V (1)/1.

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK W LUBLINIE
PRACE KOMISJI FILOLOGICZNEJ Nr. 1
OGÓLNEGO ZBIORU Nr. 1

WIKTOR HAHN

Bibljografja o Stanisławie Staszicu

ODBITKA Z KSIĘGI ZBIOROWEJ „STANISŁAW STASZIC"

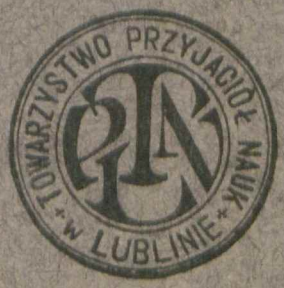

LUBLIN 1928
SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI M. ARCT i S-ka W LUBLINIE

BIBLJOGRAFJA O STANISŁAWIE STASZICU

DRUKARNIA PAŃSTWOWA LUBLIN.

WIKTOR HAHN

Bibljografja o Stanisławie Staszicu

ODBITKA Z KSIĘGI ZBIOROWEJ „STANISŁAW STASZIC"

LUBLIN 1928

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA KUL
V-7396

BIBLJOGRAFJA O STANISŁAWIE STASZICU

SŁOWO WSTĘPNE

Podana poniżej bibljografja o Staszicu zawiera zestawienie:

1) wszystkich dzieł Staszica, wydanych za jego życia, jakoteż po śmierci,

2) wszystkich prac o Staszicu, wydanych osobno drukiem,

3) wszystkich, o ile to było możliwe, artykułów o Staszicu, pomieszczonych w wydawnictwach towarzystw naukowych i czasopismach (kwartalnikach, miesięcznikach, tygodnikach),

4) najważniejszych artykułów, pomieszczonych w pismach codziennych, zwłaszcza z r. 1926. Ze względu na to, że przeważna część artykułów, ogłoszonych w dziennikach z powodu setnej rocznicy zgonu Staszica, nie wychodziła poza ogólniki, zestawienie ich pełne nie miałoby uzasadnienia; mimo to uwzględnione wszystkie główniejsze dzienniki dają dostateczny obraz zainteresowania się osobą Staszica w r. 1926, najsilniejszego w miesiącu styczniu.

5) Oprócz druków uwzględniłem także znane mi rękopisy dzieł i listów Staszica, nadto kilka prac o nim rękopiśmiennych. Dla odróżnienia tych pozycyj od rzeczy drukowanych oznaczam je gwiazdką, umieszczoną przy poszczególnym numerze (*).

W układzie zastosowałem układ rzeczowy, zestawiając materjał zebrany według ośmiu grup (por. spis rzeczy); w obrębie poszczególnych grup, względnie działów, zestawiłem pozycje w układzie alfabetycznym lub rzeczowym. Artykuły okolicznościowe z powodu rocznic Staszica zestawiłem w osobnej grupie (grupa IV).

Każda pozycja, podająca dokładnie tytuł uwzględnionej w niej pracy według przyjętych ogólnie zasad bibljograficznych, opatrzona jest liczbą porządkową, celem łatwiejszego zorjentowania się w odsyłaczach i w spisie autorów prac, umieszczonym na końcu bibljografji.

Materjał, wyzyskany w bibljografji, obejmuje lata 1779—1927.

Dodatki, pochodzące ode mnie, są ujęte w nawiasy graniaste ([—]).

Ze względu na ułatwienie orjentacji czytelnikowi, podawałem nieraz przy tytułach treści ogólnikowej krótką notatkę, wyjaśniającą, o czem w nich jest mowa; z tego samego powodu rozpisywałem przy niektórych pozycjach ich treść.

Wkońcu dodaję, że dla pełności obrazu wciągnąłem do bibljografji także prace, pomieszczone w lubelskiej Księdze pamiątkowej: *Stanisław Staszic.* (Lublin, 1926—1928).

Autor.

I. DZIEŁA STANISŁAWA STASZICA[1]

A. WYDANIE ZBIOROWE.

1. *Dzieła Stanisława Staszica.* Warszawa, 1816—1820, tomów 9. Tom I—VI : 4, tom VII—IX : 8.
[Treść:

Tom I.

1. Uwagi nad życiem Jana Zamojskiego, Kanclerza i Hetmana W. K., do dzisiejszego stanu rzeczypospolitej polskiej przystosowane, w roku 1784 pisane a 1785 drukowane, str. 2 nlb., IV, 170 i 2 nlb.
2. Przestrogi dla Polski w roku 1789 pisane, a 1790 drukiem wydane, str. 199 i 1 nlb.

Tom II. Epoki natury tłumaczone z francuskiego przez Stanisława Staszica w roku 1784, przedrukowane w Krakowie r. 1803 a teraz na nowo w roku 1816, w Warszawie, w drukarni Rządowej, str. 2 nbl., XXXVI, 210 [numerowane mylnie 130] i 2 nlb.

Tom III. O ziemiorodztwie Karpatów i innych gór i równin Polski, str. 390 i X. Nadto tablice oznaczone literami A—F, I, K, M, N, R, Y, Z i liczbami 1 i 2, Carta geologica totius Poloniae, Moldaviae, Transilvaniae et partis Hungariae et Valachiae, inventa per Staszic anno 1806. Hoffmann delin., Frey sculpt. w 4 sekcjach: A, B, C, D.

[Rozprawa *I* była poprzednio drukowane w RTPN t. VI, str. 1—85, *II* w t.VI, str. 93—147, *III* w t. VII, str. 63—95, *IV* w t. VII, str. 96—130, *V* w t. VIII, str. 209—246, *VI* w t. IX, str. 18—31, *VIII* w t. X, str. 224—290, *IX* w t. XI, str. 298—324, *XII* w t. X, str. 361—379].

Tom IV. (Kilka paginacyj odrębnych).

1. Pochwała Marka Aurelego przez pana Thomas w języku francuskim, przez Stanisława Staszica w języku polskim. Str. 1—56.
2. Pochwała Jana Zamojskiego, kanclerza i hetmana wielkiego koronnego, w roku 1784 pisana, a 1785 drukowana. Miłość ojczyzny nie kończy się z śmiercią. Str. 1—96.
3. Pochwała Ludwika Gutakowskiego miana w Towarzystwie Królewskiem rolniczem dnia 7-go stycznia 1812 roku. Str. 1—12.
4. Pochwała Andrzeja Zamojskiego. Str. 1—46.
5. Myśli o równowadze politycznej w Europie, czytane w Wydziale literatury Towarzystwa Przyjaciół Nauk w roku 1815 w miesiącu sierpniu. Str. 1—28.
6. O statystyce Polski. Krótki rzut wiadomości w roku 1807. Str. 1—20.
7. Po zdobyciu Krakowa przez wojsko polskie w roku 1809, mowa pod posągiem Czarnieckiego w Tykocinie Str. 1—7.
8. Do sejmu w roku 1808. Str. 1—13.
9. Ostatnie moje do współrodaków słowa. Str. 14—16.
10. Zagajenia posiedzeń Towarzystwa Przyjaciół Nauk Warszawskiego.
[Z posiedzeń w d. 22/XII 1809 r., 8/IX 1809, 30/IV 1810, 30/IV 1811, 2/I 1812, 11/I 1815, 2/V 1815, 12/I 1816, 30/IV 1816].
11. Zdanie sprawy z czteroletniej pracy Towarzystwa Przyjaciół Nauk z roku 1809, 1810, 1811, 1812 na posiedzeniu publicznem dnia 10 stycznia 1814 roku.
12. Mowa przy pierwszem przedstawieniu się Towarzystwa Najjaśniejszemu Aleksandrowi I Cesarzowi Rosji i Królowi polskiemu dnia 20 grudnia 1816 roku. [Nr. 10, 11 i 12 od str. 1—106].
13. Mowa przy zaprowadzeniu Akademickiego Wydziału Nauk Lekarskich dnia 28 kwietnia 1810 roku. Str. 107—116.
14. Przemowa do uczniów po ukończonym egzaminie w Szkole Departamentowej XX. Pijarów w Warszawie dnia 23 lipca roku 1814. Str. 117—123.
15. Przemowa do uczniów po egzaminie w Konwikcie Księży Pijarów w Warszawie dnia 30 kwietnia 1814 roku. Str. 124—126.
16. Przemowa na egzaminie Szkoły departamentowej warszawskiej. Str. 127—142.
17. Krótki zbiór główniejszych zasad wychowania publicznego w Polsce, Francji, w Austryi, w Prusiech, w Rosji i w Księstwie Warszawskiem w roku 1814. Str. 143—160.
18. Myśli czyli główniejsze zasady do ułożenia ustanowy czyli Instytucji Akademicznej w Księstwie Warszawskiem. Str. 161—169.

[1] *Skróty, częściej używane:*
Kraushar TPN = *Towarzystwo Warszawskie Królewskie Przyjaciół Nauk 1800 — 1832.* Warszawa i Kraków 1900—1911.
Księga = *Stanisław Staszic.* Księga zbiorowa pod redakcją Zygmunta Kukulskiego. Wydawnictwa Lubelskiego Komitetu obchodu setnej rocznicy zgonu St. Staszica. Lublin, 1926—1928.
RTPN = *Roczniki Towarzystwa Warszawskiego Przyjaciół Nauk.* Warszawa, 1802—1830.

19. Obrona funduszu edukacyjnego do tronu podana przeciw twierdzeniom tych, którzy w roku 1809 i 1810 usiłowali te dobra sobie przywłaszczyć jako własność ziemiańską. Str. 170—216.
20. O przyczynach szkodliwości żydów i środkach usposobienia ich, aby się społeczeństwu użytecznymi stali. Str. 217—248.
21. Kontrakt Towarzystwa Rolniczego Rubieszowskiego w zamiarze udoskonalenia rolnictwa i przemysłu, oraz wspólnego ratowania się w nieszczęściach. Str. 249—306.
22. Narodowość. Str. 307—309.

Tom V.

1. Religja poema w języku francuskim napisane przez Rasyna, przetłumaczone na język polski w r. 1772 przez S. S. Str. 108.
2. Numa Pompili, drugi król Rzymu, przez Floriana w języku francuskim w języku polskim przez S. S. Edycya czwarta. Roku 1816, Str. 109—362.
3. Poema Woltera O zapadnieniu Lisbony. Tłómaczone przez Staszica. Str. 11.

Tom VI.

Iljada Homera [przekład wierszem nierymowym z przedmową, zawierającą uwagi o warunkach dobrego tłómaczenia, o prozodji polskiej i zmianach w ortografji używanych przez Staszica] Tom pierwszy str. XIV+262, Tom drugi str. 272 i 7 nlb.

Tom VII—IX. Ród ludzki.

Tom VII w Warszawie w Drukarni Jego Cesarsko-Królewskiej Mości Rządowej, 1819, str. 560 i 10 nlb. [Księga I—IX. Uwagi, rozdział 1—52, 9 rycin rzniętych na stali].

Tom VIII, j. w., 1820, str. 444 i 5 nlb. 5 rycin [Księga X—XIV. Uwagi, rozdział 53—65].

Tom IX, j. w., 1820, str. 331 i 5 nlb. 4 ryciny. [Księga XV—XVIII. Uwagi, rozdział 66—77].

B. WYDANIA PRAC POSZCZEGÓLNYCH.

1. PRACE ORYGINALNE.

Autobiografja (Krótki rys życia mego)
Por. nr. 70—80 i 112.

Carta geologica.

2. Carta geologica totius Poloniae, Moldaviae, Transsilvaniae et partis Hungariae et Valachiae. Inventa per Staszic anno 1806, 4, kart 4. Hoffman delineavit, Frey sculpsit. [Przy dziele: O ziemiorodztwie; por. nr. 1 i 155].

3. Carta geologica totius Poloniae Moldaviae Transsilvaniae et partis Hungariae et Valachiae, inventa per Staszic anno 1806. Dąbrowa Górnicza, nakł. Koła mierników przy Państwowej Szkole Górniczej i Hutniczej im. Staszica w Dąbrowie Górniczej. Skopjował z oryginału w Bibljotece Jagiellońskiej Stanisław Szymański, sprawdził Konstanty Dzierżanowski. [1926].

Coup d'oeil sur la statistique de la Pologne.

4. Coup d'oeil sur la statistique de la Pologne. À Varsovie. 1807. B. dr., 8, str. 20. [Por. nr. 88].

Dziennik.

5. Z nieznanego dziennika Staszica. [Ogłosił **Janusz Iwaszkiewicz**]. Kurjer Warszawski 1926, nr. 1, str. 8.

Dziennik podróży.

6. Dziennik podróży ks. S. Staszica (1777—1791). Austrja—Niemcy — Hollandja— Anglja — Francja — Szwajcarja — Włochy. T. I i II. Z autografu i jego kopji, odnalezionych w papierach po b. Towarzystwie Królewsko - Warszawskiem Przyjaciół Nauk, znajdujących się w dziale rękopisów Bibljoteki Uniwersyteckiej w Warszawie, wydał **Aleksander Kraushar.** Z zapomogi Kasy pomocy dla osób pracujących na polu naukowem im. dr. Józefa Mianowskiego. Warszawa, E. Wende i Sp., 1903, 8, str. 292 i II, 281, 1 nlb. i II. Z portretem Staszica. [W tomie I, str. 17—24 Autobiografja Staszica p. t. „Krótki rys życia mego". (Z autografu Bibljoteki Cesarskiej Publicznej w Petersburgu Pol. Q. XVIII nr. 9)].

Edukacja.

Por. nr. 112.

Sur les frontières de la Galicie.

7. Sur les frontières de la Galicie. Journal de Physique, 1807, tom LXIV i LXV.

Kontrakt Towarzystwa Rolniczego.

8*. Kontrakt Towarzystwa rolniczego wspólnego ratowania się w nieszczęściach między osadą miasta Hrubieszowa i przedmieściami onego, tudzież osadą włościan rolniczych granicę Hrubieszowską składającemi [Projekt pierwotny]. Rks Bibljoteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie nr. 1842. Fol., kart nlb. 34.

9*. Kontrakt Towarzystwa Rolniczego Rubieszowskiego w zamiarze udoskonalenia rolnictwa i przemysłu, oraz wspólnego ratowania się w nieszczęściach. Rks Bibl. Uniw. Warszawskiego nr. 774, 6, 3/7. Foljo litografowane.

10. Toż samo w odmiennej redakcji. Dzieła. Tom IV, 21 [por. nr. 1].

11. Toż samo. Zawadzki por. nr. 247 str. 77—107.

12. Toż samo. Wojewódzki por. nr. 245.

13. Toż samo. Uwagi por. nr. 109.

14. Toż samo. Por. nr. 27 (XV, 1).

Mowy.

15. Mowa przy otwarciu szkoły przygotowawczej do instytutu politechnicznego dnia 4 stycznia 1826 roku. Gazeta warszawska, 1826, nr. 5, str. 58—59. Przedruk: nr. 27 (XIX).

16. Mowa przy pierwszem przedstawieniu się Towarzystwa Przyjaciół Nauk Aleksandrowi I d. 20 grudnia 1816 r. Por. Dzieła t. IV, 12 [pod nr. I].

17. Mowa przy zaprowadzeniu akademickiego Wydziału Nauk lekarskich dnia 28 kwietnia 1810 roku. Por. Dzieła tom IV, 13 [pod nr. I]. Przedruk: por. nr. 27 (VIII).

Por. Przemowy, nr. 42—44; Zagajenia nr. 114—144; nadto nr. 145, 152.

Myśli o książkach najpożyteczniejszych.

18. Myśli ks. Staszica z r. 1805 o książkach najpożyteczniejszych (Z autografu). Kraushar. TPN I, 375—381. Por. nr. 27 (XXIV, 2).

Myśli o równowadze politycznej w Europie.

19. Myśli o równowadze politycznej w Europie. Czytane w Wydziale literat. Tow. Przyj. Nauk 1815. Warszawa, 1815, 4, str. 28. Odbitka z Dzieł tom IV, 5. [por. nr. 1].
Por. nr. 145.

Myśli do ułożenia stanu nauczycielksiego

20. Myśli Stanisława Staszica do ułożenia stanu nauczycielskiego w krajach Ks. Warszawskiego z autografu przepisał i słowem wstępnem opatrzył **Dr. Szeliga (Józef Bieliński).** Bibljoteka warszawska 1903, I, 169—180. Przedruk: nr. 27 (XIV, 1).

Myśli czyli główniejsze zasady do ułożenia ustanowy.

21. Myśli czyli główniejsze zasady do ułożenia ustanowy czyli Instytucji akademicznej w Księstwie Warszawskiem. Dzieła tom IV, 18 [por. nr. 1]. Przedruk nr. 27 (XIV, 2).

Narodowość.

22. Narodowość. Dzieła Tom IV, 22 [por. nr. 1]. Toż: Staszyc (Poznań), 1889, str. 165—166. Przedruk: nr. 27 (XII).

Obrona funduszu edukacyjnego.

23. Obrona funduszu edukacyjnego. Dzieła Tom IV, 19. [por. nr. 1]

24. Toż. Por. nr. 27 (VII).

O ortografji.

25. O ortografji. Warszawa, 1814. [Odbitka wstępu z VI tomu Dzieł, por. nr. 1].

Pamiętnik.

26*. Notatki własnoręczne Staszica. [Fragmenty pamiętnika?]. Rks Bibl. Uniw. Warsz. Polonica f. IV, 260.

Pisma pedagogiczne.

27. Pisma pedagogiczne Stanisława Staszica. Wydał i opracował **Zygmunt Kukulski.** Przedmową poprzedził **Ign. Chrzanowski.** Z zasiłkiem ministerstwa W. R. i O. P. (Wydanie Lubelskiego Komitetu obchodu setnej rocznicy zgonu St. Staszica). Lublin, skład główny w Księgarni Gebethnera i Wolffa, Drukarnia państwowa w Lublinie, 1926, 8, str. XX+352 [Z portretem Staszica].

Treść: Autobiografja Staszica:

I. *Edukacja.* [Z „Uwag nad życiem Jana Zamojskiego".]

II. *O sposobie oświecania się i szukania prawdy.* [Z „Myśli tłumacza", poprzedzającej przekład „Epok natury" Buffona.]

III. *Głos do nauczycieli.* [Zakończenie „Przestróg dla Polski".]

IV. *Raport o ustawie seminarjum nauczycielów wiejskich w Poznaniu.*

V. *Projekty wewnętrznej organizacji Izby Edukacyjnej.*

1. Projekt organizacji Izby Edukacyjnej. [„Praesentatum 9-go czerwca 1807".]
2. Projekt organizacji Izby Edukacyjnej. [„Niepotwierdzony od Izby Edukacyjnej".]
3. Organizacja kancelarji Izby Edukacyjnej.

VI. *Raport o projekcie edukacji krajowej od Kaulfussa podanym.*

VII. *Obrona funduszu edukacyjnego* do tronu podana przeciw twierdzeniom tych, którzy w roku 1809 i 1810 usiłowali te dobra sobie przywłaszczyć, jako własność ziemiańską.

VIII. *Mowa przy zaprowadzeniu Akademickiego Wydziału Nauk lekarskich* dn. 28 kwietnia 1810 r.

IX. *Mowa do uczniów po ukończonym egzaminie w szkole departamentowej XX. Pijarów w Warszawie* dnia 23 lipca 1814 roku.

X. *Przemowa do uczniów po egzaminie w konwikcie XX. Pijarów w Warszawie* dnia 30 lipca 1814 roku.

XI. *Przemowa na egzaminie szkoły departamentowej Warszawskiej.*

XII. *Narodowość.*

XIII. *Krótki zbiór główniejszych zasad wychowania publicznego w Polsce, Francji, w Austrji, w Prusiech, w Rosji i w Księstwie Warszawskiem w r. 1814.*

XIV. *Myśli o ułożeniu hierarchji stanu nauczycielskiego w Księstwie Warszawskiem.*

1. Myśli do ułożenia stanu nauczycielskiego czyli akademickiego.
2. Myśli czyli główniejsze zasady do ułożenia ustanowy czyli instytucji akademicznej w Księstwie Warszawskiem.

XV. *Plany edukacyjne w gminie Hrubieszowskiej.*

1. Wychowanie czyli szkółki. [Tytuł II z „Kontraktu Towarzystwa Rolniczego Rubieszowskiego".]
2. Wychowanie czyli szkółki. [Tytuł II z „Ustawy Towarzystwa Rolniczego Hrubieszowskiego".]
3. Uwagi nad raportem wizytatora, wnoszącego o skasowanie szkoły podwydziałowej w Rubieszowie.

XVI. *Instytucja czyli ustanowa edukacji publicznej.* [Z „Rodu ludzkiego".]

XVII. *Uwagi nad organizacją szkół wydziałowych.* [Głos na posiedzeniu Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych dn. 7 października 1823 roku.]

XVIII. *Pochwała Stanisława Potockiego* czytana na publicznem posiedzeniu Towarzystwa Królewskiego Warszawskiego Przyjaciół Nauk dnia 7 maja 1824 r.

XIX. *Mowa przy otwarciu szkoły przygotowawczej do instytutu politechnicznego* dnia 4 stycznia 1826 roku.

XX. *Wezwanie do młodzieży.* [„O ziemiorodztwie gór dawniej Sarmarcji, a później Polski". Zakończenie rozprawy I.]

XXI. *Projekt organizacji Wydziału Edukacyjnego w Izbach administracyjnych.*

XXII. *Plan edukacji publicznej.* [Z „Raportu Izby Edukacyjnej z 1808 roku."]

1. Plan edukacji publicznej.
2. Stan i koszt teraźniejszy szkół w 4 departamentach.
3. Stan i koszt szkół podług planu J. K. Mci podanego w 6 departamentach.

XXIII. *Plan edukacji publicznej w Księstwie Warszawskiem z 1810 r.*

XXIV. *Miscellanea.*

1. Z „Pochwały Jana Zamoyskiego".
2. Z „Myśli z r. 1805 o książkach najpożyteczniejszych".
3. Z „Zagajeń posiedzeń Towarzystwa Przyjaciół Nauk".
4. Ze „Sprawozdań z czteroletnich prac Towarzystwa Przyjaciół Nauk".

Przedmowę Chrzanowskiego przedrukowały pisma:
1) Głos Lubelski 1926, nr. 17,
2) Myśl Narodowa 1926, nr. 4, str. 51—52].

Plan edukacji narodowej.

28*. Plan edukacji publicznej [z r. 1808]. Rks Archiwum Min. W. R. i O. P. nr. 63.

29. Plan edukacji publicznej [z r. 1808]. Wydrukowany bez nazwiska Staszica w pracy **Henryka J. Rygiera:** Materjały do dziejów oświaty w Polsce nr. 1. Raport Izby Edukacyjnej z 1808 r. Warszawa, 1917, str. 8 — 18. Por. nr. 27 (XXII).

30*. Plan Edukacji publicznej w Księstwie Warszawskiem z 1810 r. Rks w Archiwum Min. W. R. i O. P. nr. 3. A. p. t. „Plany edukacji publicznej".

31. Plan edukacji publicznej w Księstwie Warszawskiem z 1810 roku. Por. nr. 27 (XXIII).

Pochwała L. Gutakowskiego.

32. Pochwała Ludwika Gutakowskiego miana w Tow. Król. rolniczem 7 stycznia 1812 r. Warszawa, w drukarni rządowej, 1816, 4, str. 12. Odbitka z Dzieł, tom IV, 3 [por. nr. 1].
Por. nr. 145.

Pochwała S. Potockiego.

33. Pochwała Stanisława Potockiego czytana na publicznem posiedzeniu Towarzystwa Królewskiego Warszawskiego Przyjaciół Nauk dnia 7 maja 1824 roku przez Staniaława Staszica Ministra Stanu Prezesa Towarzystwa. RTPN t. XVIII (1825), str. 84—132 i odb. p. t. Żywot uczony ś. p. Stanisława Potockiego.

34. Przedruk: nr. 27 (XVIII).

Pochwała A. Zamojskiego.

35. Pochwała Andrzeja Zamojskiego. Warszawa. 1816, 4, str. 46. [Odbitka z Dzieł tom IV, 4. (por. nr. 1)].

Pochwała J. Zamojskiego.

36. Pochwała Jana Zamojskiego. Por. Uwagi pod nr. 103—105 i Dzieła Tom IV, 2, [por. nr. 1].
Por. nr. 27 (XXIV, 1).

Poprawy i przydatki.

37. Poprawy i przydatki do książki: Uwagi nad życiem Jana Zamojskiego. Dan w Heilsbergu dnia 10 listopada Roku 1788, 8, str. 102 i 4 nlb.

Projekty wewnętrznej organizacji Izby Edukacyjnej.

38*. Projekty wewnętrznej organizacji Izby Edukacyjnej. Rks w Aktach organizacji Izby Edukacyjnej. Rok 1807, vol. 1. w Archiwum Min. W. R. i O. P.

39. Projekt wewnętrznej organizacji Izby Edukacyjnej [z r. 1807]. Drukowany w części w pracy **Henryka Konica:** Kartka z dziejów oświaty w Polsce. Władze oświecenia publicznego i oświata elementarna w Księstwie Warszawskiem. Kraków, 1895, w Dodatkach, str. 142—145. Przedruk w całości: nr. 27 (V).

40*. Projekt organizacji Wydziału Edukacyjnego w Izbach administracyjnych. Rks Archiwum Min. W. R. i O. P. Nr. 1. Akta Organizacji Komisji Edukacyjnej. Rok 1807. K. 18, nr. dokumentu 18.

41. Projekt organizacji Wydziału Edukacyjnego w Izbach administracyjnych [z r. 1807] w pracy **Henryka Konica:** Kartka z dziejów oświaty w Polsce. Władze oświecenia publicznego i oświata elementarna w Księstwie Warszawskiem. Kraków, 1895, w Dodatkach, str. 148—149.
Toż samo: Por. nr. 27 (XXI).

Przemowy.

42. Przemowa do uczniów po ukończonym egzaminie w szkole departamentowej XX. Pijarów w Warszawie dnia 23 lipca 1814 roku. B. m. [Warszawa], 4, str. 8 nlb. Odbitka z *Dzieł* tom IV, 14. [por. nr. 1]. Toż: Staszyc (Poznań) 1889, str. 129—180.
Przedruk: nr. 27 (IX).

43. Przemowa JW... Radcy stanu, członka dyrekcji Edukacji narodowej, prezesa Towarzystwa Król. Przyjaciół Nauk i t.d. do uczniów po egzaminie w Konwikcie Xięży Piarów w Warszawie dnia 30 lipca 1814 r. 4, 2 k. nlb. Odbitka z *Dzieł* tom IV, 15 [por. nr. 1]. Por. nr. 27 (X).

44. Przemowa na egzaminie szkoły departamentowej warszawskiej. Por. Dzieła tom IV, 16 [por. nr. 1].
Przedruk: nr. 27 (XI).
Por. Mowy nr. 15—17.

Przestrogi dla Polski.

45. Przestrogi dla Polski z teraźniejszych politycznych Europy Związków y z praw natury wypadające. Przez pisarza Uwag nad życiem Jana Zamojskiego. [Bez miejsca druku]. Dnia 4 stycznia 1790, 8 m., w 2 tomach: I) str. XVIII i 151 II) str. 167.

46. Przestrogi dla Polski z teraźniejszych politycznych Europy związków y z praw natury wypadające. Przez pisarza Uwag nad życiem Jana Zamojskiego. Dnia 4 stycznia 1790. [Bez miejsca druku], 8 w., str. 340 i 2 nlb. [Wydanie jednotomowe].

47. Mądry Polak po szkodzie. Dnia 7 kwietnia. B. m., d. i r. Tomów 2. 8, str. 151 i 167. [Jest to wydanie Przestróg dla Polski pod zmienionym tytułem].

47a. Przestrogi. Dzieła. Tom I., por. nr. 1.

48. Przestrogi dla Polski z teraźniejszych politycznych Europy związków i z praw natury wypadające. [Przedrukowano w skróceniu z wydania z 1790 r.] O statystyce Polski. Krótki rzut wiadomości potrzebnych tym, którzy ten kraj chcą oswobodzić i tym, którzy w nim rządzić chcą. [Przedrukowane z wydania w Krakowie 1809 r.] (Bibljoteczka dzieł społeczno-ekonomicznych pod redakcją Dr. Z. Daszyńskiej-Golińskiej. Serja I. T. X. Ekonomiści polscy). Warszawa, nakł. i druk. M. Arcta, 1916, 8 w., str. 176. [Jako wstęp: str. 1—12. **Grabowski Tadeusz.** Stanisław Staszic jako pisarz społeczny. Skreślił... M. i.: O Uwagach nad życiem J. Zamojskiego, Przestrogach dla Polski, O statystyce Polski, Rodzie ludzkim. Str. 13 — 15 Notatka biograficzna. Str. 17—18. Prace ekonomiczno-społeczne Stanisława Staszica. Str. 19: Prace, omawiające dzieła polityczno-społeczne i poglądy ekonomiczne Stanisława Staszica.]

49. Przestrogi dla Polski. Wydanie krytyczne przygotował i opracował **Stefan Czarnowski.** (Bibljoteka narodowa. Serja I, nr. 98). Kraków, nakładem Krakowskiej Spółki Wydawniczej, druk. W. L. Anczyca i Spółki, 1926, 8 m., str. LIV i 250. [Treść wstępu: Ogólny charakter dzieła. Stosunek do opinji. „Przestrogi" a duch rewolucji francuskiej. Doniosłość „Przestróg". Wskazówki bibljograficzne. Objaśnienie wydania].

50. „Przestrogi dla Polski" Stanisława Staszica. [Kilka urywków]. Świat, 1926, nr. 3, str. 4—5.
Por. nr. 27 (III). Kruszyński nr. 413.

O przyczynach szkodliwości żydów.

51. O przyczynach szkodliwości żydów. Pamiętnik warszawski 1816, IV, str. 390—429.
Przedruki:
52. Dzieła, tom IV, 20, por. nr. 1.
53. Przegląd krytyki. Warszawa, 1910.
54. Toż p. t.: Memorjał Staszica. Myśl niepodległa 1914, nr. 272—274, str. 373—377, 413—427 i 455—460.
54a. Kruszyński por. nr. 413.
55. Rohling por. nr. 416 i 417.
56. Uwagi por. nr. 109.
57. O środkach usposobienia żydów tak, aby się stali użytecznemi wszelkiemu społeczeństwu i krajowi, w którym mieszkają. B. m., dr., r., 8. [Częściowy przedruk nr. 51].

Raporty.

58*. Raport o projekcie Edukacji krajowej, od Kaulfussa podanym. Rks. Projekta tyczące się edukacji publicznej w kraju z roku 1807. Tom III. Archiwum Min. W. R. i O. P.
59. Raport o projekcie edukacji krajowej, od Kaulfussa podanym. Por. nr. 27 (VI).
60*. Raport o ustawie seminarjów nauczycielów wiejskich w Poznaniu. Rks w aktach tyczących się etatu, pensji, administracji i podań różnych rektora i profesorów Inst. Naucz. w Poznaniu. W archiwum państwowem w Poznaniu. Sygn. Izba Eduk. 48.
61. Raport o ustawie seminarjum nauczycielów miejskich w Poznaniu. Por. nr. 27 (IV).

Referat o raporcie Tomaszewskiego.

61a*. Referat o raporcie P. Tomaszewskiego [studjującego mineralogję zagranicą]. Rks Bibl. Wróblewskich w Wilnie nr. 1508. Przedruk: Księga str. 576.

Ród ludzki.

62*. Fragmenty rękopisu w Bibl. Uniw. Lwowskiego oprawione na końcu IX tomu Dzieł Staszica, sygnatura 55937 III. [por. niżej pod nr. 554].
63*. Ród ludzki. Odpis. Rks Bibljoteki Raczyńskich nr. 280 (4).
64*. Ród ludzki. Poema dydaktyczne. Odpis pieśni XV—XVIII. Rks Akademji Umiejętności w Krakowie nr. 1283, kart 87.
65. Ród ludzki. Por. Dzieła [nr. 1], tom VIII—IX.
66. Obraz wszczynania się pierwszych uczuć i wybrażeń, które nie zawisły od człowieka, ale jedynie od organizacji jego i od stosunków z nim przyrodzenia, robią przecież tę pierwiastkową osnowę, z jakiej wywijać się musi i osób i całych narodów rozum. Rzecz czytana na posiedzeniu publicznem Królewskiego Warsz. Towarzystwa Przyjaciół Nauk dnia 21 stycznia 1811 roku, przez Stanisława Staszica, Prezesa tegoż Towarzystwa. Roczniki Towarzystwa Królewskiego Warszawskiego Przyjaciół Nauk. Tom IX, w Warszawie, 1806, str. 129—144. [Jest to wyjątek z I Księgi „Rodu ludzkiego", = Dzieła, TomVII, str. 29 od słów: „W tej części z światów, w której widać tylko skutek" do końca księgi, t. j. do str. 53.]
67. Wyjątki z księgi I, IV, XVI, XVIII. Uwagi, rozdział 30 i 68. Wiek XIX. Sto lat myśli polskiej. Warszawa, 1906, str. 37—45.
68. Poemat [Wyjątek z Rodu ludzkiego, księgi I]. Echo ziemi lubartowskiej 1926, nr. 2, str. 1.
69. Ród ludzki. Poema dydaktyczne. Xięga czwarta. Wstęp. Myśl narodowa 1926, nr. 4, str. 54.
Por. Kruszyński nr. 413.
Por. nr. 27 (XVI).

Krótki rys życia mego.

70*. Krótki rys życia mego. Kopja w Rksie Bibl. Uniw. Warsz. 4⁰, kart 6 [rewindykowany z Bibl. Ces. Publicznej w Petersburgu, sygn. Pol. Q XVIII No. 9. Por. wyżej pod nr. 6].
71. Autobiografja Staszica [Ze zbioru Leonarda Chodźki wydał **Juljan Klaczko**]. Goniec Polski, 1850, nr. 130 i 131.
72. Toż. Klaczki J.: Zapomniane pisma polskie (1850 — 1866). Zebrał i objaśnił **Ferdynand Hoesick.** Kraków, 1912, str. 177—187.
73. Klaczko Juljan. Pisma z lat 1849—51 zebrał dr. **Bolesław Erzepki.** Poznań, 1919 [1910 na białej okładce] str. 51—61.
74. Autobiografia Staszica. Wypisy, przykłady i wzory form prozy i poezyi polskiej. Książka do czytania ułożona przez Dra Władysława Seredyńskiego i Anastazję hr. Dzieduszycką. Wydanie drugie. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, 1881, str. 361—365.
75. Krótki rys życia mego. (Z autografu ces. Bibl. publ. w Petersburgu, odnalezionego przez Aleksandra Kraushara). W Dzienniku podróży [por. nr. 6].
76. Krótki rys życia mego. Tygodnik ilustrowany. 1905, II, 839—840.
77. **Klaczko Juljan.** Autobiografja Staszica. (Książnica Zamojska. Tom 8). Zamość, Zygmunt Pomarański i Spółka, druk. „Saturn" w Warszawie. [1920], 8, str. 15.

78. **Kukulski Zygmunt.** Trzy dokumenty z życia Staszica. [I Krótki rys życia mego. II Testament. III Skąd powstał mój majątek]. Księga str. 1—18.

79. Ku pamięci. [Krótki rys życia mego]. Postęp (Poznań) 1926, nr. 15, str. 2—4.

80. Toż por. nr. 27 (str. 1 nn.).
Por. nr. 112.

Do Sejmu.

81. Do Sejmu. Co się z nami stanie? Co nam we wszystkich działaniach na pierwszej uwadze mieć należy? [Luty 1809] Warszawa, 8, str. 16.

81a. Toż, b. r. 8, str. 31.

82. Do Sejmu w r. 1808. Warszawa, 1816, 4, str. 16. Odbitka z Dzieł, Tom IV, 8, [por. nr. 1].

82a. Toż. Wyjątek. Wiek XIX. [jak nr. 67] Tom I, str. 28—31.

83. Por. nr. 109. 145.

Skąd powstał mój majątek.

84*. Skąd powstał mój majątek. Rks w 21 tomie aktów Tow. Król. Przyj. Nauk. [Akta tyczące się biografji członków Towarzystwa — praca Staszica na karcie 16], dziś w Archiwum akt dawnych w Warszawie.

85. Skąd powstał mój majątek? [Stosunki majątkowe ks. Staszica. Z autografu]. Kraushar TPN, tom II, str. 195—197. [Tytuł pierwszy podał Klaczko w r. 1850, tytuł drugi, podany przez Kraushara, nie jest tytułem pochodzącym od Staszica].
Por. nr. 78.

Ostatnie moje do współrodaków słowa.

86. Ostatnie moje do współrodaków słowa. Warszawa, 1814. Odbitka z Dzieł tom IV, 9 [por. nr. 1].

O solach warzonkach w Polsce.

87. O solach warzonkach w Polsce. RTPN X.
Por. nr. 157.

O statystyce Polski.

88. O statystyce Polski. Krótki rzut wiadomości potrzebnych tym, którzy ten kraj chcą oswobodzić i tym, którzy w nim chcą rządzić. Warszawa, [XX. Pijarzy], Roku 1807, 8, str. 50.

89. Toż: tamże, 1807, 8, str. 36 [Wydanie to ma odmienny układ karty tytułowej].

90. Toż: tamże, 1807, str. 36 [druk Dąbrowskiego].

91. O statystyce Polski. Krótki rzut wiadomości potrzebnych tym, którzy ten kraj chcą oswobodzić i tym, którzy w nim chcą rządzić, przez autora Uwag nad temże dziełem napisanych (Seb. Dębowskiego) przedrukowane w Krakowie w drukarni Gröblowskiej, 1809, 8, str. 47 i k. 2.

92. Toż. Warszawa, 1816, 4. Odbitka z Dzieł tom IV, 6 [por. nr. 1].
O statystyce Polski. Wyjątek. Wiek XIX [jak nr. 67], tom I, str. 26—28.

93. O statystyce Polski. Krótki rzut wiadomości potrzebnych tym, którzy ten kraj chcą oswobodzić i tym, którzy w nim chcą rządzić. Przedrukowane z wydania w Krakowie 1809 r. z dopełnieniami **Sebastjana Dębowskiego,** autora uwag nad temże dziełem napisanych. Warszawa, wyd. i druk. M. Arcta, 1916, 8, m., str. 30 i 2 nlb. Przedruk por. pod nr. 48, 145.
Por. nr. 4.

Testament.

94*. Akta Lubelskiej Komisji włościańskiej 1867, nr. 439. [Kopja Urzędowa] w Archiwum Państwowem w Lublinie.

95. Testament ks. Stanisława Staszica. Gazeta Lwowska 1826, nr. 15.

96. Toż samo: Rozmaitości literackie 1828. Przedruki. Por. Zawadzki, por. nr. 247, str. 107—111. Por. Wojewódzki pod nr. 245.

97. Testament St. Staszica. Piast (Kraków) 1926, nr. 5, str. 3—4.

98. Testament ks. Staszica. Nasza praca (Tomaszów Lubelski) 1926, nr. 7, str. 104—106.
Por. nr. 78.

Ustawa Towarzystwa Rolniczego.

99. Ustawa Towarzystwa Rolniczego ratowania się wspólnie w nieszczęściach, przez Stanisława Staszica przy uwolnieniu od pańszczyzny włościan w swoich dobrach dziedzicznych nadana, a przez wszystkich mieszkańców gminy Hrubieszowskiej zgodnie i dobrowolnie przyjęta. W książce **Henryka Wiercieńskiego:** Jeszcze z powodu wydzielenia Chełmszczyzny. Kraków, 1913, str. 101—145.
Por. nr. 27 (XV, 2).

Uwagi nad organizacją szkół wydziałowych.

100*. Uwagi nad organizacją szkół wydziałowych. Rks: Protokół posiedzeń Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych od dnia 9 września 1823 r. do dnia 21 czerwca 1825, str. 12—14, w Archiwum Min. W. R. i O.

101. Uwagi nad organizacją szkół wydziałowych (Głos na posiedzeniu Towarzystwa do ksiąg elementarnych dn. 7 paźdz. 1823 roku). Por. nr. 27 (XVII).

Uwagi nad planem historji polskiej.

101a. Uwagi X. Staszica nad planem historji polskiej, ułożonym przez ks. Adama Prażmowskiego. Kraushar. TPN III, 198—200.

Uwagi nad raportem wizytatora.

102. Uwagi nad raportem wizytatora, wnoszącego o skasowanie szkoły podwydziałowej w Rubieszowie. Por. nr. 27 (XV, 3).

Uwagi nad życiem J. Zamoyskiego.

103. Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego kanclerza i hetmana W. K. do dzisiejszego stanu Rzeczypospolitej Polskiej przystosowane. W Heilsbergu 20 maja 1785, 8 m., str. 365 i nlb. [Od str. 232: Pochwała Jana Zamoyskiego Kanclerza i Hetmana Wielkiego Koronnego].

104. Toż: b. m. i r. [1785] [z poprawionemi błędami drukarskiemi].

105. Toż: b. m. i r. [Supraśl, przed r. 1788].

106. Toż: Dzieła tom I [por. nr. 1].
Por. Poprawy i przydatki pod nr. 37.

107. Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego. kanclerza i hetmana W. Kor. do dzisiejszego stanu Rzeczypospolitej polskiej przystosowane w r. 1784 pisane, a w r. 1785 do druku podane. Warszawa, 1816, 4, str. 96. Odbitka z IV tomu Dzieł [por. nr. 1].

108. Uwagi nad życiem Jana Zamojskiego, kanclerza i hetmana W. K. do dzisiejszego stanu rzeczypospolitej polskiej przystosowane dzieło Stanisława Staszica. (Pierwszy raz wydane 1785 r.) Wydanie **Kazimierza Józefa Turowskiego.** (Bibljoteka polska. Serja na rok 1861. Zeszyt 13—15. Zeszytów trzy). W Krakowie, nakładem Drukarni „Czasu", 1861, 8, str. 228 i 2 nlb.

109. Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego, kanclerza i hetmana W. K. oraz pisma pomniejsze. (Bibljoteczka Ekonomiczna nr. XI; na okładce kolorowej: Bibljoteczka dzieł społeczno-ekonomicznych, pod redakcją dr. Zofji Daszyńskiej-Golińskiej. Serja I. Ekonomiści polscy). [Oprócz Uwag: 1) Do Sejmu w r. 1808. 2) O przyczynach szkodliwości żydów i środkach usposobienia ich, aby się społeczeństwu użytecznymi stali. 3) Kontrakt Towarzystwa Rolniczego Hrubieszowskiego w zamiarze udoskonalenia rolnictwa i przemysłu, oraz wspólnego ratowania się w nieszczęściach. Na str. 1—10 przedmowa **Zofji Daszyńskiej-Golińskiej**]. Wydawn. i druk M. Arcta. W Warszawie, 1919, 8 m., str. 4 nlb., 139 i 1 nlb.

110. Konstytucja 3 Maja 1791 r. **Staszic:** „Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego". **Kołłątaj:** „Listy anonima". (Dostosowane do programu M. W. R. i O. P.) Objaśnił i przedmową poprzedził prof. **Henryk Mościcki.** (Szkolna bibljoteczka historyczna III). Warszawa, wydawnictwo księgarni J. Lisowskiej, druk Synów St. Niemiry, (1924), 8, str. 90 i 2 nlb.

111. Uwagi nad życiem Jana Zamojskiego. Wydanie krytyczne przygotował i wstępem zaopatrzył **Stefan Czarnowski.** (Bibljoteka narodowa. Serja I nr. 90). Kraków, nakładem Krakowskiej Spółki Wydawniczej, druk W. L. Anczyca i Sp., 1926, 8 m., str. XLVII, 1 nlb., 223 i 1 nlb. [Treść wstępu: Charakter ogólny dzieła. Geneza dzieła. Doniosłość naukowa dzieła. Wskazówki bibljograficzne. Objaśnienia wydawcy].
Por. Myśli pod nr. 181.

112. Edukacja z autobiografją autora. Wydanie nowe sporządził **Alfred Tom.** (Bibljoteka Związku polsk. nauczycielstwa szkół powszechnych nr. 4. No 2 Wyboru pism klasyków pedagogiki). Warszawa, nakładem S-ki Akc. Polska Składnica pomocy szkolnych, odbito w drukarni „Współczesnej", 1921, 8, str. 48. [Przedruk początkowego rozdziału z „Uwag" nad życiem Jana Zamojskiego"].
Toż, por. nr. 27 (I).

113. Dola chłopów w Polsce. Iskra. Kraków, r. II, (1911), nr. 5, maj. [Wyjątek z „Uwag nad życiem J. Zamoyskiego"].

Zagajenia posiedzeń Tow. Przyj. Nauk.

114. Zagajenie posiedzenia [Tow. Przyjaciół Nauk 22 grudnia 1809] RTPN VIII, część II, st. 1—18. = D, t. IV.

115. Toż: 30 kwietnia 1810. Tamże IX, str. 1—3.

116. Toż: 16 lipca 1810. Tamże IX, str. 32-42.

117. Toż: 21 stycznia 1811. Tamże IX, str. 98—100.

118. Toż: 30 kwietnia 1811. Tamże IX, str. 188—195 = D. t. IV.

119. Toż: 2 stycznia 1812. Tamże, IX, str. 274—279 = D., t. IV.

120. Toż: 30 kwietnia 1812. Tamże IX, str. 420—428.

121. Toż: 7 stycznia 1813. Tamże X, str. 1—11.

122. Toż: 13 kwietnia 1814. Tamże X, str. 165—172.

123. Toż: 11 stycznia 1815. Tamże X, str. 319—329. = D., t. IV.

124. Toż: 2 maja 1815. Tamże X, str. 443—448 = D. IV.

125. Toż: 12 stycznia 1816. Tamże XI, str. 273—287. = D. IV.

126. Toż: 30 kwietnia 1816. Tamże XI, str. 325—366 = D. IV.

127. Toż: 15 stycznia 1817. Tamże XII, str. 1—11.

128. Toż: 15 stycznia 1818. Tamże XII, str. 128 — 139 = Rozmaitości 1818, nr. 2.

129. Toż: 4 maja 1818. Tamże XII, str. 207—217.

130. Toż: 23 listopada 1818. Tamże XIII, str. 18—28.

131. Toż: 3 maja 1819. Tamże, XIII, str. 132—146 = Rozmaitości, 1819, nr. 57 i 59.

132. Toż: 24 listopada 1819. Tamże XIII, str. 250 — 268 = Rozmaitości, 1819, nr. 141—143.

133. Toż: 3 maja 1820. Tamże XIV, str. 5—18 = Rozmaitości, 1820, nr. 57 i 59.

134. Toż: 23 listopada 1820. Tamże XIV, str. 273 — 285 = Rozmaitości, 1820, nr. 142.

135. Toż: 26 listopada 1821. Tamże XV, str. 115 — 134 = Rozmaitości 1821, nr. 141—143.

136. Toż: 30 kwietnia 1822. Tamże XVI, str. 5—39 = Rozmaitości 1822, nr. 57—62.

137. Toż: 25 listopada 1822. Tamże XVI, str. 209 — 221 = Rozmaitości 1822, nr. 141 i 142.

138. Toż: 30 kwietnia 1823. Tamże XVII, str. 5—22 = Rozmaitości 1823, nr. 32.

139. Toż: 24 stycznia 1824. Tamże XVII, str. 116—135.

140. Toż: 7 maja 1824. Tamże XVIII, str. 5—12.

141. Toż: 16 grudnia 1824. Tamże XVIII, str. 133—144.

142. Toż: 5 maja 1825. Tamże XVIII, str. 244—253.

143. Zagajenia posiedzeń Tow. Przyj. Nauk w Warszawie d. 22 grudnia 1809, 8 września 1809, 30 kwietnia 1810, 30 kwietnia 1811, 2 stycznia 1812. Zdanie sprawy. Warszawa, 1816, 4, str. 306. Por. Dzieła tom IV, 10 [pod nr. 1].

144. Z zagajenia w dniu 22 grudnia 1809 roku. Wiek XIX [jak nr. 67] tom I, str. 46—54.
Por. nr. 27 (XXIV, 3).

Zbiór pochwał.

145. Zbiór pochwał Marka Aurelego, Lud. Gutakowskiego oraz i innych pism, jakoto: Myśli o równowadze politycznej w Europie. O statystyce Polski. Mowa pod posągiem Czarnieckiego 1809. Do sejmu r. 1809 i t. d. Warszawa, 1816, 4, str. 306.

Krótki zbiór główniejszych zasad wychowania publicznego.

146. Krótki zbiór główniejszych zasad wychowania publicznego w Polsce, Francji, w Austrji, w Prusiech, w Rosji i w Księstwie Warszawskiem w r. 1814. Dzieła t. IV, 17 [por. nr. 1].
Por. nr. 27 (XIII).

Zdanie sprawy z prac Tow. Przyj. Nauk.

147. Zdanie sprawy z czteroletnich prac [1805—1808] Towarzystwa Król. Przyjaciół Nauk, uczynione przez ks. St. Staszica na posiedzeniu publicznem tegoż Towarz. dnia 19 stycznia 1809. RTPN tom VIII, str. 62—81.

148. Toż: z roku 1809, 1810, 1811, 1812, czytane na posiedzeniu publicznem tegoż Towarzystwa dnia 10 stycznia 1814. RTPN tom X, str. 59 — 112 = Dzieła. Tom IV [por. nr. 1].

149. Toż [za lata 1813—1816] na posiedzeniu publ. tegoż Towarzystwa dnia 30 kwietnia r. 1817. RTPN, tom XII, str. 53 — 71. Przedruk: Rozmaitości [lwowskie] 1817, nr. 12 i 13.

150. Toż: z roku 1817, 1818, 1819, 1820, czytane na posiedzeniu publicznem tegoż Towarzystwa dnia 30 kwietnia 1821. RTPN tom XV, str. 5—43.

151. Toż: z ostatnich lat czterech 1821, 1822, 1823, 1824, napisane przez S. S., ministra stanu, prezesa tegoż Towarzystwa, przed jego zgonem, który nastąpił w dniu 20 stycznia 1826, czytane na publicznem posiedzeniu dnia 20 kwietnia 1826. RTPN XIX, str. 1—32.
Toż: Gazeta Wielkiego Xięstwa Poznańskiego 1826, nr. 34—38.
Por. Dzieła, tom IV, 11 [pod nr. 1].
Por. nr. 27 (XXIV, 4).

Po zdobyciu Krakowa.

152. Po zdobyciu Krakowa przez wojska polskie w r. 1809. Mowa pod posągiem Czarnieckiego w Tykocinie. Warszawa, 1816, 4, str. 7. Odbitka z Dzieł, tom IV, 7 [por. nr. 1].
Por. nr. 145.

153. Toż samo. Wiek XIX. [jak nr. 67], str. 32—36.

O ziemorodztwie.

154. O ziemorodztwie gór dawnej Sarmacji, a później Polski. Pierwsza rozprawa o równinach tej krainy, o pasmie Łysogór, o części Beskidów i Bielaw. Czytana na posiedzeniu publicznem Tow. Warsz. Przyjaciół Nauk dnia 13 grudnia 1805 r. przez... członka tegoż Towarzystwa w Warszawie. W drukarni Xięży Pijarów (1805), 8, str. 129, nlb. 7, tabl. 2 i słowniczek.

155. O ziemorodztwie Karpatów i innych gór i równin Polski. W Warszawie, w drukarni rządowej, roku 1815, 4, str. 392, słownik str. XII, k. I. Atlas map 5, tablic 6. Widok Tatrów 1, rycin osób i zwierząt 5. Odbitka z III tomu Dzieł. [Por. nr. 1.]

156. Wyjątki z rozprawy I, II, III. Wiek XIX [jak nr. 67], tom I, str. 14—16.

157. O solach i o łączących się z niemi w całym ciągu Karpatów pewnych ciałach, a szczególnie o solach warzonkach w Polsce. [Przedruk VIII Rozprawy z dzieła: O ziemorodztwie.] Czasopismo górniczo-hutnicze. Rok III, (1918) zeszyt II, styczeń i luty.

158. Staszic do młodzieży. Siew, 1926, nr. 4, str. 15. [Wyjątek z rozprawy I „Ziemorodztwo"]. Por. nr. 27 (XX) i nr. 87 [1].

2. PRACE TŁUMACZONE.

Buffon.

159. Epoki natury przez Pana Buffon wydane w języku francuskim, przez X. Staszica wytłumaczone na język polski, z dodaniem myśli i niektórych uwag. Za dozwoleniem zwierzchności. W Warszawie, nakładem i drukiem Michała Grölla, księgarza nadwornego J. K. Mci. 1786, 8, str. LII, 321 [mylnie wydrukowane 323] i k. 3.

160. Toż samo. Edycya druga, pomnożona nowemi uwagami nad ziemią Polską. W Krakowie, w drukarni Jana Maja, 1803, 8, str. LIV i 344.

161. Toż: Tłumaczone z francuskiego przez Stanisława Staszica w r. 1784, przedrukowane w Krakowie roku 1803, a teraz na nowo w r. 1816. Warszawa, w Drukarni rządowej, str. 4, XXXVI + 130 [Odbitka z II tomu Dzieł, por. nr. 1].

162. Wyjątek: Staszyc (Poznań) 1889, str. 57.

163. Modlitwa [Z Epok natury Buffona]. Postęp 1926, nr. 15, str. 4.

164. Modlitwa [Zakończenie rozdziału „Natura" z „Epok Natury"]. Głos Lubelski, 1926, nr. 17, str. 4.

165. Z myśli tłumacza. Por. nr. 27 (II).

Florian.

166. Numa Pompiljusz drugi król Rzymu. Przez Pana Florian w języku francuskim, przez Xiędza Staszica w języku polskim t. I i [II]. W Warszawie, nakładem i drukiem Michała Grölla, księgarza nadwornego JK. Mci. 1788, 8, str. 228 i 252.

167. Toż: Tom I — II. Edycya druga, dokładnie poprawna, w Warszawie 1798. Nakładem Michała Grölla, 8, str. 216 i 240.

168. Toż: T. I—II. W Berdyczowie. W drukarni uprzywilejowaney XX. Karmelitów Bosych. R. 1799, 8. T. I str. 201, t. II, str. 226.

169. Numa Pompiljusz, drugi król Rzymu. Przez Pana Floriana w języku francuskim, przez Staszica w języku polskim. Edycja trzecia jak najdokładniej poprawiona i przedrukowana r. 1801. W Warszawie, Drukarni J. K. Mości i P. Kommissji Edukacyjnej. Tomów 2. 8, str. 171 i 198.

169a. Numa Pompiliusz drugi król Rzymu. Przez Floriana w języku francuskim, przez Staszica w języku polskim. Edycja trzecia jak najdokładniej poprawiona i przedrukowana Roku 1801. [Odmienne wydanie od nr. 169.]

170. Toż samo. Warszawa, 1808, 8, 2 tomy.

171. Toż samo. Dzieła. Tom IV, 2. por. nr. 1. Por. nadto nr. 175.

Homer.

172*. Fragmenty rękopisu w Bibl. Uniw. Lwowskiego oprawione na końcu IX Tomu Dzieł Staszica sygnatura 55937 III [por. niżej pod nr. 554.]

173. Iliada, tłumaczona przez Stanisława Staszica. Tomów II. Warszawa, w drukarni rządowej, 1815, 4. T. I. str. XIV i 262, T. II, str. 272. [Odbitka z VI tomu Dzieł, por. nr. 1.]

Racine.

174. Religja Poema Pana Rassyna z francuskiego tłumaczone. Przez Xiędza Staszica Kanclerza Kollegiaty Szamotulskiej z dodaniem przypisków, do których przyłączone poema Pana Voltaira: O zapadnieniu Lisbony. W Warszawie w Drukarni Narodowej J. K. M. 1779, str. 30, 236, k. 8 i str. 14. [Nb. Po Religji następuje: Poema o zapadnieniu Lisbony czyli nad fałszywym tym axioma wszystko jest dobrze. Uwaga pokazująca nikczemność człowieka y stałość rozumu ludzkiego. Za dozwoleniem Zwierzchności 1779.]

175. Religja poema w języku francuskim napisana przez Rasyna, a przetłumaczona na język polski 1772 r. przez Stan. Staszica. Warszawa, druk. Rządow. 1816, 4, str. 108. Dołączono: Numa Pompiljusz przez Florjana w języku polskim przez Stan. Staszica. Warszawa, 1816, 4, str. 111—362. Odbitka z Dzieł, Tom V, 1. 2., por. nr. 1.]

Rulhière.

176. Tłumaczenie z francuskiego Historji bezrządu Polski. Dzieło pośmiertne. Tom I. Warszawa, w drukarni Ragoczy, 1808, 8, str. 240 i $3^1/_2$ arkusza. [Wśród tłumaczy także Staszic].

[1] Broszura p. t. Przyjaciel dekretowanego Adama (Warszawa 1780), przypisana przez S. Krzemińskiego, Staszicowi, nie jest jego pióra. Por.: Estreicher. Bibljografja polska tom XXV, str. 48, który przypuszcza autorstwo Franciszka Zabłockiego.

Thomas.

177. Pochwała Marka Aureljusza przez pana Thomasa w języku francuskim, przez Xiędza Staszica w języku polskim. W Warszawie, nakładem i drukiem Michała Grölla, księgarza nadwornego J. K. Mci, 1789, 8.

178. Toż. Warszawa, w drukarni rządowej, 1816, 4, str. 56 [Odbitka z Dzieł, Tom IV, 1, por. nr. 1].
Por. nr. 145.

Voltaire.

Por. nr. 1 [Dzieła tom V, 3] i nr. 174.

3. WYBORY MYŚLI.

179. Myśli ks. Stanisława Staszica. Wola ludu (Warszawa) 1926, nr. 5. str. 37.

180. Myśli Stanisława Staszica. Wybrał prof. **Joachim Schleicher.** Wiek Nowy 1926, nr. 7371, str. 3.

181. Myśli Stanisława Staszica wypowiedziane przezeń w dziele p. t. „Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego" (rok 1788 (!). Wybrał **St. M.** Illustrowany Kurjer Codzienny, 1927, nr. 18, Kurjer literacko-naukowy, str. III—IV.

182. Myśli Stanisława Staszica zebrane przez prof. **A. Janowskiego.** Z podobizną Staszica. Warszawa, nakład Komitetu narodowego, 1926.

183. Myśli z pism Staszica. II sprawozdanie I-szego Gimnazjum męskiego Magistratu m. st. Warszawy. Warszawa 1926, str. 51—52.

184. Myśli o wychowaniu narodowem S. Staszica. Przegląd pedagogiczny, (Warszawa), 1926, II, str. 874, 900.

185. Złote myśli ks. Stanisława Staszica. Nasza praca (Tomaszów lubelski) 1926, nr. 7, str. 121.

186. Ze skarbnicy Staszica. Przegląd oświatowy, 1926, nr. 1, str. 5—6.

4. LISTY.

187*. Listy Staszica do Jerzego Samuela Bandtkego z 10 listopada 1812 w Warszawie. Rks Bibl. Jag. nr. 1874.

187a. Ten sam list podał **Z. Kukulski.** Księga, str. 742.

187b. Lettre de M. Stazis a J.-C. Delamétherie sur des Mélanites trouvées en Pologne. Journal de physique, de chimie, d'histoire naturelle et des arts avec des planches en taille-douce. A Paris, che Courier, Imprim.—Libraire pour les Mathématiques, quai des Augustins, no 57. Tom LXIV Janvier, 1807, str. 284.

188*. Listy Staszica do Ernesta Bogumiła Groddka. Rks Bibljoteki Jag. nr. 3097.

188a. Dwa listy S. Staszica do Łubkowskiego w sprawach majątkowych [z 26 i 28 maja 1814 r. w Warszawie]. Podała **Felicja Chmielewska.** Księga, str. 742—744.

189*. List Staszyca do prof. dra Józefa Markowskiego. [z końca sierpnia 1806 r.] Rks Bibljoteki Jagiellońskiej nr. 3757.

189a. Ten sam list podał **Z. Kukulski.** Księga, str. 741—742.

190*. 5 listów własnoręcznych do Jana Śniadeckiego z lat 1802—1821. Rks Bibljoteki Jag. nr. 3127.

190a. Te same listy podał **Z. Kukulski.** Księga, str. 745—747.

191*. List Staszica do J. Śniadeckiego z 17 sierpnia 1820 r. Rks Bibl. Jag. nr. 3129.

192. List Staszica do J. Śniadeckiego. [z Warszawy 16 stycznia 1810 r.] W wydawnictwie **Teodora Wierzbowskiego.** Materjały do dziejów piśmiennictwa polskiego i biografij pisarzów polskich. Warszawa, 1904, tom II, str. 161.

193. **Choroszewski Wincenty.** Przyczynek do biografji Staszica. Pamiętnik Kielecki. Kielce, 1898, str. 67 — 69. [List Staszica z 10 października 1820 z Warszawy do Teodora Urbańskiego].

193a. List S. Staszica ze Zwierzyńca dnia 9 września 1788 r. w sprawach majątkowych kościoła Turobińskiego. [do nieznanego adresata]. Podała **Felicja Ckmielewska.** Księga, str. 740.

194*. List Staszica z 21 września 1814 r. z Warszawy. [Bez adresata]. Rks Akademji Umiejętności w Krakowie nr. 1353.

194a. Ten sam list podał **Z. Kukulski.** Księga, str. 744—745.

5. PRZEKŁADY PISM.

Przestrogi dla Polski.

195. Letzte Warnung für Polen. W książce: **(Kausch).** Nachrichten über Polen. Salzburg, [miejsce wydania zmyślone] 1793. Band II, str. 51—100.

196. Warnungen für Polen, wie sie sich aus den jetzigen politischen Verwickelungen Europas und aus den Rechten der Natur ergeben. Aus dem Polnischen übersetzt und mit Erläuterungen versehen. Oliva, 1794, 8, str. 104.

Uwagi nad życiem J. Zamojskiego.

197. Betrachtungen über das Leben des Johann Zamoyski. Polnische Bibliothek herausgegeben von **Steiner.** Warschau, 1787. Heft 1, str. 74—97. [W wyjątkach].
Por. nr. 4, 7.

II. PRACE O ŻYCIU STANISŁAWA STASZICA

1. ŻYCIORYSY.

198. **Ambroziewiczowa Stanisława.** Stanisław Staszic, jego życie i czyny. Z portretami i rysunkami. (Wydawnictwo im. M. Brzezińskiego). Warszawa, 1910, 8, str. 52. [Ryciny: 2 portrety Staszica, portret Stan. Małachowskiego, 2 widoki Kanonji w Warszawie, pałac Staszyca na Nowym Świecie, kościół Kamedułów na Bielanach, grób Staszyca].

199. **Anczyc Władysław.** Stanisław Staszic. Tygodnik ilustrowany 1860, II, str. 401, 415, 467.

200. **Archutowski Roman.** Ks. Stanisław Staszic. Podręczna Encyklopedja Kościelna. Warszawa, tom 37—38 (1913), str. 107—112.

201. **Bogusławska Emma.** Stanisław Staszic. (Wydawnictwo przystępnych odczytów do obrazów świetlnych). Tarnów, nakładem księgarni i drukarni Zygmunta Jelenia, 1913, 8 w., str. 17.

202. **[Chociszewski Józef].** Krótki rys życia Stanisława Staszyca. Staszyc (Poznań), 1889, nr. 2 i 3.

203. **Chołoniewska Kamila.** Stanisław Staszic. Jego życie i czyny. (Bibljoteczka narodowa, No 84). Warszawa, wyd. i druk. M. Arcta, 1916, 8 m., str. 33.

204. **Cieszkowski Stanisław.** Stanisław Staszic. Filantrop, mąż stanu i uczony, ur. 1755 † 1826 r. Zarys biograficzny w setną rocznicę zgonu. (Bibljoteka domu polskiego, Rok I, Tom XXXII). Warszawa, tłoczono w zakładach graficznych B. Wierzbicki i S-ka, 1925, 8 m., str. 94 i 6 nlb. Z portretem Staszica.

205. **Gawlik Mieczysław.** Stanisław Staszic *1755 † 20 I. 1826. (W setną rocznicę zgonu). Z rycinami. (Nasza Bibljoteka Nr. 6). Lwów, Warszawa, Kraków. Wydawnictwo i druk. Zakładu Narod. im. Ossolińskich, 1926 [wyszło 1925], 8 m., str. 4 nlb. i 35. [Ryciny: 1. Portret Sztaszica, 2. Dom Tow. Przyjaciół Nauk w Warszawie, 3. Kościół i szkoła w Hrubieszowie]. [Treść: I. Żywot St. Staszica. Wstęp. Młodość Staszica. Pobyt u Zamoyskich. Tow. Przyjaciół Nauk. Działalność w epoce Ks. Warszawskiego i Królestwa Kongresowego. Zgon. II. Działalność Staszica. Rozbiór „Uwag" i „Przestróg". Fundacja hrubieszowska. Testament].

206. **Glücksberg Maksymiljan.** Stanisław Staszic. Niwa 1875. Rok III, Tom VI, str. 346—353, 421—428, 510—516, 569—602, 634—643, 728—739, 805—818, 905—922.

207. **Goldszmit Jakób.** Dobroczyńca jakich mało. Ksiądz Stanisław Staszic, jako filantrop i mąż stanu. Szkic biograficzny skreślony przez... Z portretem. Warszawa, nakładem autora, skład główny u Jana Poznańskiego, druk Ch. Keltera, 1882, 8 m. str. 32.

208. **[Grabowski Tadeusz].** Stanisława Staszica życie i działalność. Sprawozdanie dyrekcji wyższej szkoły realnej w Krakowie za r. 1908, str. 3—23 [niedokończone, ogłoszone bez nazwiska autora].

209. **Hahn Wiktor Dr.** Stanisław Staszic. Życie i dzieła. (Z portretem Staszica). (Wydawnictwo Lubelskiego Komitetu obchodu setnej rocznicy zgonu St. Staszica). Z zasiłkiem magistratu m. Lublina i Sejmików: Bialskiego, Biłgorajskiego, Hrubieszowskiego, Krasnostawskiego, Lubartowskiego, Lubelskiego, Puławskiego, Węgrowskiego i Zamojskiego. Lublin, skład główny w księgarni Gebethnera i Wolffa. Warszawa—Kraków—Lublin—Łódź—Paryż—Poznań — Wilno — Zakopane. Drukarnia państwowa w Lublinie, 1926, 8, str. 4 nlb. i 104.
[Treść: 1. Dzieciństwo i młodość Staszica. 2. Pierwszy pobyt zagranicą. 3. Pierwsze prace literackie. [Przekłady Racine'a: O religji, Voltaire'a: O zapadnieniu Lisbony, Buffona: Epoki natury, Floriana: Numa Pompiljusz, Thomasa: Pochwała Marka Aurelego]. 4. Staszic w domu Andrzeja Zamojskiego. 5. Uwagi nad życiem Jana Zamojskiego (1785). 6. Przestrogi dla Polski (1790). 7. Nowa podróż za granicę. 8. Przed upadkiem Polski. 9. Działalność Staszica w Towarzystwie Warszawskiem Przyjaciół Nauk. 10. Staszic w okresie Księstwa Warszawskiego i Królestwa Kongresowego. 11. Towarzystwo Rolnicze Hrubieszowskie. 12. O ziemiorodztwie Karpatów i innych gór i równin Polski. 13. Inne ważniejsze prace Staszica [m. i.: O statystyce Polski, broszury polityczne, mowy, Myśli o równowadze politycznej w Europie, przekład Iljady]. 14. Ród ludzki. 15. Śmierć Staszica, jego testament i pogrzeb. 16. Charakterystyka Staszica. 17. Staszic u potomności. 18. Notatka bibljograficzna]. Por. nr. 418.

210. **Helenjusz Eustachy.** Wspomnienia lat minionych. W Krakowie, 1876, Tom I, str. 99—103. [Krótki życiorys].

211. **Jachimczyk Adam Dr.** Życie Stanisława Staszica. Siew, 1926, nr. 4, str. 2—4.

212. **Janowski Aleksander.** Stanisław Staszic. (Polskie Towarzystwo Krajoznawcze. Pogadanki z przeźroczami nr. 19). Warszawa, Administracja Wydawnictw Polskiego Tow. Krajoznawczego, druk. Zakł. Wyd. M. Arcta, Sp. Akc., 1926, 8 m., str. 30 i 2 nlb.

213. **Koźmian Kajetan.** Żywot Staszica. Przyjaciel ludu (Leszno) 1837, nr. 33 i 34, str. 263—264 i 267—268 [Z portretem Staszica].

214. — Pamiętniki. Poznań, 1858, t. I, str. 38—50, t. II, str. 181—271.

214a. — Toż. Wyd. Bibljoteki dzieł wyborowych. Warszawa 1907.

215. **Kr[ysiak] Fr[anciszek].** Staszyc Stanisław, (ur. 1755 um. 1826). W wydawnictwie: Trzeci Maj. Ku uczczeniu setnej rocznicy konstytucji Trzeciego Maja 1791—1891. W Poznaniu, 1891, str. 159—166.

216. **K[rzemiński] S[tanisław].** Staszic Stanisław (1755—1826). Wiek XIX. Sto lat myśli polskiej. Warszawa, tom I (1906), str. 1—54. [Życiorys, bibljografja, wyjątki z dzieł].

217. **Leśniewski Czesław.** Stanisław Staszic, jego życie i ideologja w dobie Polski niepodległej (1755—1795). (Rozprawy historyczne Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, tom V, zeszyt 2). Warszawa, nakładem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego i Gebethnera i Wolffa, tłocznia Wł. Łazarskiego, 1926, 8, str. 352 i 2 nlb. [Treść: I. Dotychczasowe prace o życiu Stanisława Staszica. II. Źródła ideologji Staszica. III. Poglądy Staszica teoretyczne (religijne, gospodarcze, ekonomiczne, społeczne, pedagogiczne, na państwo, formy rządu). IV. Krytyka rzeczywistości historycznej. V. Wskazania Staszica dla Polski. VI. Zakończenie. M. i.: analiza szeregu ustępów Uwag, Przestróg i Rodu ludzkiego.

W zakończeniu:

I. Metryka chrztu Stanisława Wawrzyńca Staszica.
II. Akt nadania Stanisławowi Staszicowi tytułu kanclerza kolegjaty Szamotulskiej.
III. Akt złożenia Staszica z godności kanclerza koleg. Szamotulskiej.
IV. Akt nadania ojcu Stanisława Staszica, Wawrzyńcowi Staszicowi, tytułu Sekretarza Jego Królewskiej Mości.
V. Curriculum vitae ks. Andrzeja Staszica.
VI. Dokumenty dotyczące stosunku St. Staszica z Akad. Zamojską.
VII. Dokumenty dotyczące procesu Staszica z Aleks. Zamojskim.
VIII. Dodatkowe uwagi nad publikacją *Dzienników podróży* w wydaniu Kraushara.
IX. Dodatkowe uwagi nad mniemanym pamiętnikiem Stanisława Staszica o powstaniu Kościuszkowskiem].

218. **Limanowski Bolesław.** Żywot St. Staszica. Opowiedział pokrótce... (Wydawnictwo imienia Stanisława Staszica I). Lwów, nakł. Towarzystwa St. Staszica, druk. W. A. Szyjkowskiego, 1889, 8 m., str. 54, z ryciną. [Na str. 45—54: Dzieła Staszica w porządku chronologicznym, w jakim na widok publiczny wychodziły].

219. — Żywot Stanisława Staszica. Opowiedział pokrótce... (Wydawnictwo groszowe imienia Tadeusza Kościuszki, serja II, książeczka 45). Kraków, nakładem Księgarni Ludowej K. Wojnara, z drukarni W. L. Anczyca i Spółki, 1904, 8 m., str. 32. [Z portretem Staszica].

220. — Stanisław Staszic. Życiorys. (Plutarch polski. T. I). Warszawa, wyd. J. Mortkowicza, nakł. Tow. Wydawniczego w Warszawie, drukarnia Naukowa [1920], 8, str. 110 i 2 nlb. [Treść: I. Lata dziecinne i edukacja szkolna Staszica. II. Wyjazd Staszica zagranicę na studya uniwersyteckie. III. Wejście Staszica do domu Andrzeja Zamoyskiego. IV. Staszic jako publicysta społeczno-polityczny. V. Towarzystwo Rolnicze Hrubieszowskie. VI. Staszic jako dobroczyńca i czynny kierownik Towarzystwa Przyjaciół Nauk. VII. Staszic jako badacz gór Karpackich i jako twórczy duch górnictwa polskiego. VIII. Staszic krzewiciel oświaty i przemysłu. IX. Staszic jako badacz rozwoju życia społecznego. X. Staszic w życiu prywatnem. Śmierć jego i pogrzeb. XI. Testament Staszica i Sale zarobkowe jego imienia. XII. Znaczenie dziejowe Staszica w rozwoju naszego życia narodowego].

221. **Łukaszewicz Lesław.** Rys dziejów piśmiennictwa polskiego. Wydanie drugie większe uzupełnione i doprowadzone do r. 1860. (Wydanie pierwsze w r. 1859). Poznań, nakładem i czcionkami N. Kamieńskiego i Spółki, 1860, 8. [O Staszicu str. 468—480].

222. **Nadratowski Jan Ks.** Stanisław Staszic. Encyklopedja kościelna tom XXVI (1903), str. 504—514.

223*. **Niemcewicz Juljan Ursyn.** Stanisław Staszic. Rks bibljoteki Raczyńskich nr. 9, k. 195 nn.

224. — Obraz życia i czynów Stanisława Staszica. RTPN. Tom XX, (1827), str. 43—60.

225. — Toż samo. Przedruk: Gazeta Wielkiego Xięstwa Poznańskiego 1826, nr. 34.

226. — Toż: Staszyc (Poznań) 1889.

Orsza H[elena] por. **Radlińska.**

227. **Pawiński Stanisław.** Stanisław Staszyc (Odbitka z Niwy 1897, nr. 36 i 37). Warszawa, druk J. Cotty, 1897, 8 m., str. 15, z rycinami.

228. **Piórkiewicz Józef.** Stanisław Staszic. Życiorys, z 4 [istotnie: 5] ilustracjami. (Biblioteka dla młodzieży. Serja I, tomik XXXVII). Lwów, Tow. pedagogiczne, druk. Ludowa, 1898, 8 m., str. 64. Ryciny: 1. Portret Staszica. 2. Szkoła ludowa im. S. Staszica we Lwowie. 3. Pałac Staszica. 4. Nagrobek Staszica w Hrubieszowie. 5. Rycina do opowiadania o Staszicu i strażniku. Por. nr. 339.

229. **Plenkiewicz Roman.** Stanisław Wawrzyniec Staszic. Album biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX, wydane staraniem Marji Chełmońskiej pod kierunkiem komitetu redakcyjnego. Warszawa, 1901, 8, tom I.

230. **Promyk Kazimierz. [Prószyński Konrad].** O księdzu Stanisławie Staszycu. Warszawa, 1875, 8, str. 23.

231. — Toż: wydanie nowe. Warszawa C. Lewicki i Sp., 1877, 8, str. 31.

232. — Toż: wydanie trzecie J. w. 1878, 8, str. 31.

232a. — Toż: wydanie czwarte. Warszawa, nakł. K. Prószyńskiego, druk. J. Ungra, 1879, 8, str. 31.

233. — Toż: wydanie piąte. J. w. Warszawa, 1882, 8, str. 31.

234. — Toż: wydanie szóste. J. w. 1888, 8, str. 31.

235. —Toż: wydanie siódme. M., j. w., wydawnictwo Księgarni krajowej i Gazety świątecznej Konrada Prószyńskiego, 1906, 8, str. 31. [Ryciny: portret Staszica. Pałac Staszica, grób Staszica na Bielanach i mapka].

236. —Toż. Wydanie VIII w setną rocznicę śmierci. Wydanie imienia Kazimierza Promyka. (Gazety świątecznej i Księgarni krajowej). Warszawa, druk. spadk. T. Jankowskiego, 1926, 8, str. 21 i 3 nlb.

237. **Radlińska - Orsza Helena.** Stanisław Staszic. (Wiejski Komitet uczczenia setnej rocznicy zgonu Staszica). Skład główny: Komisja Wydawnicza Centralnego Związku Kółek Rolniczych i Komitet Dnia Spółdzielności. Druk. „Społeczna", 1926, 8, str. 47 i 1 nlb. Z portretem.

238. **Reiter Marjan dr.** Stanisław Staszic. Z 5 rycinami. (Bibljoteka Macierzy Polskiej nr. 35). Lwów, nakł. Macierzy Polskiej, G. Gebethner i Sp. w Krakowie, druk. W. L. Anczyca i Sp., 1906, 8, str. 68. [Ryciny:
1. Portret Staszica, str. 3.
2. Dom rodzinny Staszica, str. 11.
3. Dom Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Warszawie, wystawiony staraniem Staszica, str. 41.
4. Szkoła wydziałowa i kościół w Hrubieszowie, str. 63.
5. Grobowiec Staszica na Bielanach, str. 67].

239. **Skimborowicz H.** Stanisław Staszic. Księga Świata. Warszawa, 1858, część II, str. 135—142.

240*. — Toż samo. Rękopis w Bibljotece Publicznej im. Łopacińskiego w Lublinie, nr. 1461.

241. **S[obieszczański] F. M.** Staszic. Encyklopedja powszechna Orgelbranda XXIV, str. 14—16 [1].

242. Staszic. Zeitgenossen. Ein biographisches Magazin für die Geschichte unserer Zeit. 1826. [Por. Rozmaitości, 1826, nr. 36].

243. **Teresa Jadwiga [Papi].** Stanisław Staszyc. W: Obrazki z życia znakomitych Polaków i Polek. Piotrogród, 1916. Tomik IV.

244. **[Turkowski Tadeusz].** O życiu i pracach Stanisława Staszica, dobroczyńcy narodu polskiego. Wilno, wydała Macierz Szkolna Ziem Wschodnich na cześć Staszica w sto lat po jego śmierci, drukarnia „Zorza", 1926, 8, str. 14 i 2 nlb.

245. **Wojewódzki Justyn.** Stanisław Wawrzyniec Staszyc jako założyciel Towarzystwa rolniczego hrubieszowskiego i jako autor „Ziemorodztwa", założyciel górnictwa krajowego, wraz z krótkim zarysem życia i zasług ogólnych dla kraju. (Odbitka z Encyklopedji rolnictwa, pomnożona streszczeniem „Ziemorodztwa" i stanu górnictwa krajowego). Warszawa, A. B. Bogucki, druk. J. Bergera, 1879, 4, str. II, 60, III, 1 nl. z drzeworytami testamentowych podpisów i pieczątki tudzież laski podróżnej składanej Staszyca.

[1] Stanisław Staszic. Życiorys zapowiedziany w wydawnictwie paryskiem „Usque ad finem" 1839 nie został ogłoszony drukiem.

KUL

246. **Wysocki Wincenty.** Stanisław Staszic. Wykład popularny. Wydawnictwo Tow. Szkoły Ludowej. Kraków, nakład Tow. Szkoły Ludowej, druk. Nowość, 1926, 8, str. 16.

247. **Zawadzki Władysław.** Stanisław Staszic. Szkic biograficzny. Dziennik literacki, 1860 i odb. Lwów, skład główny u K. Wilda, w drukarni Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, 1860, 8, str. 4 nlb., 111 i 1 nlb. [I. Staszica żywot prywatny, publiczny i naukowy. II. Dzieła Staszica. III. Towarzystwo rolnicze Hrubieszowskie. Kontrakt Towarzystwa rolniczego hrubieszowskiego w zamiarze udoskonalenia rolnictwa i przemysłu, oraz wspólnego ratowania się w nieszczęściach. Testament].
Por. nr. 48, nadto częściowo dział IV.

2. PRZYCZYNKI BIOGRAFICZNE.

Bibljografja.

Por. Hahn W. nr. 209.
Krzemiński S. nr. 216.
Leśniewski Cz. nr. 217.
Limanowski B. nr. 218.
Zawadzki Władysław nr. 247.
Por. nadto nr. 48.

248. Bibljografja Staszica [Wybór dla wykładów podczas rocznicy]. Ziemia, 1926, str. 31.

248a. **Masłowski K.** Prace o ks. Stanisławie Staszicu w setną rocznicę zgonu. Ateneum kapłańskie 1926, czerwiec, str. 77—85.

249. **Wojewódzki Justyn.** Korespondencja co do ostatnich pism o Staszycu. Bibljoteka warszawska, 1882, III, str. 150—152.

Curiosa.

250. Nieprawdopobne a jednak prawdziwe! Zmarłego przed stu laty Stanisława Staszica wezwano do zapłacenia weksla. Wiek Nowy, 1926, nr. 7502, str. 10.

Dembowski i Staszic.

251*. **Dembowski S. A.** Do Szanownego Członka Najwyższego Dyrektorjatu Edukacji Narodowej, Rady Stanu, Tow. Król. Przyjaciół Nauk Prezesa, męża cnotą, duchem narodowym, pracą, nauką i przykładem słynącego J. W. Xdza Staszica. Uwagi pod światły sąd tegoż członka Najwyższego Dyrektorjatu w Warszawie dnia 11 lipca 1812 roku przez J. Seb. Dembowskiego, członka dozoru szkolnego i Edukacji publicznej Departamentu Krakowskiego podane. Rks Bibl. Uniw. Warsz. Polonica. Q. XVIII Nr. 7.

252. **Dickstein Samuel.** Staszic i Dembowski. Notatka historyczna. Księga, str. 585—592.

Dokumenty do życia Staszica.

253. **Kaźmierski X.** Dwa dokumenty wielkopolskie o Staszicu. [Akt nadania Staszicowi tytułu kanclerza kolegjaty Szamotulskiej i akt złożenia Staszica z tejże godności]. Kurjer poznański, 1926, nr. 64, str. 7.

253a. Materjały. [I. Akta dotyczące spraw majątkowych Staszica. A. Z Archiwum Sądu powiatowego w Pile. B. Z Archiwum Państwowego w Lublinie. II. Dokumenty stwierdzające udział księdza Staszica w Arcybractwie różańcowem w Turobinie. III. Akt nabycia dóbr Hrubieszów przez Staszica. IV. Korespondencja Staszica. V. Spis materjałów, dotyczących działalności St. Staszica, z Archiwum Akt dawnych w Warszawie. VI. Skarga przeciw JWW. Stanisławowi Hrabi Potockiemu Ministrowi Wyznań i Oświecenia i Xiędzu Staszicowi Radcy stanu wniesiona na Sessyi Izby poselskiej dnia $\frac{12}{13}$ października 1820 R.]. Księga, str. 725—752.

254. **Wierzbowski Tadeusz.** Otczet o komandirowkie s naucznoju cielju w g. Wilno, s 3 ijunia po 3 ijula 1887 g., extraord. prof. T. W. (Odbitka z warszawskich Uniewiers. Izwiestij). Warszawa, 1887, 8, str. 8. [O rękopisach do życia Staszica].

255. — Raporty szkoły wydziałowej poznańskiej, składane Szkole Głównej Koronnej w latach 1777 — 1789. (Komisya Edukacji Narodowej. 1773—1794. Zeszyt 7). Warszawa 1905. [O Staszicu str. 212, 232].

256. **Wadowski Andrzej Ks.** Wiadomość o profesorach Akademji Zamojskiej. Warszawa, 1899, str. 70—71 i 256. Por. nr. 78, 217.

Epoka Staszica.

257. **A. B.** Epoka Staszica. Przegląd wołyński 1926, nr. 3, str. 1.

258. **Grabowski Tadeusz.** Staszic na tle swej epoki. Myśl narodowa 1926, nr. 7, str. 98—100.

259. **Suchodolski Bogdan Dr.** Stanisław Staszic na tle epoki. Rola oświecenia w odrodzeniu Polski XVIII wieku. Drugie sprawozdanie I-go gimn. Magistratu m. st. Warszawy 1925/6, str. 5 — 22. i odb.: Warszawa, zakł. druk. Jana Ulasiewicza, 1926, 8, str. 20.

260. **Paciorkiewicz Maurycy.** O Francji za czasów Staszica. Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 6.

Gołuchowski Józef i Staszic.

261. **Harassek Stefan.** Józef Gołuchowski, zarys życia i filozofji. (Prace historyczno-literackie nr. 22—23). Kraków, 1924 (str. 7, 122, 236).

Górnictwo i Staszic.

262. **Gąsiorowska N.** Górnictwo i hutnictwo w Królestwie Polskiem 1815—1830. Wydane z zasiłku Wydziału Nauki Ministerstwa W. R. i O. P. (Bibljoteka Wyższa Szkoły Handlowej). Warszawa, 1922, 8, str. 588 i nlb. 4.

263. **Hubicka Marta.** Szkoła akademiczno-górnicza w Kielcach 1816—1827. Księga, str. 271—282.

264. **Łabęcki Hieronim.** Górnictwo w Polsce. Warszawa, 1841, 2 tomy. Por. nadto nr. 220, 245.

Instytut głuchoniemych w Warszawie.

265. **Nowicki Władysław.** Ks. Józef Falkowski, założyciel Warszawskiego Instytutu głuchoniemych. Z okoliczności setnej rocznicy założenia Instytutu w dn. 23 października 1917 r. (Książnica M. Arcta). Wydawnictwo i druk. M. Arcta w Warszawie, 1917, 8, m., str. 35 i 1 nlb.

266. — Dzieje instytutu głuchoniemych i ociemniałych w Warszawie. 1817—1917. Z okazji jubileuszu tegoż instytutu. Warszawa 1918.

Izba Edukacyjna.

267. **Kukulski Zygmunt.** Udział Staszica w pracach Izby Edukacyjnej (1807—1812). Księga, str. 529—584.

Karjera Staszica.

268. **Woroniecki Jacek O. O. P.** Siła twórcza karjery Staszica. Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 14.

Lata szkolne.

269. **Kukulski Zygmunt.** Lata szkolne Staszica. (Odbitka z Księgi pamiątkowej „Ignacemu Chrzanowskiemu", str. 117—126). Lublin, skład główny w księgarni Gebethnera i Wolffa, druk. S-ni Wyd. „Placówka Lubelska", 1926, 8, str. 12.

Listy do Staszica (w porządku alfabetycznym autorów):

270. *Aleksander I,* cesarz rosyjski do Prezesa Staszica 13 czerwca 1822. [W j. polskim]. Kraushar TPN V, 447.

271. *Anastasewicz Bazyli,* dyrektor bibljoteki cesarskiej w Petersburgu, 1811 r. Kraushar TPN III, 271—272.

272. *Bandtkie Jan Wincenty prof.,* 18 kwietnia 1812. Kraushar TPN III, 280.

273. *Bathyani Wincenty hrabia* z Budapesztu (18 lutego 1812). [w j. łacińskim]. Kraushar TPN III, 278—279.

274*. List *Stanisława hr. Dunina Borkowskiego* do J. W. Staszica, prezesa Tow. król. przyjaciół nauk. Rks Bibljoteki Ossolińskich we Lwowie nr. 544, k. 16—19.

275. Odezwa konsula generalnego austrjackiego w Król. Pol. *Du Cheta* do prezesa Staszica 21 stycznia 1820 roku. Kraushar TPN V, 427—428.

276. *Christiani,* dyrektor generalny dróg i mostów, 13 lipca 1825. Kraushar TPN VI, 427—429.

277. *Czarnocki Adam* (Chodakowski Zorjan Dołęga) list z 12 listopada 1819 r. i z 24 maja 1823 r. Kraushar TPN IV, 373—375, V, 455—457.

278. *Czaykowski* ks. kanonik, 8 kwietnia 1812. Kraushar TPN III, 279—280.

279. *Dzieduszycki Ignacy hr.* [bez daty]. Kraushar TPN VI, 423.

280. List *Einsiedel Detko hr.* imieniem króla saskiego 24 marca 1819 [w j. francuskim]. Kraushar TPN IV, 387.

281. *d'Engoström Warzyniec baron* do Prezesa Towarzystwa, ks. Staszica (23 kwietnia 1811). [w j. francuskim]. Kraushar TPN III, 263.

282. *Groddeck Ernest Gotfryd* list z r. 1819 [w j. francuskim]. Kraushar TPN IV, 381—382.

283. *Hammer prof.* [Bez daty, w j. francuskim]. Kraushar TPN VI, 421 n.

284. *Hanka Wacław,* 26 ledna 1812 [w sprawie ujednostajnienia pisowni słowiańskiej]. [w j. czeskim]. Kraushar TPN III, 276—277.

285. *Hoffmann Jan Chryzostom profesor* z Krakowa, 13 maja 1812 (w j. niem.). Kraushar TPN III, 278.

286. *Hoffmann J. prof.* w sprawie wynalezienia statku parowego Foultona z r. 1812. Kraushar TPN III, 274—276.

287. *Jacob August* 28 lutego 1824 [w j. łacińskim]. Kraushar TPN VI, 419.

288. *Jollage i Hopfgarten,* giserzy niemieccy w Rzymie 1 maja 1825 [w j. francuskim]. Kraushar TPN VI, 440—441.

289. List *Dra Kerckhoffa* z 18 lipca 1819 [w j. łacińskim]. Kraushar TPN III, 394.

290. *Koźmian Kajetan* do Prezesa Towarzystwa ks. Staszica (18 stycznia 1811). Kraushar TPN III, 260.

291. *Kreysig Fr. Ludwik Dr.* z Drezna, 10 sierpnia 1811 [w j. łacińskim]. Kraushar TPN III, 267—268.

292. *Kurpiński Karol,* 8 lutego 1825 roku. Kraushar TPN VI, 426.

293. *Łęski Józef prof.* z Krakowa z r. 1814. Kraushar TPN III, 313—316.

294. *Łubieński Feliks minister* do Prezesa Towarzystwa, ks. Staszica, (6 stycznia 1811). Kraushar TPN III, 259.

295. *Maclure William,* amerykanin do Prezesa Towarzystwa, ks. Staszica (4 września 1810) [w j. angielskim]. Kraushar TPN III, 258.

295a. *Małachowski Stanisław* do S. Staszica w sprawie edukacji swych synów. Księga, str. 741.

296. *Mrongowius Krzysztof Celestyn,* 2 listy z 6 lutego i 24 czerwca 1824 r. Kraushar TPN VI, 418—419.

297. *Osiński Alojzy ks.* z Krzemieńca, 20 czerwca 1811 r. Kraushar TPN III, 266—267.

298. List *Osińskiego Ludwika* z r. 1821. W wydawnictwie: Teodora Wierzbowskiego. Materjały do dziejów piśmiennictwa polskiego i biografji pisarzów polskich. Warszawa,1904. T. II, str. 181.

299. *Ossolińskiego Józefa Maksymiljana* 2 listy z 18 kwietnia 1815 i 20 listopada 1818. Kraushar TPN III, 319—320 i IV, 380—381.

300. *Poullin Paschalis* matematyk, 1 sierpnia 1812 [w j. francuskim]. Kraushar TPN III, 279.

301. *Racknitz de Baron* z Drezna, 27 lutego 1812 [w j. francuskim]. Kraushar TPN III, 277.

302. List ministra *hr. Rumianzowa,* 24 maja 1821 [w j. francuskim]. Kraushar TPN V, 439—440.

303. *Sapalski* prof. z Krakowa [bez daty]. Kraushar TPN VI, 426.

304. *Serra,* Baron, rezydent francuski w Warszawie, do Prezesa Towarzystwa, ks. Staszica 10 listopada 1808. [w. j. franc.]. Kraushar TPN III, 190.

305. List pożegnalny Barona Serra, rezydenta francuskiego, do Prezesa Towarzystwa, ks. Staszica. (14 lutego 1811). [w j. francuskim]. Kraushar TPN III, 262—263.

306. List *Sierakowskiego* do Staszica. W wydawnictwie **Teodora Wierzbowskiego:** Materjały [jak nr. 298], tom II, str. 200.

307. List senatora *Walerjana hr. Stroynowskiego* z r. 1815. Kraushar TPN III, 319.

308. *Tarnowski Jan Amor hr.* do Prezesa Towarzystwa, ks. Staszica (18 stycznia 1811). Kraushar TPN III, 261.

309. *Teleky Samuel hrabia* kanclerz siedmiogrodzki 12 grudnia 1811. [w j. łacińskim]. Kraushar TPN III, 272—273.

310. *Vater J. S. Dr. prof.* 2 listy z r. 1811 i 1812. [w j. łacińskim]. Kraushar TPN III, 273—274.

311. *Wężyk Franciszek* do Prezesa Towarzystwa, ks. Staszica (17 stycznia 1811). Kraushar TPN III, 259—260.

312. *Zamoyski Stanisław hr. Ordynat* do Prezesa Towarzystwa, ks. Staszica (28 stycznia 1811). Kraushar TPN III, 261—262.

Lubecki i Staszic.

313. **Smolka Stanisław.** Polityka Lubeckiego przed powstaniem listopadowem. W Krakowie, 1907. [O Staszicu, tom I, str. 72, 439, tom II, str. 605—611].

314. **Olszewicz Wacław.** Staszic i Lubecki. Ekonomista 1926, XXVI, tom I, str. 7—14.

Nowosilcow i Staszic.

315. **Radlińska-Orsza Helena.** Udział Staszica w komitecie Nowosilcowa. Minerwa polska 1927, nr. 2, str. 125—136.

Opozycja liberalna przeciw Staszicowi.

316*. Skarga przeciw JWW. Stanisławowi hrabi Potockiemu, ministrowi wyznań i oświecenia i Xiędzu Staszicowi, radcy stanu, wniesiona na sessji izby poselskiej d. $^{12}/_{13}$ października 1820 r. Rks bibljoteki Raczyńskich, nr. 230.
Por. nr. 253a.

317. **Więckowska Helena.** Opozycja liberalna w Królestwie Kongresowem 1815—1830. Warszawa, 1925. [O Staszicu, str. 175 n.].

Pamiątki po Staszicu.

317a. **K[raushar] A[leksander].** Wizerunki i pamiątki po ks. Stanisławie Staszicu. Tygodnik ilustrowany 1905, str. 839.

317b. **Mościcki Henryk.** Pamiątki po Staszicu w Pile. Tygodnik ilustrowany, 1906, str. 45. = Tydzień (Lwów) 1906, str. 40 = Wiedza i Praca (Lwów) 1906, nr. 11—12. [Ryciny: 1. Kościół w Pile. 2. Tablica pamiątkowa Staszica w Pile].

Pisownia nazwiska.

318. Staszic, a nie Staszyc. Słowo polskie 1925, nr. 176, str. 3.

Podpisy własnoręczne Staszica.

319*. Patenta naukowe S. B. Lindego z podpisami własnoręcznemi S. Staszica. Rks Bibljoteki Jagiellońskiej nr. 3476.

Podróże zagraniczne.

320. **Kraushar Aleksander.** Ks. Stanisława Staszica nieznane wędrówki po obczyźnie. Tygodnik ilustrowany 1901, nr. 42—43.

321. **Staweno Bruno.** Staszic za granicą. (1790—1791). Bibljoteka warszawska, 1913, III, 152—170.

Pomnik Unji lubelskiej w Lublinie.

322*. Akta w sprawie pomnika Unji w Lublinie 1825. Notatki własnoręczne Hieronima Łopacińskiego co do pomnika. Rękopis bibljoteki publicznej im. Łopacińskiego w Lublinie. Nr. 576.

323. **Łopaciński Hieronim.** Pomnik Unii w Lublinie, 1569, 1825/6, 1905. No-

tatka historyczna. Tygodnik ilustrowany, 1906, tom I, nr. 3.

324. Ż[yłkówna] W[anda]. Staszic a pomnik Unji lubelskiej w Lublinie. Głos lubelski, 1926, nr. 20, str. 3.

Pomniki Staszica.

324a. Włossek Tadeusz. Uroczystość odsłonięcia pomnika St. Staszica w Kielcach, 2 września 1906 r. Ziemia 1926, nr. 17, str. 257—258 [z ryciną pomnika].
Por. nr. 614, 616—629.

Potomność wobec Staszica.

325. Bruchnalski Wilhelm. Staszic w poetycznych epicedjach warszawskich 1826 r. Księga, str. 373—384.

326. Małachowski - Łempicki Stanisław. Sto lat temu. Echo Warszawskie, 1926, nr. 309—310. Przedruk p. t.: Pozgonna cześć Staszica. Księga, str. 385—338.

327. Wojtkowski Andrzej dr. Kult Stanisława Staszica w Poznaniu. Kronika miasta Poznania. R. IV. (1926), nr. 2, str. 25—37.

328. — Wielkopolska i Staszic. Kurjer poznański, 1926, nr. 36, str. 1.

329. Zalewski Ludwik Ks. Bibljoteki klasztorne w diecezjach Lubelskiej i Podlaskiej a pisma Staszica. Księga, str. 317—320 i odbitka. Lublin, 1926, 8 w.
Por. nr. 209.

Rok 1794.

330. Dzień 17 i 18 kwietnia 1794 r. w Warszawie przez naocznego świadka opowiedziany, w zapiskach Kaminickiego naleziony. Pamiętniki z XVIII w. Poznań, 1860 [na str. 166 o uwięzieniu Staszica w Warszawie przez Moskali w r. 1794].

331. Toż samo. (Skarbiec polski 24). Warszawa, W. Jakowicki, druk. L. Bruś, 1916, 8 m., str. 32.

Szczegóły do życia.

331a. Dębicki Ludwik. Puławy. Lwów, 1888. Tom III, r. V.

332. Grabowski Tadeusz. Kilka szczegółów do życia i genezy dzieł Staszica. Sprawozdania Akademji Umiejętności, 1903, n. 9.

332a. Janik Michał. Hugo Kołłątaj. Monografja. Lwów, nakł. własny, druk. Prasy, 1913. [passim].

332b. Jenike Ludwik. Starzy a młodzi. Kurjer codzienny, 1896, nr. 344.

333. Jotes. Czy Stanisław Staszic był szczęśliwy? (Wykład popularny). Przegląd oświatowy 1926, nr. 4, str. 127-129.

333a. Kielnia. Z życia Staszica. Naród (Warszawa), 1906, nr. 17 (dod. il.)

334. Kraszewski Józef Ignacy. Polska w czasie trzech rozbiorów. Warszawa, 1902. Tom I, str. 333—343. [O „Uwagach"]. Tom II, str. 239—242. [O „Przestrogach"].

334a. Kuczyński Stan. Ks. Z życia Stanisława Staszica. Kurjer warszawski, 1926, nr. 20 w., str. 9—10.

334b. Lipiński Tadeusz. Zapiski z lat 1825 — 1831. Do druku podał i przypisami objaśnił Kazimierz Bartoszewicz. Kraków, 1883 [str. 23].

335. Małachowski - Łempicki Stanisław. Raporty policji tajnej o Stanisławie Staszicu. Nowy Kurjer polski, 1926, nr. 18. Przedruk: Księga, str. 753—754.

335a. Malinowski Mikołaj. Księga wspomnień. W Krakowie, 1907. [O Staszicu, str. 83 i 107].

335b. Morawska Z. Stanisław Staszyc. Kartki z pamiętnika, przepisała... [Opowiadanie na tle szczegółów życia Staszica z lat 1800—1826 w formie fikcyjnego pamiętnika, spisanego przez ucznia liceum warszawskiego]. Wieczory rodzinne 1901, nr. 40—44, str. 313—314, 322—323, 329—331, 337—338 i 345—347. [Z portretem Staszica i reprodukcją grobowca jego na Bielanach].

335c. Niemcewicz Juljan Ursyn. Pamiętniki od roku 1809 do 1820 po raz pierwszy z autografów wydane. Poznań, nakł. J. K. Żupańskiego, 1871, 8. Tomów II.

336. Przyczynek do rysu charakteru Stanisława Staszica. Rozmaitości, 1832, nr. 39.

337. Rys charakteru Stanisława Staszica. Rozmaitości, 1826, nr. 15.

338. Stanisław Staszyc, ein geiziger Wohlthäter. W książce: Zwölf Barbiere. Historisch-novellistische Bilder der bemerkenswerthesten Zunftgenossen von Schmidt - Weissenfels. Stuttgart, Abenheimsche Verlagsbuchlandlung, 1879, 8, str. 129—140.

339. Szlachetność ks. Staszica. Przedruk z życiorysu ks. Stanisława Staszica przez **Józefa Piórkiewicza**). Nasza praca (Tomaszów lubelski), 1926, nr.7, str. 103—104.

339a. Szokalski Wiktor Feliks. Wspomnienia z przeszłości. Z rękopisu wydał i przedmową opatrzył **Adam Wrzosek.** Wilno 1921. [W tomie I, str. 98—101, 187 n. o Staszicu].

340. Wójcicki Kazimierz Władysław. Społeczność Warszawy w początkach naszego stulecia. Warszawa 1877. [Rozdział III].

Szkoły niedzielne za czasów Staszica.

340a. **Brzozowska Jadwiga.** Szkoły niedzielne w Warszawie w czasach urzędowania Staszica. Księga, str. 593-620.

Szymonowicz X. i Staszic.

341*. Kontrakt przedaży i kupna między X. Szymonowiczem a ks. Staszycem, prezesem Tow. Przyjaciół Nauk. Rękopis Bibljoteki Jagiellońskiej z r. 1820, nr. 5097.

Tatry i Staszic.

342. **Bocheński Tadeusz.** Staszic w Tatrach. Głos lubelski, 1926, nr. 20 i 24.

343. **Gustawicz B. Dr.** Pomiary tatrzańskie. Pamiętnik Towarzystwa Tatrzańskiego. Tom VIII (1883), str. 56—57.

344. **Hoesick Ferdynand.** Tatry i Zakopane. Przeszłość i teraźniejszość. Poznań, nakład i druk. księgarni św. Wojciecha. Część pierwsza. Poznań, [1921] 16, str. 176—195.

345. **Radzikowski - Eljasz Stanisław.** Staszic w Tatrach. Przegląd zakopiański, 1899, nr. 6—7.

346. **Radzikowski-Eljasz Walery.** O nazwie Morskiego Oka. Pamiętnik Towarzystwa Tatrzańskiego. Tom XIV (1884).

347. **Świerz Mieczysław.** Stanisław Staszic w Tatrach. Księga, str. 251—270.

Testament Staszica

348. **Plattner Fryderyk.** Testament Staszica. Siew, 1926, nr. 4, str. 13—14. Por. nr. 220, 614.

Towarzystwo gospodarczo-rolnicze w Warszawie.

349. **Górski Ludwik Dr.** Udział Staszica w pracach Królewskiego Tow. Gospodarczo-Rolniczego. Głos lubelski 1926, nr. 17, str. 5.

Towarzystwo Hrubieszowskie.

350. **Ant. L.** Hrubieszów i Stanisław Staszic. Ilustrowany Tygodnik polski (Kraków), 1915, zeszyt II, str. 14—15.

351. **Bujak Franciszek dr.** Towarzystwo Hrubieszowskie Staszica. (Z 4 ilustacjami w texcie). (Xiążnica Zamojska pod redakcją Stefana Pomarańskiego, tom 17). Zamość, Zygmunt Pomarański i Spółka, w tłoczni Wacława Piekarniaka w Warszawie, 1921, 8, str. 23. [Ryciny: 1. S. Staszic. 2. Mapa wsi należących do T-wa Hrubieszowskiego, założonego przez Staszica. 3. Pałacyk b. prezesów Tow. Hrubieszowskiego—Grotthusów. 4. Pomnik Staszica w Hrubieszowie, wystawiony przez tamtejszych działaczy rosyjskich].

352. — Przedruk w zbiorze: Z odległej i bliskiej przeszłości. Studja historyczno-gospodarcze. Lwów, wyd. i druk. Zakładu Nar. im. Ossolińskich, 1924, 8, na str. 85—100.

353. **Chodynicki Kazimierz.** Stosunek władz Królestwa Kongresowego do T-wa Hrubieszowskiego. Księga, str. 639—672.

354. Fundacja Staszica. Gazeta lubelska, 1900, nr. 199.

355 **Hoffman K.** Wbrew woli Staszica. Kurjer warszawski, 1926 z 29 stycznia.

356. **Jakubowski Tadeusz.** Stanisław Staszic jako pierwszy spółdzielca polski i założyciel „Towarzystwa Rolniczego w Hrubieszowie". Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 3—4.

357. **K.** O fundację hrubieszowską Staszica. Dziennik poznański, 1916, nr. 211.

358. **Polak Stefan.** Ks. Stanisław Staszyc i Hrubieszowskie Towarzystwo rolnicze. (Czytajmy. L. 4). Zamość, Z. Pomarański i S-ka, 1918.

359. **Rachwald Ryszard.** Zarys stosunków w fundacji Staszica od wyjścia Rosjan do chwili obecnej. Księga, str. 693—698.

360. **Rasiński Faustyn.** Fundacja Hrubieszowska z zapisu ś. p. Stanisława Staszica. Materjały i studja w sprawach odbudowy Państwa Polskiego. Tom I, zeszyty 2 i 3, str. 182—209.

361. **Riabinin Jan.** Hrubieszowskie Towarzystwo rolnicze na przełomie. Księga, str. 673—686.

362. Reskrypt cesarski w sprawie fundacji Hrubieszowskiej X. Staszica. 13 czerwca 1822. Kraushar TPN V, 446—447.

363. Rzeczy rozmaite. [O akcie darowizny przez Staszica swych dóbr Hrubieszów]. Rozmaitości, 1822, nr. 96.

364. **Skarbek Fryderyk.** Rozprawa o dobroczynnym zakładzie dla Rolników w Królestwie Polskiem czytana na posiedzeniu publicznem Tow. Król. Warsz. P. N. d. 24 stycznia 1824 r. RPN XVII (1824), str. 148—164.

365. — Pamiętniki. Poznań, 1878 [str. 97—100].

366. **Stowarzyszony.** Fundacja Ks. Stanisława Staszica. Rubieszowskie Towarzystwo Rolnicze ratowania się wspólnie w nieszczęściu. Ziemia lubelska 1906, nr. 202—204.

367. **Szczerbowski Adam.** W setną rocznicę zgonu Staszica. Fundacja Hrubieszowska. Ziemia (Warszawa) 1926, nr. 3, str. 34—38. [Z rycinami: Dziekanów. Dworek prezesa. Apteka w Hrubieszowie. Stara Karczma w Jarosławcu, budowana za czasów St. Staszica].

368. **Tymanówna Eleonora.** Towarzystwo rolnicze Hrubieszowskie w latach 1816—1886. Księga, str. 621—638.

369*. Ustawa Towarzystwu Rolniczemu Hrubieszowskiemu przez ś. p. Stanisława Staszica w dn. 7 lutego 1822 r. nadana, pod d. 25 czerwca 1822 r. przez Aleksandra I-go sankcjonowana. Rękopis bibljoteki publicznej im. Łopacińskiego w Lublinie nr. 1461.

370. Ustawa Rolniczego Tow. Hrubieszowskiego. Lublin, druk. Pośpieszna, 1924, 8, str. 49 i 3 nlb.

371. **Węgleński Franciszek.** O ustawie rolniczego Towarzystwa ratowania się wspólnie w nieszczęściach przez Stanisława Staszica, przy uwolnieniu od pańszczyzny włościan w dobrach swoich dziedzicznych nadanej, a przez wszystkich mieszkańców gminy hrubieszowskiej zgodnie i dobrowolnie przyjętej. Roczniki gospodarstwa krajowego. Warszawa, tom XI i XII (1847 i 1848).

372. **Wiatrowski Antoni** Oporni Unici na ziemi Staszica. Księga, str. 687—692.

373. **Wiercieński Henryk.** Hrubieszowskie Towarzystwo rolnicze. (1822—1912). Ziemia (Warszawa), 1912, z. III.

374. — Jeszcze z powodu wydzielenia Chełmszczyzny. Kraków, 1913, [str. 101—145].

375. **Wydżga Jan Stefan.** Hrubieszowskie Towarzystwo Rolnicze. Kurjer warszawski, 1918, z 20 kwietnia.

375a. — Ks. Stanisław Staszic, dobrodziej pow. Hrubieszowskiego. Przegląd hrubieszowski, 1926, nr. 10, str. 5—9.

376. **X.** Fundacja ks. Stanisława Staszica. Ziemia lubelska, 1908, nr. 47—48.
Por. nadto nr. 205, 209, 220, 245, 475,

Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Lublinie.

377. **Kukulski Zygmunt.** Staszic członkiem Lubelskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Głos lubelski, 1926, nr. 20, str. 2.

Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Warszawie.

378. Posiedzenie publiczne Królewsko-polskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, odprawione w Warszawie dnia 15 stycznia 1817. (Z gazet warszawskich) [Sprawozdanie z tego posiedzenia, odbytego pod przewodnictwem Stanisława Staszica]. Rozmaitości, 1817, nr. 2.

379. **A. Z.** Ks. Stanisław Staszic w Towarzystwie Przyjaciół Nauk. Nasza praca (Tomaszów Lubelski), 1926, nr. 7, str. 102—103.

380. **Bielak Franciszek** Prace kierownicze Stanisława Staszica w Warszawskiem Towarzystwie Przyjaciół Nauk. Księga, str. 359—370.

381. Dwie pamiątki po Staszicu [Pałac Tow. Przyj. Nauk i pomnik Kopernika w Warszawie. Staszyc, (Poznań), 1889.

382. **Kraushar Aleksander.** Towarzystwo Królewskie Przyjaciół Nauk. 1800 — 1832. Monografja historyczna osnuta na źródłach archiwalnych. O Staszicu por. Skorowidz osobowy i rzeczowy do ośmiu tomów. Warszawa i Kraków, 1911, str. 56—59.

382a. Towarzystwo Warszawskie Przyjaciół Nauk do Towarzystwa Naukowego w Płocku. [Pismo z 30 listopada 1820 r.]. Księga, str. 747.
Por. nr. 205, 209, 220.

Warszawa i Staszic.

383 Magistrat miasta Warszawy. Wydział Dobroczynności publicznej. Księga pamiątkowa. 1908—1909. Warszawa, 1911, Tom XII, str. 132 nn. Warsztaty im. St. Staszica.

384. **Rodkiewicz Aleksander Jan.** Pierwsza politechnika polska 1825 — 1831. (Monografje w zakresie dziejów nowożytnych. Wydawca Szymon Askenazy. Tom VI.) Z zapomogi Kasy im. Mianowskiego. Kraków—Warszawa, druk. W. L. Anczyca i Sp., 1904, 8.

385. **Rodkiewicz St.[anisław].** Staszicowskie fundacje w m. stoł. Warszawie. Kronika Warszawy 1926, str. 37—43. [Z portretem Staszica według litografji W. Śliwickiego, wykonanej w zakł. litogr. Al. Chodkiewicza w r. 1820: „Portrety wsławionych Polaków". Litogr. ze zbiorów Muzeum Narodowego w Warszawie] i odb.: Warszawa, zakłady graficzne „Wazet", 1926, 8, str. 2 nlb.+20. Z ryciną.

386. **Wolmar Adam.** Co Warszawa zabytkowa zawdzięcza Staszicowi. Kronika Warszawy 1926, str. 43 — 49. [Z 5 rycinami: 1) Gmach Tow. Przyjaciół Nauk przy ul. Kanonji nr. 8, 2) Elewacja pałacu Staszica w r. 1824 (według rysunku Corazzi'ego ze zbiorów Leopolda Méyeta), 3) Pomnik Kopernika na tle byłego pałacu Karasia, 4) Pałac Staszica po przebudowie przez Rosjan. Pierwsze rządowe gimnazjum męskie (1866—1915), 5) Pałac Staszica w trakcie restauracji. Stan w kwietniu 1926].

Wawel i Staszic.

387. **Hahn Wiktor.** Stanisław Staszic jako obrońca grobów królewskich na Wawelu. Ilustrowany kurjer codzienny, 1926, nr. 53. (Kurjer lit.-naukowy, nr. 8, str. 2).

Wężyk Franciszek i Staszic.

388. **Tomkowicz Stanisław.** Korespondencja literacka Kajetana Koźmiana z Franciszkiem Wężykiem (1845—1856). Archiwum do dziejów literatury i oświaty w Polsce. Tom XIV. Kraków, nakł. Akad. Umiej., Spółka Wydaw. Polska, druk. Uniw. Jag., 1914, 8 w. i odb. Kraków, 1913. [O Staszicu wzmianki na str. 38, 73, 132, 139, 141/2, 232].

389. **[Wężyk Franciszek].** Korespondencja z Michałem Wiszniewskim. Pamiętnik literacki XXIV, 1927, [(str. 154—155 o Staszicu)]. Por. nr. 311.

Wydanie dzieł.

389a. **Małachowski - Łempicki Stanisław.** Nielegalne wydanie pism Stanisława Staszica. Ruch literacki 1926, str. 298. Przedruk: Księga, str. 754.

Wynalazek Staszica.

390. **Łęski Józef.** [w imieniu pp. Huisson i Magiera]. Uwagi nad wynalazkiem ks. Staszica, o nowym układzie instrumentu do mierzenia zboczenia i pochyłu igiełki magnesowej (inklinacji i deklinacji). [Napisane 3 września 1809]. Kraushar, TPN III, 232—233.

Zapis Staszica.

391. **Offmański Mieczysław.** Królestwo Kongresowe. (1815—1830). Przewodnik naukowy i literacki, XXV, 1897, [mówi o zapisie S.].

392. **Tołwiński Stanisław.** Organizacja współczesna „Domu zarobkowego im. St. Staszica" w Warszawie. Księga, str. 715—724.

393. Zużytkowanie zapisu ś. p. Staszica. Tygodnik illustrowany, 1875, tom XV, str. 54.

394. **Wojewódzki Justyn.** Myśl Stanisława Staszica w zapisie na Dom Zarobkowy wobec historji przedmiotu i potrzeby społecznej, oraz przyczynek do badań w ogólnej kwestji ubóstwa. Warszawa, 1875, 8, str. 114.

395. — Kwestja domu zarobkowego w Warszawie, tudzież zaradzenia ubóstwu w kraju. (Streszczenie i dalsze z nowemi szczegółami rozwinięcie poprzedniej w r. 1875 drukowanej rozprawy p. t. Myśl St. Staszica i t. d.) Warszawa, druk. M. Ziemkiewicza, 1877, 8, str. 70 i 1 nlb.

396. **Czapska Elżbieta.** Sale zarobkowe Staszica. Wykonanie testamentu Staszica (1827—1830). Księga, str. 699—714.

Zgon i pogrzeb Staszica.

397. Akt zejścia ś. p. prezesa Staszica. Kraushar TPN t. VI, 430.

398. Korespondencja z Warszawy. [O śmierci Staszica]. Gazeta Wielkiego Księstwa Pozn., 1826, nr. 8, 28 stycznia.

399. Opis pogrzebu. Tamże, nr. 9.

400. Zgon ks. Stanisława Staszica, ministra stanu, w 71 roku życia. Gazeta lwowska, 1826, nr. 12.

401. Zbiór mów na obchodzie pogrzebowym X. Stanisława Staszica, Ministra stanu, Dyrektora jeneralnego przemysłu i kunsztów, Prezesa Towarzystwa Królew. Warszawskiego Przyjaciół Nauk, Kawalera orderów Orła Białego i św. Stanisława I kl. i t. d., mianych przez **Fr. Skarbka,** członka Tow. Król. Warsz. Przyjaciół Nauk, **X. Szweykowskiego,** Rektora Król. Uniw. Warsz. i t. d., **Al. Grzymałę,** referendarza stanu. W Warszawie, w drukarni XX. Pijarów, 1826, 16, str. 2 nlb. i 31.

402. **Falkowski Jakób ks** Mowa na pogrzebie ks. Stanisława Staszica. Gazeta warszawska, 1826, nr. 17.

403. **Grzymała Wojciech.** Głos na żałobnem nabożeństwie za duszę ś. p. Ministra Stanu Staszica w dniu 30-go stycznia 1826 r. w kościele Katedralnym miany. Warszawa, Brzezina, 1826, 8, str. 8.
Por. nr. 401.

404. **Skarbek Fryderyk** Mowa na obchodzie pogrzebowym S. Staszica, por. nr. 401.

405. Toż: Gazeta Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, 1826, nr. 10.

406. Toż: Staszyc, (Poznań), 1889.

407. **Szwejkowski Wojciech Anzelm X.** Kazanie na obchodzie pogrzebowym za duszę ś. p. ks. Stanisława Staszica, Ministra Stanu, Dyrektora jeneralnego Przemysłu i Kunsztów, Prezesa Towarzystwa Królewskiego Warszawskiego Przyjaciół Nauk, Kanclerza orderu Orła Białego i św. Stanisława I klasy i t. d., miana przez ks.... Rektora Królewskiego Uniwersytetu, Kustosza katedry płockiej, członka Towarzystwa Przyjaciół Nauk i t. d. Warszawa, dnia 30 stycznia 1826, 8, str. 18.

408. Toż: Gazeta Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, 1826, nr. 22—24.

409. Toż: Archiwum teologiczne pod redakcją ks. Jana Nep. Jabczyńskiego. Poznań, 1836 r.

410. Toż: Staszyc. (Poznań, 1889).
Por. nr. 401.

411. **Orański Bartłomiej Jan Ludwik.** Na zgon St. Staszica. Warszawa, druk. Buczyńskiego, 1826, 4, str. 7.

411a. **Sołtan-Pereświet Stanisław**. Chopin o pogrzebie Staszica. Wiadomości literackie 1926, nr. 7, str. 4.
Por. nr. 220.

Żydzi i Staszic.

412. **F. M.** Ojciec antysemityzmu postępopowego. (Z powodu stulecia zgonu Staszica). Nasz przegląd 1926, nr. 20, str. 5.

413. **Kruszyński Józef Ks**. Stanisław Staszic a kwestja żydowska. (Wydawnictwa Lubelskiego Komitetu obchodu setnej rocznicy zgonu St. Staszica). Lublin, nakł. Lubelskiego Komitetu obchodu setnej rocznicy zgonu Stanisława Staszica, 1926 [wyszło 1925], 8, str. 53, i 3 nlb. [Przedruk 3 pism Staszica: 1) Żydzi [Rozdział 35 „Przestróg dla Polski"], 2) O przyczynach szkodliwości żydów i środkach usposobienia ich, aby się społeczeństwu użytecznemi stali, 3) Urywku z 72 r. „Uwag" do „Rodu Ludzkiego"].

414. — Kwestja żydowska w Polsce w epoce Staszica. Głos lubelski 1926, nr. 17, str. 9 = Kurjer poznański 1926, nr. 32.

415. **Lewin Izak**. Staszic a żydzi. [Polemika z nr. 413]. Chwila 1926, nr. 2457, str. 5—6 i 2458, str. 3—4.

416. **Rohling August Dr. prof.** Zgubne zasady talmudyzmu do serdecznej rozwagi żydom i chrześcijanom wszelkiego stanu podał..., spolszczył **J. B**. Wydanie drugie, poprawione i pomnożone memorjałem Stan. Staszica: O przyczynach szkodliwości żydów i o środkach usposobienia ich, aby się społeczeństwu użytecznemi stali. Lwów, F. H. Richter, nakład Gazety Wiejskiej, druk. I Związkowej drukarni, 1875, 8, str. 113 i spis.

417. — Toż samo. Wydanie trzecie z dodatkiem: Memorjału St. Staszyca w r. 1818. Lwów, nakład F. H. Richtera, druk. I Związkowa, 1883, 8, str. 113 i 2 nlb.

3. CHARAKTERYSTYKI.

418. **Birkenmajer Józef**. Nowa biografja Staszica. [O nr. 209]. Myśl narodowa 1926, nr. 4, str. 52—53.

419. **Chmielowski Piotr**. Historja literatury polskiej. Warszawa, 1900. Tom II, str. 163—166. Tom III, str. 6, 20—21.

419a. Toż wydanie nowe. Lwów—Warszawa, 1914. Tom I, str. 539—541, 552—554.

420. **Chrzanowski Bernard**. Na Bielanach pod Warszawą. W broszurze: Z Ojczyzny. Lwów—Warszawa, Książnica Atlas, druk. w Zakładach graficznych „Książnica Atlas", 1925, 8, str. 36—39.

421. **Chrzanowski Ignacy**. Historja literatury niepodległej Polski (Z wypisami). Wydanie czwarte, uzupełnione i poprawione. Warszawa, nakład Gebethnera i Wolffa, Kraków, G. Gebethner i Spółka, druk. ?, 1920, 8. [O Staszicu, głównie o Uwagach i Przestrogach, str. 552—568].

422. **Dobrzycki Stanisław**. Historja literatury polskiej. Tom I. Literatura Polski niepodległej. W Poznaniu, 1927, str. 549—561. [O Uwagach, Przestrogach, Rodzie ludzkim].
Golińska-Daszyńska Zofja.
Por. nr. 109.

423. **Grabowski Tadeusz**. Stanisław Staszic. 1755 — 1826. Próba syntezy. Księga, str. 19—70.
Por. nr. 48.

424. **Hösick Ferdynand**. Klaczko o Staszicu. Kurjer warszawski, 1926, nr. 1, str. 25—26.

425. **Kalinka Walerjan X**. Sejm czteroletni. Lwów, 1886, tom II, § 155.

426. **Koneczny Feliks**. Kultura czynu u Staszica. Księga, str. 71—80.

427. **Korzon Tadeusz** Wewnętrzne dzieje Polski za Stanisława Augusta (1764—1794). Badania historyczne ze stanowiska ekonomicznego i administracyjnego. Wydanie drugie. Kraków—Warszawa, 1897, t. I, II, III, IV passim. [Por. indeks w tomie VI dzieła, str. 384].

428. **Mickiewicz Adam**. Wykłady literatury słowiańskiej. Rok II, lekcja XX.

429. **Nowaczyński Adolf**. Uwagi nad żywotem Stanisława Staszica. Gazeta warszawska poranna 1926, nr. 17, str. 4.

430. **Siedlecki Grzymała Adam** Uwagi nad życiem Stanisława Staszica. Kurjer warszawski 1926, nr. 17, str. 5—6.

431. **Siwiński E**. Stanisław Staszic. Źródła jego poglądów, uczuć, cnót. Studjum. Dodatek miesięczny Przeglądu tygodniowego, 1899, Tom I.

432. **Tarnowski Stanisław**. Historja literatury polskiej. W Krakowie, w drukarni Czasu, 1900. [Tom III, str. 391—400. Staszic. Charakter i pojęcia. Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego. Znaczenie i wpływ. 413 — 423. Wrażenie i wpływ Uwag o życiu Zamoyskiego. Mnóstwo broszur i ich rozmaitość. Uwagi nad Uwagami. Seweryn Rzewuski. 431—436. Przestroga (sic!, zam. Przestrogi dla Polski). Tom IV str. 26 nn. Prezydencja Staszica [w TPN]. 208—216 Myśli o równowadze politycznej].

Staszic jako człowiek

433. **im**. Staszic jako człowiek. Endecki „Kurjer poznański" znieważył pamięć

Staszica. [Przeciw T. Grabowskiemu]. Postęp 1926, nr. 15, str. 4.

Staszic jako demokrata.

434. **M. F. Dr.** Ks. Staszic ojcem demokracji polskiej. Postęp, 1926, nr. 15, str. 3—4.

435. **Zalewski Ludwik Ks. Dr.** Patrjarcha demokracji polskiej. Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 5—6.

Staszic jako filantrop.

436. **Bogatyński Władysław Dr.** Tytan pracy Stanisław Staszic fanatyczny miłośnik bliźniego i ojczyzny. (W setną rocznicę zgonu). Ilustrowany Kurjer codzienny 1926, nr. 18. Kurjer literacko-naukowy, nr. 3, str. II—III. [Z portretem Staszica według A. Oleszczyńskiego i ryciną grobu na Bielanach].

437. Korespondencja z Warszawy. [Opowiadanie o filantropji Staszica]. Gazeta Wielskiego Księstwa Poznańskiego 1826, nr. 16, (25 lutego).

438. **Rettinger Edward.** Charitas. Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 16.

Staszic jako mieszczanin.

439. **Poz[nański] M[arceli].** Znakomity mieszczanin. Samorząd miejski, 1926, zeszyt 3 (marzec).

Staszic jako obrońca ludu.

440. **A. Z.** Stanisław Staszic — jako obrońca ludu. Wola ludu, (Warszawa) 1921, nr. 5, str. 36—37. [Z portretem w „Ilustracji", nr. 4, str. 1].

441. **Babski Bolesław.** Staszic jako obrońca i przyjaciel ludu wiejskiego. Siew, 1926, nr. 4, str. 5—8.

442. **Chomicz Bolesław** Ksiądz Stanisław Staszic. 1755—1826. Czciciel nauki, orędownik pracy i oszczędności, obrońca praw ludu. (Odbitka z „Przeglądu pożarniczego". [(Warszawa)]. Druk. W. Piekarniaka i Spółki, [1926], 8, str. 8.

443. **Kobierzycka Marja.** Ks. Stanisław Staszic, jako przyjaciel ludu. Nasza praca (Tomaszów lubelski), 1926, nr. 7, str. 101.

444. **Wrzesień A.** Jak Stanisław Staszic chciał uszczęśliwić wieśniaków. (Mądrzy gospogarze 1). Warszawa, druk. Polska, (1926), 8, str. 23.

Religijność Staszica.

445. **Adezer.** Staszic, czy Ksiądz Staszic? Przegląd katolicki 1926, nr. 3, str. 55—56.

446. **Dunajówna Marja.** Pogląd na świat Staszica na tle jego religijności. Księga, str. 181—188.

447. **Hahn Wiktor.** Religijność księdza Stanisława Staszica. (W setną rocznicę śmierci 1826 $\frac{20}{I}$ 1926) Ateneum kapłańskie, 1926, zeszyt 3, str. 238—260 i odb. Włocławek [1926], 8, str. 28.

Staszic jako rewolucjonista.

448. **H. M.** W setną rocznicę zgonu księdza rewolucjonisty. Stanisław Staszic. 1826 — 1926. Dziennik ludowy, 1926, nr. 16, str. 2—3.

Staszic jako słowianofil.

448a. **Francew W. A.** Polskoje sławianowiedienije końca XVIII i pierwoj czetwierti XIX st. Praga czeskaja, druk. „Politiki", 1906, 8. [O Staszicu str. 11, 12 — 14, 20, 118, 218, 219, 243, 249, 346, 347, 352, 363, 364].

449. **Klarnerówna Zofja.** Słowianofilstwo w literaturze polskiej lat 1800 do 1848. (Studja z zakresu historji literatury polskiej. Nr. 4). Warszawa, 1926, 8, [O S. str. 27, 54, 57 — 62, 68, 69, 272, 276].

Wielkość Staszica.

450. **Findeisenówna Zofja** Wielki patrjota Stanisław Staszic. Iskry, 1926, nr. 5, str. 73—76. [Z portretem Staszica i fotografją pałacu Staszica w r. 1925].

451. **Rybarski R.** Wielkość Staszica. Gazeta warszawska poranna, 1926, nr. 17, str. 3.

452. **Świętochowski Aleksander.** Wielki obywatel. Myśl narodowa, 1926, nr. 4, str. 49—50.

453. **Widz.** O wielkości Staszica. Refleksje. Kurjer polski, 1926, nr. 20, str. 2, nr. 21, str. 2.

454. **Włoch Władysław.** Wielki realny człowiek czynu. Echo warszawskie, 1926, nr. 15, str. 1.

Wskazania Staszica.

455. **Fengler R.** „Ojciec społeczeństwa polskiego". (Z pracy St. Staszica). Kurjer poznański, 1926, nr. 296—8.

456. **Ptaszycki Stanisław** Rady Staszica współrodakom dane. (Z pism Staszica ekscerpta). Księga, str. 389—392.

457. Ks. Stanisław Staszic i jego dla nas wskazania. Przyjaciel młodzieży, 1926, nr. 1, str. 1—2.

458. **Zdziechowski Marjan.** Nauki Staszica. [Mowa wygłoszona podczas obchodu Staszica w Wilnie]. Czas, 1926, nr. 21, str. 1.

Zasługi Staszica.

459. Z albumu pozgonnego zasłużonych mężów. Praca, 1907, nr. 41, str. 1317.

460. **Paciorkowski R.** Zasługi Staszica. (Z powodu stuletniej rocznicy zgonu). Wiara i czyn. Pro Christo! 1925, nr. 10, str. 14.

461. **Piwowar A.** Zasługi Staszica. Iskra, 1926, str. 14—25. (Por. nadto dyskusję na str. 42, 47).

III. PRACE O TWÓRCZOŚCI

A. OGÓLNE.

1. STASZIC JAKO EKONOMISTA.

462. Czuma Ignacy. Skarbowa sylwetka Staszica. Księga, str. 295—306.

463. Daszyńska-Golińska Zofja Dr. Poglądy ekonomiczne St. Staszica. Księga, str. 283—294.

464. — Stanisław Staszic o podatkach i oszczędności. Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 14.

465. Dmochowski Jan. Poglądy ekonoczne Staszica. Tygodnik ilustrowany, 1926, nr. 3, str. 45—46.

466. Gołąb Mieczysław. Wskazania gospodarcze Staszica. Słowo polskie, 1926, nr. 28, str. 10.

467. R. Z. Poglądy ekonomiczne Stanisława Staszica. Przegląd poranny, 1926, nr. 15, str. 5.

468. Stanisław Staszic, a gospodarcze potrzeby dzisiejszej Polski. Myśli i materjały do przemówień w setną rocznicę śmierci Staszica. (Polska Macierz Szkolna). Warszawa, Wydawnictwo Zarządu głównego Polskiej Macierzy Szkolnej, druk. K. Kopytowski i S-ka, 1925, 8, str. 8. (Prelegentom bezpłatnie).

469. Zasady opodatkowania. [W sprawie bezkrytycznego podtrzymywania dewizy Staszica o podatkach]. Głos codzienny (Warszawa), 1926, nr. 19, str. 2.
Por. nr. 217, 472, 603.

2. STASZIC JAKO FILOZOF.

470. Czarnowski Stefan. Filozofja społeczna w Polsce w końcu XVIII i początku XIX w. Bibljoteka warszawska, 1904, IV, str. 209 nn.

471. Gabryl Fr. X. Dr. Polska filozofja religijna w wieku XIX. Warszawa, Gebethner i Wolff, 1914, 8.

472. Grabski Stanisław. Zarys rozwoju idej społeczno-gospodarczych w Polsce od pierwszego rozbioru do r. 1831. Systemy społeczne, syntetyczno-filozoficzne Staszica i Kołłątaja. Przegląd polski, 1902, luty, str. 197—246, kwiecień, str. 66—104, czerwiec, str. 484—525 i odb.: Kraków, nakład Administracji Przeglądu polskiego, druk. „Czasu", 1903, 8, str. 283 i 1 nlb.

473. Harassek Stefan. Kant w Polsce przed rokiem 1830. (Prace historyczno-literackie nr. 8). Kraków, 1916. (Str. 2—4, 12, 13, 16, 37 o poglądach filozoficznych Staszica).

474. Orsza-Radlińska Helena. Staszic jako działacz społeczny. Zakres badań. Księga, str. 449—528.

475. Straszewski Maurycy. Filozofja społeczna Stanisława Staszica. Przewodnik naukowy i literacki, 1911, str. 403—416, 497—510,=Dzieje filozoficznej myśli polskiej w okresie porozbiorowym. Kraków, 1912, str. 70—119. [Uwzględnione m. i.: Przekład Epok natury Buffona, Przestrogi dla Polski; Ród ludzki, ponadto uwagi o Towarzystwie rolniczem Hrubieszowskiem].
Por. nr. 217, 507, 555.

3 STASZIC JAKO GEOLOG.

476. Danysz-Fleszarowa Regina. Étude critique d'une carte ancienne de Pologne dressée par St. Staszic (1806). Paris, Jowe et Cie editeurs, 1913, 8, str. 59 i 2 nlb, 1 mapa.

477. — O znakach hipsometrycznych, znajdujących się na mapie geologicznej Polski Stanisława Staszica. Księga, str. 247—250.

478. Goetel Walery. S. Staszic, ojciec geologji polskiej. Tygodnik illustrowany 1926, nr. 3, str. 47—48.

479 Morozewicz Józef. Stanisław Staszic. W 100-letnią rocznicę zgonu. Nadbitka ze Sprawozdań Polskiego Instytutu Geologicznego. Tom III, zeszyt 3—4. Warszawa, drukarnia i litografja p. f. Jan Cotty, 1926, 8, str. 4 nlb. 325—348.

480. Pochwalski T. Zasługi Staszica na polu geologji i górnictwa w Polsce. Odczyt wygłoszony w „Stowarzyszeniu Techników" w Warszawie na posiedzeniu w d. 12 i 26 stycznia r. 1906. Przegląd Techniczny, 1906, nr. 11, 14, 16, 18, 20 i 24 i odb. Warszawa, drukarnia Rubieszewskiego i Wrotnowskiego, 1906, 8, str. 2 nlb. i 29.

481. Romer Eugenjusz. Stanisława Staszica „O ziemiorodztwie Karpatów". [Ueber das Werk von S. Staszic: Die Erdkunde der Karpaten und der anderen Gebirge und Ebenen Polens]. Kosmos, 1911, zeszyt 10—12, str. 1073—1095 i nadb. Lwów, I Związkowa drukarnia we Lwowie, 1911, 8.

482. Różycki Feliks. Stanisław Staszic jako geolog. II Sprawozdanie I-go gimnazjum męskiego Magistratu m. st. Warszawy. Warszawa, 1926, str. 45—50.

483. Szajnocha Władysław Dr. Stanisław Staszyc jako geolog. Studjum. Przewodnik naukowy i literacki XVII (1889),

str. 493 — 516 [Wygłoszono jako odczyty p. t. „Nauka geologji na początku bieżącego wieku" w Warszawie 7 i 10 kwietnia 1889 r. ze skreśleniami nakazanemi przez cenzurę rosyjską] i odb. Lwów, nakł. autora, D. E. Friedlein w Krakowie, druk. Wł. Łozińskiego, 1889, 8, str. 25.

484. — Stanisław Staszic jako geolog. Szkic. Księga, str. 203—224.

485. **Trejdosiewicz J.** Prace geologiczne Stanisława Staszica znajdujące się w Bibljotece Uniwersyteu Warszawskiego. Przyroda i przemysł, 1876, nr. 25.

486. **Wiśniowski Tadeusz.** W setną rocznicę pierwszej mapy geologicznej polskiej Stanisława Staszica. (Parę kart z dziejów geologji u nas). Kurjer lwowski, 1915, nr. 42—50 i odb. Lwów, nakładem autora, Drukarnia Polska, 1915, 8 m., str. 30 i 2 nlb. [Na str. 27—30: A cause de l'année séculaire de la première carte géolique de la Pologne de Stanislas Staszic].

487. — W setną rocznicę pierwszej geologji polskiej. O Staszicu jako geologu. (À cause du centième anniversaire de la première géologie polonaise. Staszic comme géologue). Z portretem S. Staszica. Kosmos XL (1915) i odb. Lwów, I Związkowa drukarnia we Lwowie, 1915, 8, str. 45.

488. — Stanislas Staszic, le père de la géologie polonaise. Estratto dall'Archivio di Storia della Scienza. Vol. VIII (1927) n. 1. Roma. Casa editrice Leonardo da Vinci. Roma (40). Via Casalmonferrato, 29, 8, str. 42—48.

489. — Staszic-geolog. Księga, str. 225—246. Por. nr. 220.

4. STASZIC JAKO PEDAGOG.

490. **Brzeziński M.** Myśli Staszica o wychowaniu. Szkoła polska, (Warszawa), 1906, str. 59—62.

491. **Gorzycki Wincenty.** Oświata publiczna w Księstwie Warszawskiem i organizacja władz i funduszów. (Rozprawy historyczne Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Tom I, zeszyt 2). Lwów — Warszawa, Książnica Polska, 1921. [R. I. Ustęp 3. Nowy pogląd Staszica na sprawę administracji dóbr edukacyjnych. IV. Walka Staszica z Łubieńskim o charakter dóbr pojezuickich].

492. **Gozdawa.** Poglądy Staszica na wychowanie. Teka, 1904, str. 304.

493. **Hahn Wiktor.** Stanisław Staszic jako pedagog. Ziemia. Dwutygodnik krajoznawczy ilustrowany (Warszawa), 1926, nr. 2 str. 20—24.

494. **Karbowiak Antoni dr.** Z działalności Stanisława Staszica jako członka Dyrekcji edukacji narodowej. (Okruchy historyczno-pedagogiczne, III). Muzeum, 1904, str. 328—330.

495. **M. Dr.** Stanisław Staszic i jego poglądy na wychowanie. Rodzina i szkoła, 1898, nr. 3.

496. **Nytko Bolesław.** Myśli Staszica o edukacji narodowej. Przyjaciel szkoły (Poznań), 1926, nr. 2, str. 21 –25.

497. **Orsza Helena.** Stanisław Staszic jako działacz społeczno-oświatowy. Polska oświata pozaszkolna, 1926, nr. 1, str. 1—6. [Z portretem].

498. **Ptaszyński Edward Ks. Dr.** Poglądy Staszica na wychowanie. Przedmową porzedził **Dr. Zygmunt Kukulski.** (Wydawnictwa Lubelskiego Komitetu obchodu setnej rocznicy zgonu St. Staszica). Lublin, skład główny: księgarnia Gebethnera i Wolffa. Drukarnia Państwowa, Lublin, 1927, 8, str. XVI i 120. Z portretem Staszica.

499. Staszic jako wychowawca narodu... Strzecha rodzinna (Katowice). Rok III, (1926), nr. 6—7.

500. **Strumiłło Tadeusz dr.** Staszic jako patron drużyn harcerskich. Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 17.

501. **Wasiak Kazimierz ks.** Staszic jako pedagog. II Sprawozdanie I-szego gimnazjum męskiego Magistratu m. st. Warszawy. Warszawa, 1926, str. 38—44.

502. **Wojtkowski Andrzej Dr.** Karol Libelt jako wychowawca. Poznań, nakładem Towarzystwa Czytelni ludowych, 1925/27. [O poglądach pedagogicznych Staszica, str. 27 n., 125].

503. **Zawadzki Franciszek.** Staszic jako nauczyciel narodu. Siew, 1926, nr. 4, str. 9—13.

504. **Ziółkowski Jan ks.** Stanisław Staszic o wychowaniu obywatela. Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 11. Por. nr. 27, 217.

5. STASZIC JAKO POETA.

505. **Sinko Tadeusz.** Staszic jako poeta. Illustrowany kurjer codzienny, 1926, nr. 18. Kurjer literacko-naukowy, nr. 3, str. II—III.

6. STASZIC JAKO POLITYK.

506. **Berger Adam** Poglądy polityczne Stanisława Staszica. Ziemia lubelska, 1925, nr. 304—305 i 307—311. Przedruk w książce autora: Studja polityczne. Lublin. Druk S-ki Wydawniczej „Placówka Lubelska", 1927, 8, str. 79—91.

507. **Grabowski Tadeusz dr.** Studja nad wiekiem ośmnastym. I. Stanisław Staszyc, jego pisma polityczne i pojęcia filozoficzne. Odb. z Przeglądu polskiego, 1898, styczeń, luty, str. 57—88 i 257—286. Kraków, Spółka wydawnicza, 1898, 8, str. 63.

508. **Hoffmann Karol.** Historja retorm politycznych w dawnej Polsce. [1] Lipsk, 1867. [2] Poznań, 1869.

509. **Krysiak Fr. S.** Staszyc jako polityk, uczony i filantrop. Odbitka z Tygodnika przemysłowego. Poznań, nakł. i druk. Dziennika poznańskiego, 1888, 16, str. 36.

510. **Palmieri Aureli.** La politica cristiana di Stanislao Staszic. L'Europa Orientale, 1926, październik i listopad.

511. **Pilat Roman.** O literaturze politycznej Sejmu Czteroletniego (1788—1792). Przegląd polski 1872 i odb. Lwów, 1872. [O Staszicu, str. 51—63].

512. **Ri.** Działalność polityczna i społeczna ks. Stanisława Staszica. Nasza praca. (Tomaszów lubelski), 1926, nr. 7, str. 99—100.

513. **Starzewski M.** Teorja społeczno-polityczna Staszica a Jan Jakób Rousseau. Przegląd współczesny, 1926, I, str. 213—230, 353—368 i odb. Kraków, druk. Czasu, 1926, 8, str. 35.

514. **Szujski Józef.** Stanisław Staszyc jako pisarz polityczny. (Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego. Przestrogi dla Polski). Przegląd polski, 1866, grudzień, str. 540—569 = Roztrząsania i opowiadania historyczne. Kraków, 1876 = Dzieła. Serya II, tom 5 (W Krakowie, 1885), str. 179—207.

515. **Urbański-Nieczuja Jan.** Uwagi nad życiem Stanisława Staszica. (Idee monarchiczne Stanisława Staszica). Przegląd wszechpolski 1926, nr. 2, str. 93—114.

516. Uwagi nad politycznem naukowem i filantropijnem działaniem Stanisława Staszica. Poznań, Żupański, 1873, 8, str. 110.

517. **Widomski Adam.** Społeczno-polityczna ideologja Staszica. II Sprawozdanie I-szego gimnazjum męskiego Magistratu m. st. Warszawy. Warszawa 1926, str. 23—27.

518.* **Wysocki Wincenty Stanisław.** Myśli o naprawie państwa polskiego Stanisława Staszica. Kraków 1920 (niedrukowane).

519. **Żylski Klaudjusz.** Poglądy społeczno-polityczne Staszica. (Odbitka z Prawnika, 1913, nr. 4). Lwów, nakł. Towarzystwa „Bibljoteka słuchaczów Prawa", druk. Pośpieszna, 1913, 8, str. 21. Por. nr. 217, 603, 604.

7. STASZIC JAKO PRZYRODNIK.

520. **Chodkiewicz Aleksander.** Uwagi krytyczne nad poglądami kosmogonicznemi ks. Staszica [z r. 1814]. Kraushar, TPN, t. III, 320—323.

521. **Dąbrowski Antoni.** Odpowiedź ks. Pijara Profesora... w sprawie poglądów kosmogonicznych ks. Prezesa Stanisława Staszica [z r. 1815]. Tamże, III, 323—327.

522. **Dec Franciszek.** Ks. Staszic jako przyrodnik. Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 8—9.

523. **Fleszarowa-Danysz Regina.** Stanisław Staszic jako przyrodnik. Ziemia, 1926, nr. 2, str. 18—19.

524. — Stanisław Staszyc jako przyrodoznawca i pionier przemysłu górniczego. Przyroda i technika, 1926, zeszyt 6, str. 241—245.

525. **Fuliński Benedykt.** Staszic jako przyrodnik. Księga, str. 189—202.

526. — Zasługi Staszica na polu badań przyrody ojczystej. Odczyt na uroczystem posiedzeniu naukowem ku uczczeniu S. Staszica w Pol. Tow. Przyrodników im. Kopernika, 14 grudnia 1926. (Por. Słowo polskie, 1926, nr. 345, str. 7).

8. STASZIC JAKO STATYSTYK.

527. **Gargas Zygmunt Dr.** Staszyc jako statystyk. Przegląd prawa i administracji, 1902, wrzesień. i odb.: We Lwowie, nakł. Tow. Wydawniczego, Druk. ludowa, 1902, 8, str. 25.

528. **Piekałkiewicz Jan** Staszic jako statystyk. Księga, str. 307—316.

9. JĘZYK STASZICA.

529. **Gucwa Franciszek Dr.** Cechy językowe Staszica. Głos lubelski 1926, nr. 17, str. 11—12.

530. **Szober Stanisław.** O języku Staszica. Księga, str. 393—448.

10. STOSUNEK STASZICA DO LITERATURY ZAGRANICZNEJ.

531. **Kalinka W. Ks.** J. J. Rousseau i jego wpływ w Polsce. Stanisław Staszyc. Przegląd polski, 1886, styczeń, str. 1-26. = Kraj 1886.

532. **Rousseau Jan Jakób.** O umowie społecznej. Przełożył i opracował **Dr. Maciej Starzewski.** (Bibljoteka Narodowa. Serja II. Nr. 44). Kraków 1927. [Na str. LIII—LVII o Staszicu].

533. **Szyjkowski Maryan.** Myśl Jana Jakóba Rousseau w Polsce XVIII wieku. Kraków, Akademja Umiejętności, druk.

Uniw. Jag., 1913, 8. [Stanisław Staszic, str. 122—140. Dookoła pism Staszica, str. 141—146].

534. **Smolarski Mieczysław.** Studjum nad Wolterem w Polsce. We Lwowie 1918, [St. 25—27, 102, 139—143, 160].

B. SZCZEGÓŁOWE.

1. BROSZURY POLITYCZNE.

Por. nr. 209.

2. BUFFONA EPOKI NATURY.

Por. nr. 209, 475.

3. DZIENNIK PODRÓŻY.

535. **Hodi T. J.** (Tokarzewicz). Barbarzyńska puścizna wieków. (O ujarzmieniu kobiety przez mężczyznę. Dziennik podróży St. Staszica). Świat kobiecy, 1905, str. 270—271).

536. **Korzon Tadeusz.** Aleksander Kraushar. Dziennik podróży Ks. Stanisława Staszica (1777—1791) [Recenzja] Kwartalnik historyczny 1903, str. 656—668= Listy otwarte, mowy, rozprawy, rozbiory. Warszawa, 1914, t. III, 442—456.

537. **Leśniewski Czesław.** Uwagi w sprawie „Dziennika podróży" przypisywanego fałszywie Staszicowi. Sprawozdania z czynności i posiedzeń Polskiej Akademji Umiejętności 1927, nr. 6, str. 8—9.
Por. nr. 217. [Dodatki VIII].

4. FLORIANA NUMA POMPILJUSZ.

Por. nr. 209.

5. HOMERA ILJADA.

538. **Ćwikliński Ludwik.** Homer i Homerycy. Przewodnik naukowy i literacki IX (1881), i odb. Lwów, 1881. [O przekładzie Homera str. 116—119].
Hahn W. por. nr. 209 i 554.

539. **Pilat Roman.** Historja literatury polskiej. Tom IV. Część II. (Lwów 1908), str. 178 — 181. [O przekładzie Iljady i o Rodzie ludzkim].

540. Przekład Iljady Ks. S. Staszica. Tygodnik polski [pod redakcją Kicińskiego] 1819, Tom III, nr. 31—32 i 38.

541. **Sinko Tadeusz.** „Iljada" Staszica. Księga, str. 321—340.

542. —Wiersz Iliady Staszica i polski heksameter. Język polski VIII (1923), str. 37 – 44, 76—79.

6. MOWY.

Por. nr. 209.

7. MYŚLI O RÓWNOWADZE POLITYCZNEJ.

Por. nr. 209, 432.

8. PAMIĘTNIK.

Por. nr. 217.

9. PRZESTROGI DLA POLSKI.

543. **Celinar.** Stanisław Staszyc o Panach i Wielkopolanach. Łodzianin, 1919, nr. 55 nn.

544. **Kaszyński Teodor.** Stanisław Staszic o panach czyli możnowładcach. [Na podstawie „Przestróg dla Polski"] Zjazdowi ziemian w Rypinie i w Warszawie. Ziemia lubelska 1925, nr. 223, str. 2.

545. **Mościcki Henryk.** Staszicowskie przestrogi dla Polski. Tygodnik ilustrowany, 1926, nr. 3, str. 44.
Por. nr. 49, 205, 209, 217, 421, 422, 432,

10. RACINE O RELIGJI.

Por. nr. 209.

11. RÓD LUDZKI.

546. **Alkar [Kraushar Aleksander].** Bajkow, z kartek pamiętnika rękopiśmiennego (1824 — 1829). Przewodnik naukowy i literacki XX (1892) [o „Rodzie ludzkim"] i odb. [1] Lwów, 1893. [2] Kraków 1913.

547. **Barycz Henryk Dr.** Egzemplarz korektowy Rodu ludzkiego Staszica. (Drugiemu Zjazdowi Bibljofilów polskich w Warszawie ofiarowuje druk niniejszy autor i nakładca). Kraków, nakładem Remigjusza Wiskidy, członka Towarzystwa Miłośników Książki, [druk. Miejscowego Muzeum Przemysłowego w Krakowie], 1926, 8 m., str. 21 i 3 nlb.

548. **Bielińska Zofja.** Krajobraz w „Rodzie ludzkim" Staszica. Głos lubelski 1926, nr. 17, str. 12.

549. **Chrzanowski Ignacy.** „Ród ludzki" Staszica jako wytwór filozofji wieku oświecenia. Archiwum Komisji do badania historji filozofji w Polsce. Tom I, część I. Kraków, 1915, 8, str. 169—174 i nadb.

550. **Czuma Ignacy.** Podstawa konstytucji i systemu reprezentacyjnego według Staszica. [Na podstawie r. 74 — 75 „Uwag" do „Rodu ludzkiego". Głos lubelski 1926, nr. 17, str. 6.

551. **Ćwik Władysław Dr.** Wpływ Volneya na „Ród ludzki" Staszica. Pamiętnik literacki, 1914, str. 21 — 34 i 150—160.

552. **Dadlez Michał.** Pope w Polsce w XVIII wieku. (Prace historyczno - literackie. Nr. 19). Kraków, 1923. [Str. 43 — 53, 58 o wpływie Pope'a na „Ród ludzki" Staszica].

553. **Fiedorowicz Jerzy.** Staszic a Liga narodów. [Na podstawie 72 rozdziału Uwag do Rodu ludzkiego]. Księga, str. 371—372.

554. **Hahn Wiktor.** O fragmentach rękopiśmiennych przekładu „Iljady" „Rodu ludzkiego" i „Uwag" do „Rodu ludzkiego" Stanisława Staszica. [Na końcu: Dodatek. O egzemplarzu korektowym „Rodu ludzkiego" S. Staszica (w Bibljotece im. H. Łopacińskiego w Lublinie)]. Księga, str. 341—358 i odb. Por. nr. 209.

555. **Kozłowski W. M.** Poglądy filozoficzne Staszica. Księga, str. 81—140.

556. **Krechowicz Piotr.** Pogląd Staszica na dzieje ludzkości, a przedewszystkiem Polski. (Na podstawie „Uwag" z „Rodu ludzkiego"). Głos lubelski 1926, nr. 20, str. 2.

557. **Korzon Tadeusz.** Staszyc jako historyozof. [O „Rodzie ludzkim"]. Kwartalnik historyczny, 1887, str. 561—583. Przedruk: Listy otwarte. Warszawa, 1916. Tom II, str. 288—310.

558. **Ujejski Józef.** Julja Alpinula [O epizodzie poświęconym Julji Alpinuli w XIII księdze Rodu Ludzkiego]. Ruch literacki, 1926, str. 206—207. Toż: przedruk Księga, str. 755—756.

559. **Wiślicki Jan Ks. Dr.** Staszic a Liga Narodów. [Na podstawie r. 74 i 75 „Uwag" do „Rodu ludzkiego"]. Głos Lubelski 1926, nr. 17, str. 7—8.
Por. nadto nr. 217, 422, 475.

12. O STATYSTYCE POLSKI.

560. Korespondencja w materjach obraz kraju i narodu polskiego wyjaśniających. Warszawa, 1807, 8, str. 302.

561. Allgemeine Literaturzeitung (Halle) 1808. [O „Statystyce Polski"].

562. **Dembowski Jan Sebastjan.** Uwagi nad pismem O statystyce Polski. Przez autora pism: O podatkowaniu, O fabryce sukiennej i inych w przedmiotach policyjnych i ekonomiczno-politycznych. [Na tytule motto z Rousseau: Du contrat social]. W Krakowie, w Drukarni Gröblowskiej, 1809, 8, str. 51 + 3 nlb.

563. — Toż. Poprawnie i powtórnie przedrukowane. W Drukarni Gröblowskiej, 1809, 8, str. 51.
Por. nr. 209.

13. THOMASA POCHWAŁA MARKA AURELJUSZA.

Por. nr. 209.

14. UWAGI NAD ŻYCIEM J. ZAMOJSKIEGO.

563a. Zbiór pism, do których były powodem Uwagi nad życiem Jana Zamojskiego. [Warszawa, 1788].

564. Pierwsze pismo. Myśl z okazji Uwag nad życiem Zamoyskiego. Roku 1788, 8 m., str. 43.

565. Drugie pismo. Sposób powiększenia sił krajowych w Polsce przez popisowe milicje. Roku 1788, 8 m., str. 46.

566. Trzecie pismo. Zgoda i niezgoda z autorem Uwag nad życiem Jana Zamoyskiego. Roku 1788, str. 4 nlb. i 58.

567. Czwarte pismo. Respons Ziemianina do Przyjaciela w Warszawie będącego. Roku 1788, 8 m., str. 28.

568. Piąte pismo. Myśl na myśl i do „Myśli z okazji Uwag nad życiem Zamoyskiego" wydanej, stosująca się. Roku 1788, 8 m., str. 15 i 1 nlb.

569. Szóste pismo do Autora Zgody i Niezgody z Autorem Uwag nad życiem Zamoyskiego. Roku 1788, 8 m., str. 24.

570. Siódme pismo. Myśl nad stanem prawodawczym w Polsce. Roku 1788, 8 m., str. 15.

571. Ósme pismo. Myśl względem poprawy formy rządu. Roku 1790, 8 m., str. 96. [Na karcie tytułowej wszystkich ośmiu pism znajduje się motto: „Wszystkiego doświadczajcie, co dobrego dzierżcie"].

572. Myśli patrjotyczno-polityczne do stanów Rzeczypospolitej polskiej na sejm 1788 roku zgromadzonych przez obywatela o wolność i samowładztwo Rzeczypospolitej swojej gorliwego spisane. Część I. Bez miejsca druku. Roku 1788, 8, k. 3, str. 134.

573. Myśli polityczne dla Polski. W Warszawie. Roku 1789 w Drukarni Wolney. 8, str. 259 i 1 k.

574. Toż: Ten sam tytuł, j. w., k. 1 i str. 251 [odmienne wydanie od nr. 573]. [Nr. 573 i nr. 574 są wydaniami pod zmienionym tytułem dzieła przytoczonego pod nr. 572. Według Kalinki autorem jest prymas Poniatowski].

575. Poparcie Uwag nad życiem Jana Zamoyskiego z rozstrząśnieniem pism, które się z ich powodu zjawiły. Roku 1788, 8, str. 127.

576. Przydatek do Uwag nad życiem Jana Zamoyskiego pod myśl nad stanem Polski, do druku podany w Chełmnie. [1788]. str. 259.

577. Uwagi nad uwagami czyli obserwacje nad książką, która w roku 1785 wyszła

pod tytułem: Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego, kanclerza i hetmana w. k. w Warszawie. U P. Dufour Konsyl. Nadwor. Druk J. K. Mci i Rzpltey, Dyrektora Druk. Korp. Kad. 1789 [rz.] [Autor nieznany; według Tarnowskiego Krasicki lub ks. Jezierski; według Korbuta Ferdynand Nax].

577a. **Kausch.** Nachrichten über Polen. Salzburg, 1793. [Tom I, str. 293—4].

577b. **Araszkiewicz Feliks Dr.** Oddźwięk idei staszicowskich w „Popiołach" Żeromskiego. Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 14.

578. **Hahn Wiktor.** Staszic a chwila obecna. [Z uwzględnieniem głównie „Uwag nad życiem Zamoyskiego" i „Przestróg dla Polski"]. Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 13.

579. **Kamykowski Ludwik.** Stanisława Staszica nauka moralna. Księga, str. 141 — 180. [Głównie o Uwagach nad życiem Zamoyskiego, Przestrogach dla Polski, Rodzie ludzkim].

580. — Staszicowa oda do młodości. Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 10.

581. **Kosiński Kazimierz Dr.** Zamoyski jako rokoszanin. Szkic z dziejów literatury rokoszu Zebrzydowskiego. (Książnica Zamojska T. 20). Zamość, Pomarański i S-ka, (1921), 8, str. 81 i 3 nlb.

582. **Smoleński Władysław.** Spór o Jana Zamoyskiego w publicystyce polskiej wieku XVIII. W: Studja historyczne, Warszawa, 1925, str. 34—42.

582a. **Waligóra Michał.** Za duchem wieszcza. (Kilka nowych myśli o Mickiewiczu). W Kołomyi, 1911, 8. [O wpływie „Uwag" Staszica na Mickiewicza „Dziadów część III", str. 218, 219, 222].

583. **Wysocki Wincenty.** „Uwagi nad życiem Jana Zamojskiego" Stanisława Staszica. Sprawozdanie I gimnazjum w Rzeszowie, 1914, str. I—XL.
Por. nr. 110, 111, 205, 209, 217, 421, 422, 432.

15. VOLTAIRE ZAPADNIENIE LISBONY.
Por. nr. 209.

16. O ZIEMIORODZTWIE KARPATÓW.
Por. nr. 209, 220, 245.

IV. ARTYKUŁY OKOLICZNOŚCIOWE Z POWODU ROCZNIC W R. 1905, 1906, 1916 i 1926.

1. ARTYKUŁY OGŁOSZONE W R. 1905 W 150 ROCZNICĘ URODZIN (1755—1905).

584. **Hodi J. T. (Tokarzewicz).** Pamięci ks. Stanisława Staszica. Świat kobiecy, 1905, str. 197—198.

585. **K.** Ks. Stanisław Staszic. Kronika rodzinna, 1905, str. 268—270.

586. **K(orotyński) Wł.** Stanisław Staszic (1755—1826). Kurjer warszawski, 1905, nr. 1, str. 18.

587. **Kr(ysiak Fr(anciszek).** Stanisław Staszic. Praca, 1905, str. 878—881 (W „Życiorysach najwybitniejszych twórców konstytucji 3 Maja").

588. **Lange A.** Stanisław Staszic. Wędrowiec 1903, nr. 14 i 15.

589. **Łopuszańska Marja.** Stanisław Staszic (W 150 rocznicę urodzin). Nasze kłosy, 1905, str. 289—290.

590. **Malinowski M.** Stanisław Staszic. Zorza, 1905, str. 303—306, 390—392.

591. Stanisław Staszic w 150 rocznicę urodzin. Dziennik berliński, 1915, str. 212 213.

592. **T. K.** Stanisław Staszic. Czytelnia dla wszystkich, 1905, str. 353 — 355 i 367—368.

2. ARTYKUŁY OGŁOSZONE W R. 1906 W 80 ROCZNICĘ ZGONU (1826—1906).

593. **Am.** Stanisław Staszic. (Z Księgi wspomnień). Świat, 1906, nr. 4.

594. **Ciechowski W.** Stanisław Staszic. Kraj, 1906, nr. 34.

595. **Dickstein Samuel.** Stanisław Staszic (1755 — 1826). Wspomnienie w 80-tą rocznicę zgonu wygłoszone na posiedzeniu Stowarzyszenia Techników w Warszawie w d. 19 stycznia r. b. (Odbitka z „Przeglądu technicznego" r. 1906 [str. 38—40]). Warszawa, drukarnia Rubieszewskiego i Wrotnowskiego w Warszawie, 1906, 8, str. 12.

596. **G.** Ks. Stanisław Staszic. Naród (Warszawa), 1906, nr. 25 (dod. il.).

597. **G. T.** Ks. Stanisław Staszic. (W 80 rocznicę zgonu). Bluszcz, 1906, str. 38 — 39.

598. **Janelli Marjan.** Stanisław Staszyc. (Tematy do pogadanek). Miesięcznik Toarzystwa Szkoły Ludowej, 1906, str. 507—510.

599. **Kraushar Aleksander.** Rocznica Staszica. Tygodnik ilustrowany, 1906, I, str. 55 [Z podaniem nieznanego pierwszego portretu Staszica].

600. Łopaciński Hieronim. Grób Staszica na Bielanach pod Warszawą. (Z powodu 80 rocznicy śmierci). Nasz kraj (Lwów) 1906, II, nr. 5, str. 27—30. [Ryciny: 1. Popiersie Staszyca, umieszczone w kościele w Hrubieszowie. 2. Medalion Staszyca, wykonany przez Kimensa. 3. Popiersie Staszyca, umieszczone na grobie na Bielanach. 4. Grób Staszyca na Bielanach w stanie obecnym. 5. Kościół na Bielanach. 6. Grób Staszyca przy kościele Kamedułów na Bielanach].

601. Ł[opaciński] H[ieronim]. Stanisław Staszyc. (Krótkie przypomnienie jego zasług z powodu 80 rocznicy zgonu). Ziemia lubelska, 1906, nr. 44—46, 48, 50, 51, 53, 54.

602. Stanisław Staszic. Dziennik polski, 1906, nr. 263.

603. Stanisław Staszic. (Szkic jubileuszowy). I. **b.** Życie i działalność. II. **St. A. K.** Staszic jako ekonomista i mąż stanu. Nowa gazeta, 1906, nr. 35. = Protest (Warszawa), 1906, str. 119—126.

604. Stanisław Staszic. Górnoślązak, 1906, nr. 196.

605. Pamięci Staszica. Kurjer lwowski, 1906, nr. 241.

606. Pamięci Staszica. Kurjer polski, (Warszawa), 1906, nr. 243.

607. Ks. Stanisław Staszic. Kurjer warszawski, 1906, nr. 21.

608. Stanisław Staszic jako wzór dla każdego Polaka. Piast (Inowrocław), 1906, nr. 5 i 6.

609. Pamięci Staszica. Praca (Poznań), 1906, str. 1426—7.

610. Stanisław Staszic. W 80-tą rocznicę zgonu. Ziarno (Warszawa), 1906, I, str. 48—49.

611. Wł. Stanisław Staszic. 1755 — 1826. Dziennik kijowski, 1906, nr. 153.

612. Wł. Ku czci Staszica (Obchód w Stowarzyszeniu Techników). Nowa gazeta (Warszawa), 1906, nr. 23.

613. Zagórski Adam. Usque ad finem. Tydzień (Lwów), 1906, nr. 2.

614. Żmijewska Eugenja. Stanisław Staszic. [Życiorys. Poglądy polityczne. Testament Staszica. Pierwszy pomnik]. Ognisko, 1906, nr. 9, str. 1—10.

615. Żywot ks. Stanisława Staszica. W 150 rocznicę urodzin. Kalendarz powszechny, 1906, str. 163—167.

Odsłonięcie pomnika Staszica w Kielcach w r. 1906

616. Bluszcz, 1906, str. 431—2.

617. Dziennik berliński, 1906, nr. 205.

618. Dzwon polski (Warszawa), 1906, nr. 263 (W przeddzień uroczystości).

619. Dzwon polski (Warszawa), 1906, nr. 264.

620. Bogucki J. Głos radomski, 1926, nr. 74.

621. Górnoślązak, 1906, nr. 207.

622. St. Naród (Warszawa), 1906, nr. 139.

623. Piast (Inowrocław), 1906, nr. 37.

624. Rola (Warszawa), 1906, str. 578.

625. Sz. Słowo (Warszawa), 1906, nr. 240.

626. Lesław. Ziemia lubelska, 1906, nr. 217.

627. K. St. Pamięci Staszica. (Z powodu odsłonięcia pomnika w Kielcach). Dodatek nadzwyczajny do „Gazety Kieleckiej". B. m., r. [Kielce, 1906], Druk. Gazety kieleckiej, 8, str. 7.

628. Z okazji odsłonięcia pomnika Staszica. Głos radomski, 1906, nr. 75.

629. Pamiati otca polskago wożrozdienija. Oko [pismo rosyjskie w Kielcach], 1906, 2 września.

Por. nr. 324a.

3. ARTYKUŁY OGŁOSZONE W R. 1915 W 160 ROCZNICĘ URODZIN (1755 — 1915).

630. Stanisław Staszic. Kurjer lwowski, 1915, nr. 20.

Por. nr. 486 i nr. 487.

4. ARTYKUŁY OGŁOSZONE W R. 1916 W 90 ROCZNICĘ ZGONU (1826 — 1916).

631. Dębicki Zdzisław. Paść może i naród wielki. (W 50 (!) [ma być: 90] rocznicę zgonu Staszica). Tygodnik ilustrowany, 1916, str. 52.

632. Lubicz Stanisław. Stanisław Staszyc (1755—1826). W 90-tą rocznicę śmierci. Moskwa, skład główny w księgarni „Gazety Polskiej", druk. Głodkowskiego i Sp., 1916, 8, str. 24.

5. ARTYKUŁY OGŁOSZONE W LATACH 1925 i 1926 W 100 ROCZNICĘ ZGONU (1826—1926).

633. A. Br. Walka o Staszica. [Z popiersiem. Rzeźba Louisa Kauffmanna z r. 1826]. Warszawianka, 1926, nr. 20, str. 3.

634. B. R. Nazwiska, które pamiętać należy. Stanisław Staszic. Wieczek, (Lwów), 1926, nr. 4.

635. Balk Henryk Dr. Stanisław Staszic. (W setną rocznicę śmierci). Z ryciną. Gazeta poranna, 1926, nr. 7667, str. 2.

636. Balzer Oswald. Przemówienie prof. O. B., prezesa Towarzystwa naukowe-

go na dorocznem uroczystem posiedzeniu publicznem dnia 25 czerwca 1926. Słowo polskie, 1926, nr. 177, str. 6. [Ustęp o Staszicu]; także w Sprawozdaniach Towarzystwa naukowego we Lwowie. Rocznik VI (1926), str. 163—165.

637. **Baranowska Hanna.** Stanisław Staszic. Czyn młodzieży, 1926, nr. 2, str. 2—4. [Z podobizną medalu Staszica z r. 1926].

638. **Bartoszewicz Kazimierz.** Stanisław Staszic. Na setną rocznicę zgonu (ur. 1755 † 1826). Nowa Reforma, 1925, nr. 298, „Na gwiazdkę". Dodatek świąteczny, str. I.

639. **Bojasiński Józef.** Stanisław Staszic. Przegląd pedagogiczny, 1926, str. 60—61 i 97—98.

640. **Chrzanowski Ignacy.** Stanisław Staszic 1826 † 1926. (Z portretem Staszica). Z portretu współczesnego. Warszawianka, 1926, nr. 20, str. 3.

641. — W przededniu wielkiej rocznicy. Sto lat od śmierci Staszica. Głos narodu, 1925, nr. 298, str. 2. [Częściowy przedruk w Głosie lubelskim, 1926, nr. 6, str. 5].

642. **Chudek Józef Marjan.** Stanisław Staszic. W setną rocznicę zgonu 1826—1926. Kościan, nakładem i czcionkami Drukarni Spółkowej, 1926, 8, str. 20. (Bezpłatny dodatek do „Gazety Polskiej" w Kościanie).

643. **Cieszkowski Stanisław.** Stanisław Staszic. * 1755 † 1826 r. W setną rocznicę zgonu. Głos codzienny (Warszawa), 1926, nr. 13, str. 1. [Z portretem].

644. **Czapiński Kazimierz.** Stanisław Staszic 1826 — 1926. Robotnik, 1926, nr. 17, str. 1.

645. Ku czci Staszica. Głos międzyrzecki, miesięcznik wyd. przez Zarząd oddziału pow. Związku N. S. P. R. II, (1926), nr. 1 i 2.

646. **Č[erný] A[dolf].** Stanisław Staszic. Slovanský přehled, 1926, nr. 2, str. 167—8.

647. **Dubiecki Stanisław.** Stanisław Staszic. (W 100-ną rocznicę zgonu). Słowo pomorskie, 1926, nr. 15, str. 2.

648. **Dynowska M.** Stanisław Staszic. Dziś i jutro, 1926, nr. 3.

649. **Dziewulski Stefan.** Stanisław Staszic 1755 — 1826, Świat, 1926, nr. 3, str. 3—4. [Z portretem Staszica pendzla Lampiego].

650. **E. S.** Stanisław Staszyc. Kurjer wileński, 1926, nr. 15, str. 2 i nr. 16, str. 2.

651. **Fred.** Stanisław Staszic (1755—1826). Echo ziemi lubartowskiej, 1926, nr. 2, str. 2—6. [Z portretem Staszica według biustu w Muzeum XX. Lubomirskich we Lwowie].

652. **(G—K).** Setna rocznica zgonu Staszica. Kurjer polski, (Warszawa), 1926, nr. 21, str. 3.

653. **Grabowski Tadeusz.** Stanisław Staszic. Słowo polskie, 1926, nr. 26, str. 5.

654. — Stanisław Staszic. Przegląd oświatowy, 1926, nr. 4, str. 119—127. [Z rycinami: Portret Staszica. Dom rodzinny Staszica w Pile. Dom Tow. Przyjaciół Nauk i pomnik Kopernika. Kościół w Hrubieszowie. Grób Staszica na Powązkach [sic! ma być: Bielanach] w Warszawie].

655. **Hahn Wiktor.** Stanisław Staszic. W setną rocznicę śmierci. 1826, 20 stycznia, 1926. Nowa Reforma, 1926, nr. 13 i 14.

656. **Hubert Stefan.** W stuletnią rocznicę. Prąd, (Warszawa), 1926, nr. 2, str. 49—51.

657. **Iwanówna Stefanja.** Sto lat temu... Echo ziemi lubartowskiej, 1926, nr. 2, str. 8—9. [Z ryciną pałacu Staszica w Warszawie].

658. **Jaworski Ks.** Stanisław Staszyc. W setną rocznicę jego śmierci. 1755—1826. Ziemia lubelska, 1926, nr. 13, str. 2—3.

659. **Józa.** Stanisław Staszic. W stuletnią rocznicę śmierci. Piast (Kraków), 1926, nr. 4, str. 5—6 i nr. 5, str. 2—3.

660. **K. J.** Stanisław Staszic. Dziennik poznański, 1926, nr. 19, str. 1.

661. **Kłos Józef X. prałat.** Śladem wielkiego obywatela i patrjoty. Przemówienie X. prałata Kłosa na Akademji ku czci Staszica w Poznaniu. Kurjer poznański, 1926, nr. 40, str. 4.

662. Toż samo p. t.: Z powodu rocznicy Staszica. Kazanie na uroczystem nabożeństwie w kolegjacie Marji Magdaleny w Poznaniu w dniu 21 stycznia 1926. Nowa bibljoteka kaznodziejska. Poznań. Tom 30, 1926, str. 410—418.

663. **Krzyżanowski Juljan.** Stanisław Staszic. (1755—1826). Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 2.

664. **Kukulski Zygmunt.** W wiekową rocznicę śmierci Staszica. Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 1.

665. **Lechicki Czesław.** Ks. Stanisław Staszic. W stulecie jego zgonu. (1826—1926). Polak-Katolik, 1926, nr. 15, str. 4 i nr. 16, str. 2—3.

666. **M. H.** W stuletnią rocznicę śmierci Stanisława Staszica. Kurjer lwowski, 1926, nr. 17, str. 3.

667. **mr.** Stanisław Staszic. Postęp (Poznań), 1926, nr. 15, str. 3.

668. **Maciński Paweł.** Ks. Stanisław Staszic. Odczyt, wygłoszony na obchodzie organizowanym przez Polską Macierz Szkolną w setną rocznicę śmierci. Łódź, druk. S. Kędzierskiego, 1926, 8, str. 11.

669. **Mękarski Stefan.** Głos z przed wieku. Słowo polskie, 1925, nr. 353, str. 1.

670. **Monat Heinrich Dr.** Stanisław Staszic. (1755 — 1826). Prager Presse, 1926, nr. 20, str. 6.

671. **Mościcki Henryk.** Stanisław Staszic. Dzień polski, 1926, nr. 15.

672. —Stanisław Staszic. 1755 1826. (U progu roku staszicowskiego). Kurjer warszawski, 1926, nr. 1, str. 7—8.

673. — Stanisław Staszic. Ur. 1775 r., zm. 1826 r. W setną rocznicę zgonu. Wiek nowy, 1926, nr. 7371, str. 1—3 [Z portretem: Szkic wedle współczesnego sztychu].

674. **N. W.** Ks. Stanisław Staszic. Przegląd oświatowy (Rok XX), 1925, str. 217–222.

675. Pierwszym obowiązkiem człowieka jest pracować. Tak brzmi testament Staszica. Rzeczpospolita, 1925, nr. 332, str. 7.

676. Stuletnia rocznica zgonu Staszica. Polak katolik 1926, nr. 16, str. 1.

677. W setną rocznicę zgonu Staszica. Pierwiosnek. Pismo redagowane przez uczenice seminarjum im. Asnyka, Lwów, 1926, nr. 5.

678. W setną rocznicę śmierci Staszica. Myśl narodowa, 1926, nr. 4, str. 61.

679. W setną rocznicę. Siew, 1926, nr. 4, str. 2.

680. W setną rocznicę śmierci Staszica. Słowo polskie, 1926, nr. 18, str. 1.

681. **Romer Hel.** Staszyc. Kurjer wileński, 1926, nr. 16, str. 1.

682. **Rudnicki Józef.** Staszic. Słowo polskie, 1926, nr. 20, str. 1.

683. **S. S.** Stanisław Staszic. W setną rocznicę jego śmierci. Głos narodu, 1926, nr. 16, str. 2.

684. **Salinger Zygmunt.** Stanisław Staszic. W setną rocznicę zgonu. Kurjer polski, 1926, nr. 20, str. 2.

685. **S[inko] T[adeusz].** Stulecie Staszica. (1826-1926). Czas, 1926, nr. 14, str. 2—3.

686. **Słowik Jan.** Pamięci Stanisława Staszica. W wydawnictwie: Jednodniówka wydana z okazji pierwszego zjazdu polskich sztygarów Rzeczypospolitej polskiej. Wieliczka. Wyd. Zarząd główny Związku Sztygarów w Wieliczce. Druk. „Głosu Narodu" w Krakowie. 2 maja 1926, 8, str. 16.

687. Staszic Stanisław. (Wydawnictwo Związku Obrony Przemysłu Polskiego nr. 3). Poznań. Drukarnia Polska T. A., 1926, 8, str. 14 i 2 nlb.

688. Stanisław Staszic. Kalendarz Piasta, 1926, str. 108—110.

689. Staszic Stanisław. (Odbitka z Kalendarza „Zorzy" na rok 1926). Warszawa, Wydawnictwo Związku Ludowo-Narodowego, druk. A. Michalski, Sp. z o. o., 1925, 8, str. 8.

690. Stanisław Staszic. Gazeta bydgoska, 1926, nr. 2, str. 4—5.

691. Stanisław Staszic. 1755—1826. W rocznicę śmierci Staszica. Express lubelski, 1926, nr. 17, str. 4.

692. Stanisław Staszic. Gazeta warszawska poranna, 1926, nr. 17, str. 3.

693. Stanisław Staszic. (W stuletnią (sic!) rocznicę zgonu) 1826—1926. Miesięcznik pedagogiczny. Cieszyn, 1926, nr. 1, str. 1—4.

694. Stanisław Staszic. Pielgrzym (Pelplin) 1926, nr. 9, str. 1.

695. Ks. Stanisławowi Staszicowi w hołdzie (1826 — 1926). Głos lubelski, 1926, nr. 1, str. 6, nr. 4, str. 4, nr. 14, str. 3.

696. **Szlagowski Antoni X.** Mowa z powodu setnej rocznicy zgonu St. Staszica powiedziana w Kościele Św. Krzyża dnia 20 stycznia 1926. Nowa bibljoteka kaznodziejska. Poznań. Tom 30, 1926, str. 407—10.

697. Przedruk: **Szlagowski Antoni Ks.** Mowy narodowe. Poznań, nakład księgarni św. Wojciecha. Tłoczono w drukarni św. Wojciecha w Poznaniu. [1927], 8, str. 259—262.

698. **Śliwińska Zofja.** Stanisław Staszic. W setną rocznicę zgonu. Orędownik wielkopolski, 1926, nr. 16, str. 3 i 17, str. 4-5.

699. **Świętochowski Aleksander.** Stanisław Staszic. W książce: Czcigodni Polacy. Warszawa, 1926.
Przedruk: Gazeta warszawska poranna, 1926, nr. 17, str. 4.

700. **Taylor Edward.** Stanisław Staszic. Kurjer poznański, 1926, nr. 36, str. 2.

701. — Stanisław Staszic ur. 1775 w Pile, zmarł 1826 w Warszawie. Nowy przyjaciel ludu (Kępno), 1926, nr. 10, str. 1.

702. **Vetterowa Bronisława.** Z przerażeniem myślę o spaczeniu naszej pośmiertnej woli. Głos lubelski, 1926, nr. 38, str. 3 [z dopiskiem B.].

703. **W. C.** Nowy rok bieży... Nasza praca, 1926, nr. 7 i 8, str. 97 — 99.

704. **W. N** Stanisław Staszic. W setną rocznicę zgonu). Życie szkolne (Włocławek), 1926, nr. 1, str. 1—3.

705. **Wierzbicki Andrzej.** W stuletnią rocznicę zgonu Staszica. (Mowa posła A. Wierzbickiego w dniu 20 stycznia 1926 r. w sali Rady Miejskiej na uroczystej akademji ku uczczeniu stuletniej rocznicy zgonu Stanisława Staszica). Przegląd gospodarczy, 1926, zeszyt 3, str. 129—134.

V. UTWORY POETYCZNE KU CZCI STASZICA.

706*. **Gaszyński Konstanty.** Wiersz na zgon Stanisława Staszica. Rks Akademji Umiejętności w Krakowie nr. 720, k. 1—4.

707. — Na zgon Stanisława Staszica, przez K. G., ucznia liceum w Warszawie, 1826.

708. — Przedruk: Kraushar, TPN, t. VI, str. 436—437 [W wyjątkach].

709. — Przedruk: Tygodnik illustrowany, 1912, nr. 14.

710. **Gąsiorowski Franciszek.** Wiersz na zgon Stanisława Staszica przez F. G., ucznia liceum w Warszawie. B. w. m. i r. [Warszawa, 1826], 4, str. 7.

711. **Janowski Jan Nepomucen.** In obitum Stanislai Staszic lugubre carmen. Gazeta warszawska, 1826, nr. 21. — Przedruk: Kraushar, TPN, t. VI, str. 214.

712. **Koźmian Kajetan.** Stanisław Staszyc. Różne wiersze. Kraków, 1881, str. 160.

713. Toż samo p. t.: Napis pod portret Stanisława Staszica. Kraushar TPN, tom VI, str. 214. = Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 1.

714. **Leszczyński Jan Nepomucen.** Elegja na zgon JW. Stanisława Staszica Ministra Stanu, Prezesa Towarzystwa Przyjaciół Nauk, przez... ucznia Król. Warsz. Uniw. Warszawa, 1826, 4, kart niel. 6.

715. **Rutkowski Józef Zygmunt.** Elegia na zgon Stanisława Staszica, Ministra Stanu, Prezesa Towarzystwa Królewskiego Warszawskiego Przyjaciół Nauk. Warszawa, 1826, 4, str. 6.

716. **J. K. S.** Akademik [= **Supiński Józef K.**]. Obrzęd pogrzebowy Stanisława Staszica. Warszawa, w drukarni Żytkiewicza, 1826, 4, str. 8.

716a. Przedruk: Kraushar, TPN, t. VI, str. 430—435.

717. **Siemianowski Józef.** Stanisław Staszic. [Wiersz]. Staszic (Poznań), 1889, str. 175.

718. **Zieliński Władysław** Stanisław Staszyc. [Wiersz]. Staszyc, (Poznań), 1889, nr. 1.

719. **Lubicz Czesław.** Na cześć Stanisława Staszica. Dzwon Polski, (Warszawa), 1906, nr. 298.

720. **Waligórski Tad.** Ku czci Stanisława Staszica. [Wiersz]. Z naszej szkoły. Czasopismo dzieci i młodzieży (Lwów), Rok II, 1926, nr. 6, str. 37—38 [Z portretem Staszica].

VI. INSTYTUTY I WYDAWNICTWA IM. S. STASZICA.

721. *Bibljoteczka imienia Xiędza Stanisława Staszica.* Zamość, Zygmunt Pomarański i Sp. 1920—1921, 37 tomików.

722. O byt *Czytelni Staszica w Aleksandrowie Kujawskim* Przegląd oświatowy, 1927, nr. 2.

723. *Głos lubelski*, 1926, nr. 17 [poświęcony Staszicowi; wszystkie artykuły rozpisane w Bibljografji].

724. *Instytut oświaty i kultury im. Staszica.* [Zarys działalności]. Warszawa, 1925, 4, str. 2 nlb.

725. Statut Instytutu oświaty i kultury im. Staszica [w Warszawie], b. r., odbito na maszynie, 8 w., 4 str.

726. Sprawozdanie z działalności Instytutu Oświaty i Kultury im. Staszica za r. 1925. Odbito na maszynie, 8 w., str. 2.

727. Tematy [Instytutu, jak nr. 724] odczytów i wieczorów dyskusyjnych, poświęconych propagandzie uświadomienia obywatelskiego o zagadnieniach życia państwowego Polski współczesnej. [Warszawa], odbito na maszynie, b. r., 8w., str. 3.

728. Wydawnictwo Instytutu Oświaty i Kultury im. Staszica. Warszawa. (Wspólna 23 m. 12). Bibljoteka poradni dla samouków.

N-o 1. **Langerowa M.** Uwagi wstępne do „Wskazówek metodycznych dla samouków". Wydane z zasiłku Wydziału Oświaty pozaszkolnej Min. W. R. i O. P. [Warszawa]. druk. Stołeczna R. Belke i S-ka, b. r., 8 m., str. 23 i 1 nlb.

N-o 2. **Lipska Librachowa M.** Nauki pedagogiczne. Wskazówki metodyczne dla samouków. J. w. Drukiem Instytutu Głuchoniemych i Ociemniałych, b. r., 8 m., str. 64.

N-o 3. **Weychert - Szymanowska Wł.** Język polski. Metodyczne wskazówki dla samouków. Jak nr. 1, 1923, 8 m., str. 74.

729. **B. Str.** Wrażenie z pierwszego dnia Zjazdu *Kółek im Staszica.* Dziennik polski (Warszawa), 1914, nr. 148.

730. Zjazd Kółek im. Staszica. Nowa gazeta (Warszawa), 1914, nr. 245—246.

731. *Kursa rolnicze im. S. Staszica.* Szkoła (Lwów), 1927, str. 72.

732. Korespondencyjne kursy rolnicze im. S. Staszica. Polska oświata pozaszkolna. 1925, str. 367.

733. *Bez przyłbicy.* Wazszawa, nakł. Mieczysława Michalkiewicza, druk. Naukowa, 1912, 8 w., str. 333 + II. [Wydawnictwo zbiorowe maturzystów szkół polskich, m. i. Szkoły Zgromadzenia Kupców im. Staszyca w Warszawie i szkoły lubelskiej im. Staszyca].

734. *Staszyc.* Tygodnik obrazkowy dla oświaty i rozrywki oraz mający na celu zachętę do zamiłowania oszczędności i pracy. Redaktor Józef Chociszewski. Poznań, 1889. 26 numerów od 5 stycznia do 8 czerwca. Stron 180. Z 80 drzeworytami. [Artykuły o Staszicu pomieszczone w Bibljografji].

735. **Koehlerówna Aniela.** Pod sztandarowem hasłem Staszica. [O czasopiśmie „Staszic", wydawanem przez Józefa Chociszewskiego w Poznaniu]. Kurjer poznański, 1926, nr. 48, str. 17—18.

736. Szkoła realna im. Staszica utrzymywana przez Stowarzyszenie Techników w Warszawie. Sprawozdania roczne. Warszawa. Nakładem Szkoły realnej im. Staszica, 1910 nn.

Towarzystwo imienia Stanisława Staszica we Lwowie.

737. Statut Towarzystwa imienia Stanisława Staszica [we Lwowie]. Odezwa z datą: Lwów, dnia 1 stycznia 1899 i Statut. Lwów, druk. W. A. Szyjkowskiego, 1889, 8 m., str. 14.

737a. Toż samo także p. t.: **Wicherek Szczepan.** W imię Boże. Lwów, nakł. Tow. im. Staszyca, druk. W. Szyjkowskiego, 1889, 8 m., str. 14 i 2 nlb.

738. Wydawnictwo tegoż Towarzystwa p. t.: Towarzystwo imienia Stanisława Staszica we Lwowie. Lwów, od r. 1889—1894 wyszło 34 tomików serji I i 7 serji II. Jako nr. 1: Żywot Staszica przez Limanowskiego, por. wyżej nr. 218.

739. Sprawozdanie Towarzystwa imienia Stanisława Staszica we Lwowie z czynności za rok 1890. Lwów, druk. W. A. Szyjkowskiego, 1891, 8, str. 28.

Towarzystwo Staszic w Poznaniu.

740. Sprawozdanie z czynności Towarzystwa w Poznaniu w pierwszem półroczu 1888 Poznań, 15 sierpnia 1888 fol. wąskie, półarkusz rozłożony.

741. Toż: Za czas od 21 lutego 1889 r. do 1 października 1889 r. Poznań, 11 października 1889, fol. półarkusz wąski.

742. — Toż za r. 1888—1889.

743. Śpiewniczek polski kieszonkowy, z melodjami, wydany staraniem Towarzystwa „Staszyca" w Poznaniu. Poznań, druk. J. Leitgebra, 1889 — 1890. 16. Zeszyt 1 — 5. Każdy 32 stron. [Niektóre zeszyty w wydaniu drugiem].

743a. Toż. Serja II. Zeszyt 1. Jak wyżej, 1893, str. 32.

744. Toż. Wydanie 4-te poprawione. Zeszyt I. Poznań, druk. C. G. Rödera w Lipsku, 1897, 16. str. 32.

745. Trzeci Maj ku uczczeniu setnej rocznicy Konstytucji Trzeciego Maja. 1791—1891. Książka pamiątkowa wydana staraniem i nakładem Towarzystwa „Staszyc" w Poznaniu. W Poznaniu czcionkami Drukarui „Dziennika poznańskiego", 1891, 8, str. 191.

746. **Brzeska W.** O towarzystwie Staszyc w Poznaniu. Ognisko rodzinne, (Poznań), 1926.

747. *Wydawnictwo im. Staszica.* Warszawa, przemienione w r. 1911 na Wydawnictwo im. Brzezińskiego.

748. *Wydawnictwo im. Staszyca staraniem Stowarzyszenia nauczycielstwa polskiego.* Książnica wychowawcza. Warszawa, 1910.

VII. MATERJAŁ ILUSTRACYJNY.

749. Dom ludowy (dawna karczma) w Jarosławcu. Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 19.

750. Dom Staszica w Pile. Ziemia, 1926, nr. 2, str. 20. Por. nadto nr. 238, 654.

751. Dyplom członka wystawiony przez Towarzystwo Przyjaciół Nauk dla ks. Onufrego Kopczyńskiego. [Z podpisem prezesa Staszica]. Chmielowski Piotr. Historja literatury polskiej. Wydanie nowe. Lwów—Warszawa, 1914, I, po str. 550.

752. Dzwonek Staszica [według projektu Aleksandra Borawskiego] Tygodnik ilustrowany, 1926, nr. 4, str. 72.

753. Dzwonki Staszica [Al. Borawskiego]. Postęp, 1926, nr. 15, str. 4.

754. Facsimile czterowiersza Kajetana Koźmiana pod portretem Staszica z 1826 r. Kraushar, TPN, VI, 214.

755. Facsimile podpisów na adresie złożonym Staszicowi przez członków Tow. Dziekanów.
Por. nr. 367, 807.

przyj. nauk w r. 1820 (Według oryginału w zbiorach Bibl. ordyn. Krasińskich w Warszawie). Kraushar, TPN V, 105. Reprodukcja: Chmielowski Piotr. Historja literatury polskiej. Wydanie nowe. Lwów—Warszawa [1914]. Tom I, str. 554.

756. Gmach sal zarobkowych Staszica w Warszawie. Tygodnik ilustrowany, 1905, t. II, str. 839.

757. Gmach Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Warszawie. Por. nr. 205, 238, 386, 654.

758. Grobowiec Staszica na Bielanach. Kraushar, TPN, VI, 211.

759. Grób Staszica na Bielanach. Siew, 1926, nr. 4, str. 10.

760. Grób Staszica na Bielanach pod Warszawą. Fot. w maju 1919 Leon Ostaszewski. Głos lubelski, 1926, nr. 17. str. 20.

761. Grób St. Staszica na Bielanach. Tygodnik illustrowany, 1926, nr. 3, str. 47. Por. nadto nr. 198, 235, 238, 436, 600, 654, 899.

Hrubieszów.

762. Kościół i klasztor ongi OO. Dominikanów z dawną szkołą podwydziałową Staszica w Hrubieszowie. Kraushar, TPN, VI, 27.
Por. nr. 205, 238, 351, 367, 654, 821, 822, 823.

Jarosławiec.
Por. nr. 367, 749, 827.

762a. Karta tytułowa „Przestróg dla Polski". W dziele J. I. Kraszewskiego: Polska w czasie trzech rozbiorów [por. nr. 334]. Tom II, str. 240.

763. Karta tytułowa „Przestróg dla Polski". Chmielowski Piotr. Historja literatury polskiej. Wydanie nowe. Lwów—Warszawa [1914]. Tom I, str. 541.

764. Kościół na Bielanach, obok którego spoczęły zwłoki St. Staszica. Tygodnik illustrowany, 1926, nr. 3, str. 47.
Por. nadto nr. 198, 600.

765. Kościół w Hrubieszowie fundacji Staszica. Tygodnik illustrowany, 1926, nr. 3, str. 48.
Por. nr. 654.

766. Kościół ewangielicki w Pile. Ziemia, 1926, nr. 2, str. 22.

767. Kościół parafjalny w Pile. Ziemia, 1926, nr. 2, str. 21.

768. Laska wędrowna składana ks. Staszica. (Oryginał w Muzeum Ordyn. hr. Zamoyskich). Kraushar, TPN, VI, 217.
Por. nadto nr. 245.

Małachowski Stanisław.
Por. nr. 198.

769. Mapa wsi należących do T-wa Hrubieszowskiego. Por. nr. 351.

Medale i portrety Staszica.

a) *Medale Staszica.*

770. Projekt do medalu Staszica [za życia Staszica]. Kraushar, TPN, V, 101.
Medaljon Kimensa. Por. nr. 600.

771. **Aumüller Józef**. Medal Staszica. Tygodnik illustrowany, 1926, nr. 3, str. 58.

772. Medal pamiątkowy ku czci St. Staszica. Projekt art. rzeźb. Józefa Aumüllera. Świat, 1926, nr. 3, str. 3.

773. **Szacznajsder Leon**. Medal St. Staszica [podług portretu Sikorskiego]. Tygodnik illustrowany, 1926, nr. 6, str. 107. Por. nr. 637.

b) *Portrety Staszica.*

774. **Dec Franciszek** Apoteoza Staszica. [Rzeźba]. Reprodukcja na kartkach pocztowych wydanych nakładem Lubelskiego Komitetu obchodu setnej rocznicy zgonu St. Staszica.

775. *Janik.* Staszic. Popiersie, 1927. [Por. Tygodnik ilustrowany, 1927, I, 237].

776. Popiersie Staszica z r. 1826 dłuta *L. Kauffmanna.* (Własność Dra Adama Majewskiego w Lublinie). Kraushar, TPN, VI, 235 i Chmielowski Piotr. Historja literatury polskiej. Wydanie nowe. Lwów — Warszawa [1914]. Tom I, str. 555.

777. Popiersie Stanisława Staszica. Dzieło *L. Kauffmanna* z roku 1826. (Według napisu na odwrotnej stronie popiersia). Własność Dra Adama Majewskiego w Lublinie. Na początku Pism pedagogicznych Staszica; por. nr. 27.

778. Popiersie Staszica z r. 1826 (rzeźba *Ludwika Kauffmanna).* Tygodnik illustrowany, 1926, nr. 3, str. 48.
Por. nr. 633.

779. 100-lecie śmierci Stanisława Staszica. [Portret Staszica według *Lampiego,* Grób Staszica, Pałac Staszica]. Kurjer warszawski, 1926, niedzielny dodatek ilustrowany do nr. 17.
Por. nr. 649.

780. Stanisław Staszic akwaforta *Ignacego Łopieńskiego.* Drugie sprawozdanie 1-go Gimnazjum męskiego Magistratu m. st. Warszawy. Rok szkolny 1925/6 [na początku sprawozdania].

781. Stanisław Staszic. Według portretu *Louis'a Marteau,* pastelisty dworu Stanisława Augusta. (Z galerji hr. Dzieduszyckich we Lwowie). Chmielowski Piotr. Historja literatury polskiej. Wydanie nowe. Lwów—Warszawa. [1914]. Tom I, str. 539.

782. Stanisław Staszic. Według litografji *Seweryna Oleszczyńskiego.* Chmielowski Piotr. Historja literatury polskiej.

Wydanie nowe. Warszawa — Lwów. [1914]. Tom I, str. 540.

783. Portret Staszica. Według rysunku *Oleszczyńskiego*. Kraków, nakł. Tow. Szkoły Ludowej [1926], format 38 × 48 cm. Por. nr. 436.

784. *P. H. P.* Stanisław Staszic. Szkic wedle współczesnego sztychu. Głos lubelski, 1926, nr. 20, str. 2.
Portret W. Śliwickiego.
Por. nr. 385.

785. Popiersie Staszica naturalnej wielkości odlane przez sztukatora *Vincentiego*. Gazeta Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, 1826, nr. 10. [Tylko wzmianka bez reprodukcji].

786. Notatka o popiersiu ś. p. Stanisława Staszica, wykonanem przez *Wincentego* [ma być: *Vincentiego*] sztukatora. Rozmaitości, 1826, nr. 11.

787. Stanisław Staszic ks. Kraushar TPN I, str. 91, II, str. 133.

787a. S. Staszic. W dziele J. I. Kraszewskiego: Polska w czasie trzech rozbiorów. [por. nr. 334]. Tom II, str. 242.

788. Stanisław Staszic jako minister stanu (r. 1825). Tygodnik ilustrowany, 1905, II, 838.

789. Staszic Stanisław ks. jako referendarz stanu. Kraushar TPN t. II, str. 180.

790. Ostatni wizerunek przedzgonny Staszica z r. 1826. Tygodnik ilustrowany, 1905, tom II, str. 840. Toż: Kraushar, TPN VI, 207.

791. Staszic. Z Muzeum XX. Lubomirskich w Zakł. Nar. im. Ossolińskich we Lwowie. Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 1. Por. nr. 651.

792. Stanisław Staszic. 1755—1826. Szkic wedle współczesnego sztychu. Chełmski kurjer ilustrowany, 1926, nr. 3, str. 1.

793. S. Staszic. Siew, 1926, nr. 4, str. 1 i osobna odbitka.

794. Stanisław Staszic. Według portretu, ongiś własności P. Bronikowskiego. Reprodukcja: Chmielowski Piotr. Historja literatury polskiej. Wydanie nowe. Lwów—Warszawa, [1914], tom I, str. 553.

795. Stanisław Staszic. Tygodnik illustrowany, 1926, nr. 2, str. 43.

796. S. Staszic. Tygodnik ilustrowany, 1926, nr. 3, str. 45.

797. S. Staszic. Ziemia, 1926, nr. 2, str. 19.

797a. Stanisław Staszic. 1755—1826. [1) Portret 18×14 cm. 2) Kartka pocztowa [1926]. Nakład Lubelskiego Komitetu obchodu setnej rocznicy zgonu St. Staszica.

797b. Portrety wybitnych Polaków. Serja I. Działacze na polu oświaty. Rysował na kamieniu Adam Grabowski. Warszawa, Antykwarjat polski Hieronima Wildera i Sp., 1917, folio. [Także portret Staszica].
Por. nadto nr. 6, 182, 198, 204, 205, 207, 209, 218, 219, 228, 235, 237, 238, 351, 440, 450, 599, 600, 635, 640, 643, 654, 673, 720.

798. Pałac Staszica w Warszawie. Głos lubelski, 1926, nr. 20, str. 2.

799. Pałac Staszyca. Ilustracja Głosu lubelskiego, 1926, nr. 2, str. 2.

800. Pałac Staszica w Warszawie. Chełmski kurjer ilustrowany, 1926, nr. 3, str. 5.

801. Pałac Staszica. Siew, 1926, nr. 4, str. 5.

802. Warszawski pałac Staszica w r. 1926. (po przywróceniu mu pierwotnego wyglądu). Tygodnik ilustrowany, 1926, nr. 3, str. 45.

803. Pałac Staszica w wyglądzie pierwotnym. Tamże str. 46.

804. Pałac Staszica za czasów rosyjskich. Tamże str. 46.

805. Pałac Staszica z projektem pomnika Kopernika według Aignera. Tamże str. 48.

806. Pałac Staszica w Warszawie [rycina z krótkim tekstem]. Wiek nowy, 1926, nr. 7371, str. 2.
Por. nadto nr. 198, 228, 235, 386, 450, 657.

807. Pałacyk prezesów Grothusów w Dziekanowie. Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 19.
Por. nr. 351, 367.

808. Pieczątka wyciśnięta na kopercie testamentu. Figura i wielkość naturalna pieczątki. Kraushar TPN, VI, 216.
Por. nr. 245.

809. Podobizna tytułowej karty dzieła Staszica. Tygodnik ilustrowany, 1905, t. I, str. 839.

810. Podpis na własnoręcznym testamencie z dnia 20 sierpnia 1824 roku. Kraushar TPN VI, 216.
Por. nr. 245.

811. Pomnik Kopernika w Warszawie, Siew, 1926, nr. 4, str. 6.
Por. nr. 386, 654.

812. Pomnik Staszica w Hrubieszowie. Siew, 1926, nr. 4, str. 12.
Por. nr. 351.

813. Pomnik Staszica w Hrubieszowie wystawiony w 1922 r. Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 20.

814. Pomnik Staszica w Kielcach.
Por. nr. 324a.

814a. Pomnik Unji lubelskiej w Lublinie. Rysy postawionych pomników i wybitych medalów w Królestwie Polskiem w roku 1825. Tablica XIII i XIV. Album lubelskie. Lublin, 1857. [Rycina A. Lemego].

815. Obelisk Unji [Lubelskiej] w Lublinie z r. 1825. Kraushar, TPN VI, 105.

816. Płaskorzeźba prof. Malińskiego na pomnik Unii Lubelskiej. Tamże VI, 107.

817. Pomnik Unji Lubelskiej na Placu Litewskim w Lublinie (Odnowiony za inicjatywą Staszica w r. 1825). Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 20.

818. Pomnik „Unji Lubelskiej" w Lublinie. Siew, 1926, nr. 4, str. 7.

819. Rada gospodarcza oraz pracownicy „Towarzystwa ratowania się wspólnie w nieszczęściach" fundacji Staszica w Hrubieszowie. Rok 1925. Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 19.

820. Sala posiedzeń publicznych Towarzystwa Przyjaciół nauk w byłym pałacu Staszica. Kraushar, TPN III, 3. Chmielowski Piotr. Historja literatury polskiej. Wydanie nowe, 1914, I, str. 558. Szkoła ludowa im. S. Staszica we Lwowie.
Por. nr. 228.

821. Dawna szkoła podwydziałowa w Hrubieszowie. Tygodnik ilustrowany, 1905, tom II, str. 839.

822. Towarzystwo rolnicze w Hrubieszowie. Dziedziczni prezesi od założenia Tow. do chwili obecnej:

I. Józef Grotthus. Prezes I.
II. Krzysztof Grotthus. Prezes II.
III. Edmund Grotthus. Prezes III.
IV. Gustaw Grotthus. Prezes IV.
V. Gustaw Grotthus [syn poprzedniego]. Prezes V. Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 19.

823. Tymińska Ludgarda ur. 16 czerwca 1852 r. Wnuczka Staszica. Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 20.

824. Ulica Staszica. Album Napoleona Ordy. Serja V, nr. 163.

825. Uroczystości Staszicowskie na Bielanach. Tygodnik illustrowany, 1926, nr. 4, str. 73.
Por. nr. 902.

826. *Warszawa.* 2 widoki kanonji. Por. nr. 198.

827. Zagroda Franciszka Nowaka w Jarosławcu (Towarzystwo Rolnicze w Hrubieszowie). Głos lubelski, 1926, nr. 17, str. 20.

828. Zamoyski Andrzej. Ziemia, 1926, nr. 2, str. 23.

829. Zamoyski Stanisław. Ziemia, 1926, nr. 2, str. 24.

VIII. OBCHODY KU CZCI STASZICA W R. 1926.

1. ARTYKUŁY TREŚCI OGÓLNEJ.

830. Bracia włościanie [Prezydjum Zarządu Okręgowego PSL. „Piast"—Warszawa w sprawie obchodów ku czci Staszica]. Wola ludu (Warszawa), 1926, nr. 5, str. 37.

831. Dzień współdzielczości w Polsce. Kurjer lwowski, 1926, nr. 124, str. 7.

832. Dzień współdzielczy. Dziennik wileński, 1926, nr. 127, str. 4.

833. Obchody Staszica w szkołach. Słowo polskie, 1926, nr. 19, str. 1.

834. Ku czci Staszica w szkołach. Warszawianka, 1926, nr. 20, str. 3.

835. Okólnik Zarządu głównego TSL w sprawie rocznicy śmierci Staszica. Przewodnik oświatowy (Kraków), 1926, nr. 3.

836. Wiejski Komitet uczczenia setnej rocznicy śmierci Stanisława Staszica. Siew, 1926, nr. 4, str. 14—15 i odbitka p. t.: Ku czci Staszica. Warszawa, 15 stycznia 1926 r. Tłocznia Tow. Straży Kresowej, folio, str. 2 nlb.

837. Uwaga na czasie. [O apatji społeczeństwa wobec jubileuszu Staszica]. Głos codzienny, 1926, nr. 19, str. 2.

2. OBCHODY W MIASTACH, MIASTECZKACH I PO WSIACH.

Białopol

838. Wieś w hołdzie Stanisławowi Staszicowi. Głos lubelski, 1926, nr. 88, str. 4.

Grzymałów.

839. Obchód ku czci Staszica. Słowo polskie, 1926, nr. 88, str. 8.

Hrubieszów.

840. **Felka z nad Huczwy.** Obchód Staszicowski w ognisku młodzieży Hrubieszowskiej. Głos lubelski, 1926, nr. 66, str. 7.

Jasło.

841. Obchód Staszicowski. Słowo polskie, 1926, nr. 28, str. 7—8.

Jaworów.

842. Uroczystość ku czci Staszica. Słowo polskie, 1926, nr. 38, str. 9.

Katowice.

843. Obchód Staszicowski w Katowicach. [24 I]. Słowo polskie, 1926, nr. 25, str. 1.

Kowel.

844. Rocznica Staszica [17 I]. [Kazanie ks. Sznarbachowskiego. Na poranku przemowy Krystanowskiego i Skowrona]. Słowo polskie, 1926, nr. 26, str. 9.

Kraków.

845. Uroczystości ku czci Staszica. Czas, 1926, nr. 28, str. 2.

846. Akademja staraniem Koła studjów chrześcijańsko-społecznych 25 stycznia [Z referatami: Życiorys i działalność Staszica na tle epoki, Staszic jako reformator polityczny, Społeczne idee Staszica, Staszic jako wzór dla współczesnego pokolenia]. Ilustrowany kurjer codzienny, 1926, nr. 25, str. 9.

847. Wieczór ku czci Staszica w Stowarzyszeniu Kat. młodzieży rękodzielniczej 29 stycznia [Odczyt **J. Haydukiewicza].** Illustrowany kurjer codzienny, 1926, nr. 31, str. 7.

848. Kraków w setną rocznicę zgonu Staszica. Dzisiejsze uroczystości w Uniwersytecie. Ilustrowany kurjer codzienny, 1926, nr. 39, str. 6.

849. Obchód ku czci Staszica. Kurjer lwowski, 1926, nr. 33, str. 6.

850. Uroczystości Staszica w garnizonie krakowskim. Nowa reforma, 1926, nr. 14, str. 2.

851. Komitet Staszicowski w Krakowie. Nowa Reforma, 1926, nr. 14, str. 2.

Lubartów.

852. Obchód Staszicowski w Lubartowie [2 II]. Głos lubelski, 1926, nr. 39, str. 4.

Lublin.

853. W przededniu stulecia śmierci Staszica. Odezwa Lubelskiego Komitetu obchodu setnej rocznicy zgonu Stanisława Staszica. B. m. dr. i r. [Lublin, 1924], 8 w., str. 2 nlb.

854. Komitet obchodu setnej rocznicy zgonu St. Staszica. Głos lubelski, 1925, nr. 88, str. 4.

855. **Kukulski Zygmunt Dr.** Lubelski Komitet Staszicowski. Głos lubelski, 1926, nr. 4, str. 2.

856. **Gr. St.** Uroczysta akademja ku czci Staszica. Głos lubelski, 1926, nr. 20, str. 3.

857. W 100 rocznicę zgonu Staszica. Express lubelski, 1926, nr. 17, str. 4.

858. **Grabowski Tadeusz.** Uroczystości Staszicowskie w Lublinie. Kurjer poznański, 1926, nr. 48, str. 17.

859. **Kukulski Zygmunt dr.** Lublin w hołdzie Staszicowi. Przegląd lubelsko-kresowy, 1925, nr. 11, str. 10—12.

860. **Czuma Ignacy.** Sylwetka finansowa Staszica. Odczyt w Tow. Ekonomicznem w Lublinie 9 czerwca 1926. [Por. nr. 462].

861. O ulicę im. Stanisława Staszica w Lublinie. Głos lubelski, 1926, nr. 4, str. 3. Por. nr. 912.

Lwów.

862. Setna rocznica zgonu Stanisława Staszica. [w garnizonie lwowskim]. Słowo polskie, 1926, nr. 19, str. 7.

863. **Grabowski Tadeusz** O Stanisławie Staszicu. Odczyt 22.I. Por. Słowo polskie, 1926, nr. 21, str. 3.

864. Obchód staraniem Narodowej Organizacji Kobiet [24 stycznia]. Słowo polskie, 1926, nr. 23, str. 7.

865. Poranek Staszicowski urządzony przez Stowarzyszenie narodowe Dzielnicy IV. Słowo polskie, 1926, nr. 29, str. 8, nr. 31, str. 8, nr. 36, str. 8.

866. Obchód ku czci Staszica szkoły żeńskiej im. Staszica 21 lutego. Słowo polskie, 1926, nr. 49, str. 7.

867. Obchód ku czci Staszica w szkole [żeńskiej im. Staszica]. Słowo polskie, 1926, nr. 53, str. 7 i 54 str. 8.

868. Odczyt **M. Gołąba**: Stanisław Staszic w Czytelni akademickiej. Por. Słowo polskie, 1926, nr. 61, str. 7.

869. Uroczystość w szkole kolejowej. Słowo polskie, 1926, nr. 62, str. 7.

Łuck

870. Uroczystości ku czci ks. Staszica [17.I nabożeństwo żałobne, 31.I akademja] Por. Słowo polskie, 1926, nr. 20, str. 7.

871. Rocznica Staszica. [O nabożeństwie i kazaniu ks. Krajewskiego 17.I]. Tamże nr. 25, str. 6.

872. Uroczystości Staszicowskie. Słowo polskie, 1926, nr. 35, str. 8.

Pleszew.

873. Z gimnazjum im. Staszica w Pleszewie [obchody 20, 23 i 31 stycznia]. Kurjer poznański, 1926, nr. 48, str. 18.

Płońsk.

874. Płońsk ku czci Staszica. Głos codzienny (Warszawa), 1926, nr. 40, str. 3.

Podhajce.

875. Uroczystość ku uczczeniu Staszica. Słowo polskie, 1926, nr. 52, str. 8.

Poznań.

876. Ku czci Staszica. [Odezwa poznańskiego Komitetu Uroczystości ku czci ks. Stanisława Staszica]. Pomorzanin, (Kościerzyna), 1926, nr. 5, str. 1.

877. Akademja ku czci Staszica. Dziennik poznański, 1926, nr. 19, str. 4.

878. Jak Poznań uczcił rocznicę Staszicowską? Dziennik poznański, 1926, nr. 20, str. 3.

879. **nl.** Poznań Staszicowi. Kurjer poznański, 1926, nr. 38, str. 3.

880. Ku czci Staszica. [Wydział lekarski Uniw. poznańskiego]. Kurjer poznański, 1926, nr. 54, str. 7.

Przemyśl.

881. Ku czci Staszica. [Zapowiedź obchodu 21 lutego]. Słowo polskie, 1926, nr. 9, str. 9 i 23, str. 9.

882. Ku czci Staszica [obchód w gimnazjum im. K. Morawskiego]. Słowo polskie, 1926, nr. 69, str. 9.

Rohatyn.

883. Ochód ku czci Staszica. Słowo polskie 1926, nr. 51, str. 8.

Równe.

884. Obchód Staszicowski w Równem [17.I]. Głos lubelski, 1926, nr. 37, str. 5.

885. Rocznica Staszica. Słowo polskie, 1926, nr. 28, str. 8.

886. Obchód ku czci Staszica w Równem [17.I]. Wiek nowy, 1926, nr. 7383, str. 9.

Siemianówka.

887. Obchód Staszica. Słowo polskie, 1926, nr. 54, str. 8.

Sosnowiec.

888. Ku czci Staszica. Nasza praca, 1926, nr. 9, str. 144.

Stanisławów.

889. Sprawa obchodu rocznicy śmierci Staszica. Słowo polskie, 1926, nr. 29, str. 7.

890. Obchód ku czci Staszica. Słowo polskie, 1926, nr. 35, str. 8.

891. Obchód ku czci Staszica. Słowo polskie, 1926, nr. 76, str. 9.

Tarnopol.

892. Uroczystość ku czci S. Staszica w I gimnazjum. Słowo polskie, 1926, nr. 51, str. 7.

893. Ku czci ks. Staszica [obchód 15 marca]. Kurjer lwowski, 1926, nr. 69, str. 6.

Trościaniec.

894. Obchód w Trościańcu. [17.I. Z odczytami Koźmiańskiego i Malinowskiego]. Głos lubelski, 1926, nr. 37, str. 5.

Warszawa.

895. Uczczenie Staszica przez Tow. naukowe warszawskie. [20 stycznia]. Czas, 1926, nr. 18, str. 3.

896. Rzeczpospolita spełnia testament Staszica. Odbudowa pałacu polskiego Katona ku tworzeniu woli wielkiego nauczyciela narodu. Dziennik poznański, 1926, nr. 19, str. 5.

897. Stolica w hołdzie Staszicowi. Uroczysty obchód. Dziennik poznański, 1926, nr. 19, str. 5.

898. Obecni na uroczystościach Staszicowskich. Echo warszawskie, 1926, nr. 14, str. 3.

899. W setną rocznicę zgonu Staszica. Na Bielanach [Z ryciną grobu]. Echo warszawskie, 1926, nr. 14, str. 5.

900. Program obchodu stuletniej rocznicy zgonu Stanisława Staszica. Echo warszawskie, 1926, nr. 15, str. 5.

901. Ku czci Stanisława Staszica. Środowa uroczystość. Gazeta warszawska poranna, 1926, nr. 17 str. 7.

902. Wczorajsza niedziela na Bielanach. Ku czci niezmordowanego działacza narodowego i społecznego ks. Stanisława Staszica. Kurjer czerwony, 1926, nr. 13, str. 1 [rycina z krótkim tekstem].

903. Dzisiejsze uroczystości ku czci Staszica. Kurjer czerwony, 1926, nr. 15, str. 1.

904. Ku czci wielkiego patrjoty. Dzisiejszy obchód. Kurjer polski, 1926, nr. 20, str. 2.

905. Obchód rocznicy zgonu Staszica. Kurjer warszawski, 1926, nr. 13 w., str. 3.

906. Obchód Staszicowski. Kurjer warszawski, 1926, nr. 17, str. 19.

907. Obchód Staszicowski w ognisku żołnierskiem. Kurjer warszawski, 1926, nr. 18 w., str. 3.

908. Obchód Staszicowski u pracowników handlowych [19 stycznia]. Kurjer warszawski, 1926, nr. 19 w., str. 3.

909. Staszicowi Warszawa w setną rocznicę jego zgonu. Kurjer warszawski, 1926, nr. 20 w., str. 8—9.

910. **A. W.** Uczczenie Staszica. Państwowy instytut geologiczny. Kurjer warszawski, 1926, nr. 20 w., str. 10.

911. **Hoff. K.** Wielka akademja ku czci Stanisława Staszica. Kurjer warszawski, 1926, nr. 21 por., str. 1—2.

912. W setną rocznicę śmierci Staszica. [O obchodach w Warszawie i Lublinie]. Myśl narodowa, 1926, nr. 4, str. 61.

913. Na marginesie. [O akademji ku czci Staszica]. Tamże, nr. 5, str. 79.

914. Setna rocznica zgonu Staszica. Polak-Katolik, 1926, nr. 14, str. 2.

915. Wstydź się, Warszawo. [Błędy językowe i logiczne na tablicy pamiątkowej na domu Staszica]. Poradnik językowy, 1926, nr. 2.

916. **Rzewnicki J. i J. B.** O napis na tablicy domu Staszica. Poradnik językowy, 1926, maj.

917. Stolica w hołdzie Staszicowi (Nabożeństwo w kościele św. Krzyża. Odsłonięcie tablicy w pałacu Staszica. Akademja w Sali Rady miejskiej). Przegląd poranny, 1926, nr. 16, str. 1.

918. Akademja ku czci Staszica [robotnicza]. Robotnik, 1926, nr. 17, str. 1.

919. Obchód Staszica w Warszawie. Nowa Reforma, 1926, nr. 12, str. 2.

920. W setną rocznicę zgonu St. Staszica. Tamże, nr. 14, str. 2.

921. Uroczystości Staszicowskie. Słowo polskie, 1926, nr. 5, str. 5.

922. W setną rocznicę śmierci Staszyca. Słowo polskie, 1926, nr. 18, str. 1.

923. Obchód ku czci Staszica w Warszawie. Słowo polskie, 1926, nr. 21, str. 3.

924. Korespondencyjne kursy im. St. Staszica w Warszawie. [I zjazd doroczny 12—17 czerwca]. Straż nad Bugiem (Lublin), 1926, nr. 7—8, str. 9.

925. Dzisiejsze obchody ku czci Staszica. Warszawianka, 1926, nr. 20, str. 5.

926. Obchód Staszicowski. Ziemia, 1926, nr. 2, str. 24.

Wilno.

927. **Chodynicki Kazimierz**. Stosunek rządu Królestwa Kongresowego do Towarzystwa hrubieszowskiego. Odczyt w oddziale wileńskim Tow. historycznego 14 marca 1926 r. [Por. streszczenie w Kwartalniku historycznym, 1926, str. 628 n. Por. wyżej nr. 353].

Włodzimierz.

928. Ku czci Staszica [24 I nabożeństwo uroczyste z kazaniem ks. Tuszyńskiego; odczyt ks. Szpaczyńskiego w gimnazjum państwowem; uroczysty wieczór z odczytem Dziedzica w sali P. M. S.] Głos lubelski, 1926, nr. 36, str. 5.

Zadwórze.

929. Obchód ku czci Staszica. Słowo polskie, 1926, nr. 71, str. 7.

Zamarstynów.

930. Obchody narodowe. Słowo polskie, 1926, nr. 45, str. 8.

Złoczów

931. Uroczysta akademja ku czci Staszica. Słowo polskie, 1926, nr. 67, str. 6.

UZUPEŁNIENIA.

Po nr. 242:

932. Stanisław Staszic. Przyjaciel dzieci. (Warszawa), 1883, nr. 3.

Po nr. 322*.

933. **Lelewel Joachim.** Polska, dzieje i rzeczy jej. T. I, str. 528. [O inicjatywie Staszica w sprawie wzniesienia pomnika Unji lubelskiej w Lublinie].

Po nr. 339a.

934. **Wielisław.** Ze wspomnień o Staszicu. Tygodnik ilustrowany, 1884, nr. 101 i 102.

Po nr. 397.

935. Zgon Staszica, Kurjer warszawski, 1826, nr. 19.

936. **Wielisław.** Wieczory piątkowe. [O pogrzebie Staszica]. Bluszcz, 1875, nr. 32.

Po nr. 422.

937*. **Fajans J.** [uczeń Uniwersytetu warszawskiego]. Rys Staszica [w j. polskim, angielskim, łacińskim]. Por. jego list w Kurjerze warszawskim, 1826, nr. 37 i Kaushara TPN, VI, 411 n.

Po nr. 529.

938. **Klich E.** O języku Staszica (O pracy S. Szobera [por. nr. 530]). Kurjer poznański, 1927, nr. 334.

W nr. 193a zamiast Ckmielewska czytaj Chmielewska.

W nr. 254 zamiast Tadeusz czytaj Teodor.

W nr. 547 zamiast Miejscowego czytaj Miejskiego.

SPIS ABECADŁOWY AUTORÓW

(Liczby, umieszczone obok nazwisk, oznaczają pozycje bibljografji).

A. B. 257.
A. Br. 633.
A. W. 910.
A. Z. 379.
A. Z. 440.
Adezer 445.
Alkar 546.
Am 593.
Ambroziewiczowa Stanisława 198.
Anczyc Władysław Ludwik 199.
Ant. L. 350.
Araszkiewicz Feliks 577b.
Archutowski Roman 200.
Aumüller Józef 771.

B. 603.
B. R. 634.
B. Str. 729.
Babski Bolesław 441.
Balk Henryk 635.
Balzer Oswald 636.
Baranowska Hanna 637.
Bartoszewicz Kazimierz 638.
Barycz Henryk 547.
Berger Adam 506.
Bielak Franciszek 380.
Bielińska Zofja 548.
Bieliński Józef 20.
Birkenmajer Józef 418.
Bocheński Tadeusz 342.
Bogatyński Władysław 436.
Bogucki J. 620.
Bogusławska Emma 201.
Bojasiński Józef 639.
Bruchnalski Wilhelm 325.
Brzeska W. 746.
Brzeziński M. 490.
Brzozowska Jadwiga 340a.
Bujak Franciszek 351, 352.

Celinar 543.
Chmielewska Felicja 188a, 193a.
Chmielowski Piotr 419, 419a.
Chociszewski Józef 202.
Chodkiewicz Aleksander 520.
Chodynicki Kazimierz 353, 927.
Chołoniewska Kamila 203.
Chomicz Bolesław 442.
Choroszewski Wincenty 193.
Chrzanowski Bernard 420.
Chrzanowski Ignacy 27, 421, 549, 640, 641.
Chudek Józef Marjan 642.
Ciechowski W. 594.
Cieszkowski Stanisław 204, 643.
Czapiński Kazimierz 644.
Czapska Elżbieta 396.
Czarnowski Stefan 49, 111, 470.
Czuma Ignacy 462, 550, 860.
Ćwik Władysław 551.
Ćwikliński Ludwik 538.
Černý Adolf 646.

Dadlez Michał 552.
Danysz - Fleszarowa R. patrz Fleszarowa-Danysz.
Daszyńska-Golińska Zofja 109, 463, 464.
Dąbrowski Antoni 521.
Dec Franciszek 522, 774.
Dembowski Sebastjan A. 93, 251, 562, 563.
Dębicki Ludwik 331a.
Dębicki Zdzisław 631.
Dickstein Samuel 252, 595.
Dmochowski Jan 464.
Dobrzycki Stanisław 422.
Dubiecki Stanisław 647.
Dunajówna Marja 446.
Dynowska M. 648.
Dziewulski Stefan 649.

E. S. 650.
Erzepki Bolesław 73.

F. M. 412.
Fajans J. 937.
Falkowski Jakób 402.
Felka z nad Huczwy 840.
Fengler R. 455.
Fiedorowicz Jerzy 553.
Findeisenówna Zofja 450.
Fleszarowa-Danysz Regina 476, 477, 523, 524.
Francew W. A. 448a.
Fred 651.
Fuliński Benedykt 525, 526.

G. 596.
G. K. 652.
G. T. 597.
Gabryl Franciszek 471.
Gargas Zygmunt 527.
Gaszyński Konstanty 706—709.
Gawlik Mieczysław 205.
Gąsiorowska Natalja 262.
Gąsiorowski Franciszek 710.
Glücksberg Maksymiljan 206.
Goetel Walery 478.
Goldszmit Jakób 207.
Golińska patrz Daszyńska.
Gołąb Mieczysław 466, 868.
Gorzycki Wincenty 491.
Gozdawa 492.
Górski Ludwik 349.
Gr. St. 856.
Grabowski Tadeusz 48, 208, 258, 332, 423, 507, 653, 654, 858, 863.
Grabski Stanisław 472.
Grzymała Wojciech (Albert) 401, 403.
Gucwa Franciszek 529.
Gustawicz B. 343.

H. M. 448.
Hahn Wiktor 209, 387, 447, 493, 554, 578, 655.
Harassek Stefan 261, 473.
Haydukiewicz J. 847.
Heleniusz Eustachy 210.
Hodi T. J. 535, 584.
Hoesick Ferdynand 72, 344, 424.
Hoff. K. 911.
Hoffman K. 355.
Hoffmann Karol 508.
Hubert Stefan 656.
Hubicka Marta 263.

im. 433.
Iwanówna Stefanja 657.
Iwaszkiewicz Janusz 5.

J. B. 916.
J. K. S. 716.
Jachimczyk Adam 211.
Jakubowski Tadeusz 356.
Janelli Marjan 598.
Janik Michał 332a.
Janowski Aleksander 182, 212.
Janowski Jan Nepomucen 711.
Jaworski 658.
Jenike Ludwik 332b.
Jotes 333.
Józa 659.

K. 357.
K. 584.
K. J. 660.
K. St. 627.
Kalinka Walerjan 425, 531.
Kamykowski Ludwik 579, 580.
Karbowiak Antoni 494.
Kaszyński Teodor 544.
Kausch 195, 577a.
Kaźmierski 253.
Kielnia 333a.
Klaczko Juljan 71, 72, 73, 77.
Klarnerówna Zofja 449.
Klich E. 938.
Kłos Józef 661, 662.
Kobierzycka Marja 443.
Koehlerówna Aniela 735.
Koneczny Feliks 426.
Konic Henryk 39, 41.
Korotyński Wł. 586.
Korzon Todeusz 427, 536, 557.
Kosiński Kazimierz 581.
Kozłowski W. M. 555.
Koźmian Kajetan 213, 214, 214a, 712, 713.
Kraszewski Józef Ignacy 334.
Kraushar Aleksander 6, 75, 317a, 320, 382, 546, 599.
Krechowicz Piotr 556.
Kruszyński Józef 413, 414.
Krysiak Franciszek 215, 509, 587.
Krzemiński Stanisław 216.
Krzyżanowski Juljan 663.
Kuczyński Stanisław 334a.
Kukulski Zygmunt 27, 78, 187a, 189a, 190a, 194a, 267, 269, 377, 498, 664, 855, 859.

Lange A. 588.
Langerowa M. 728.
Lechicki Czesław 665.
Lelewel Joachim 933.
Lesław 626.
Leszczyński Jan Nepomucen 714.
Leśniewski Czesław 217, 537.
Lewin Izak 415.
Limanowski B. 218—220.
Lipiński Tadeusz 334b.
Lipska Librachowa M. 728.
Lubicz Czesław 719.
Lubicz Stanisław 632.

Łabęcki Hieronim 264.
Łempicki - Małachowski Stanisław 326, 335, 389a.
Łęski Józef 390.
Łopaciński Hieronim 323, 600, 601.
Łopuszańska Marja 589.
Łukaszewicz Lesław 221.

M. Dr. 495.
M. F. Dr. 434.
M. H. 666.
M. St. 181.
Maciński Paweł 668.
Malinowski M. 590.
Malinowski Mikołaj 335a.
Masłowski K. 248a.
Mękarski Stefan 669.
Mickiewicz Adam 428.
Monat Henryk 670.
Morawska Z. 335b.
Morozewicz Józef 479.
Mościcki Henryk 110, 317b, 545, 671 673.
mr. 667.

nl. 879.
N. W. 674.
Nadratowski Jan 222.
Niemcewicz Juljan Ursyn 223—226, 335c.
Nowaczyński Adolf 429.
Nowicki Władysław 265, 266.
Nytko Bolesław 496.

Offmański Mieczysław 391.
Olszewicz Wacław 314.
Orański Bartłomiej Jan Ludwik 411.
Orsza Helena patrz Radlińska.

Paciorkiewicz Maurycy 260.
Paciorkowski R. 460.
Palmieri Aureli 510.
Papi Jadwiga 243.
Pawiński Stanisław 227.
Piekałkiewicz Jan 528.
Pilat Roman 511, 539.
Piórkiewicz Józef 228, 339.
Piwowar A. 461.
Plattner Fryderyk 348.
Plenkiewicz Roman 229.
Pochwalski T. 480.
Polak Stefan 358.
Poznański Marceli 439.
Promyk Kazimierz 230—236.
Prószyński Konrad patrz Promyk K.
Ptaszycki Stanisław 456.
Ptaszyński Edward 498.

R. Z. 467.
Rachwald Ryszard 359.
Radlińska - Orsza Helena 237, 315, 474, 497.
Radzikowski - Eljasz Stanisław 345.
Radzikowski-Eljasz Walery 346.
Rasiński Faustyn 360.
Reiter Marjan 238.
Rettinger Edward 438.
Ri 512.
Riabinin Jan 361.
Rodkiewicz Aleksander Jan 384.
Rodkiewicz Stanisław 385.
Rohling August 416, 417.
Romer Eugenjusz 481.
Romer Helena 681.
Różycki Feliks 482.
Rudnicki Józef 682.
Rutkowski Józef Zygmunt 715.
Rybarski R. 451.
Rygier Henryk J. 29.
Rzewnicki J. 916.

S. S. 683.
Salinger Zygmunt 684.
Schleicher Joachim 180.
Siedlecki Grzymała Adam 430.
Siemianowski Józef 717.
Sinko Tadeusz 505, 541, 542, 685.
Siwiński E. 431.
Skarbek Fryderyk 364, 365, 401, 404—406.
Skimborowicz H. 239, 240.
Słowik Jan 686.
Smolarski Mieczysław 534.
Smoleński Władysław 582.
Smolka Stanisław 313.
Sobieszczański F. M. 241.
Sołtan - Pereświet Stanisław 411a.
St. 622.
St. A. K. 603.

St. M. 181.
Starzewski M. 513, 532.
Staweno Bruno 321.
Steiner 197.
Stowarzyszony 366.
Straszewski Maurycy 475.
Strumiłło Tadeusz 500.
Suchodolski Bogdan 259.
Supiński Józef 716, 716a.
Sz. 625.
Szacznajsder Leon 773.
Szajnocha Władysław 483, 484.
Szczerbowski Adam 367.
Szeliga 20.
Szlagowski Antoni 696, 697.
Szober Stanisław 530.
Szokalski Wiktor Feliks 339a.
Szujski Józef 514.
Szweykowski Wojciech Anzelm 401, 407—410.
Szyjkowski Marjan 533.
Śliwińska Zofja 698.
Świerz Mieczysław 347.
Świętochowski Aleksander 452, 699.

T. K. 592.
Tarnowski Stanisław 432.
Taylor Edward 700, 701.
Teresa Jadwiga Papi 243.
Tokarzewicz 535, 584.
Tołwiński Stanisław 392.
Tom Alfred 112.
Tomkowicz Stanisław 388.
Trejdosiewicz J. 485.
Turkowski Tadeusz 244.
Turowski Kazimierz Józef 108.
Tymanówna Eleonora 368.

Ujejski Józef 558.
Urbański-Nieczuja Jan 515.

Vetterowa Bronisława 702.

W. C. 703.
W. N. 704.
Wadowski Andrzej 256.
Waligóra Michał 582a.
Waligórski Tad. 720.
Wasiak Kazimierz 501.
Weychert-Szymanowska Władysława 728.
Węgleński Franciszek 371.
Wężyk Franciszek 389.
Wiatrowski Antoni 372.
Wicherek Szczepan 737a.
Widomski Adam 517.
Widz 453.
Wielisław 934, 936.
Wiercieński Henryk 99, 373, 374.
Wierzbicki Andrzej 705.
Wierzbowski Teodor 192, 254, 255, 298, 306.
Więckowska Helena 317.
Wiślicki Jan 559.
Wiśniowski Tadeusz 476—489.
Wł. 611.
Wł. 612.
Włoch Władysław 454.
Włossek Tadeusz 324a.
Wojewódzki Justyn 245, 249, 394, 395.
Wojtkowski Andrzej 327, 328, 502.
Wójcicki Kazimierz Władysław 340.
Wolmar Adam 386.
Woroniecki Jacek 268.
Wrzesień A. [=Lange A.] 444.
Wrzosek Adam 339a.
Wydżga Jan Stefan 375, 375a.
Wysocki Wincenty Stanisław 246, 518, 583.

X. 376.

Zagórski Adam 613.
Zalewski Ludwik 329, 435.
Zawadzki Franciszek 503.
Zawadzki Władysław 247.
Zdziechowski Marjan 458.
Zieliński Władysław 718.
Ziółkowski Jan 504.
Żmijewska Eugenja 614.
Żylski Klaudjusz 519.
Żyłkówna Wanda 324.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA KU

Drukarnia Państwowa w Lublinie.